

FINNCHAM

KV-ASIAT – AJANKOHTAISTA

9.9.2020

ANNE HATANPÄÄ

SISÄLLYSLUETTELO

AUSTRALIA	3
AFRIKKA	3
Mosambik	4
Namibia	4
Sambia	4
Tunisia	5
AASIA	5
Indonesia	5
Intia	5
Kiina	6
Myanmar	12
Vietnam	12
EUROOPPA	12
Alankomaat	21
Espanja	21
Iso-Britannia	21
Itävalta	22
Norja	22
Portugali	22
Puola	23
Ranska	23
Ruotsi	23
Tanska	24
Saksa	24
Sveitsi	25
Turkki	25
Ukraina	25
Valko-Venäjä	26
Venäjä	27
Viro	33
POHJOIS-AMERIKKA	33
Yhdysvallat	33
LATINALAINEN AMERIKKA	34
Brasilia	34
Meksiko	35
MUUTA	35
NIMITYKSIÄ	46
TULLI	50

AUSTRALIA

Koronan vaikutukset Australian talouteen

Koronavirus on mullistanut maailman vuonna 2020 monella tapaa. Vaikutukset etenkin talouteen ovat olleet ennennäkemättömät. Ripeiden ja kohtuullisen onnistuneiden koronaviruksen vastaisten toimien ja lukuisten talouden tukipakettien vuoksi Australian tilanne on kuitenkin huomattavasti parempi kuin useiden muiden maiden. Maan talouden elpymisen uskotaan myös tapahtuvan suhteellisen nopeasti ja taloudellisten pitkäaikaisvaikutusten olevan verrattain kohtuullisia maailman tilanteen huomioon ottaen. Heinäkuussa Victorian osavaltiossa leviämään lähtenyt korona voi kuitenkin muuttaa tilannetta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/koronan-vaikutukset-australian-talouteen/384951

AFRIKKA

Pohjoismaat teettivät loppuvuodesta 2019 yhteisen kyselyn Tansaniassa toimiville pohjoismaalaisille yrityksille maan liiketoimintaympäristöstä. Kysely ja sen pohjalta tuotettu raportti teetettiin tutkimuslaitos REPOA:lla.

Kyselyn pohjalta REPOA tuotti nyt jaettavan raportin ja suositukset. Kyselyn perusteella haasteeksi koettiin ennen kaikkea byrokratia, monimutkainen verojärjestelmä ja –hallinto, korruptio ja työmarkkinoiden tehottomuus, sekä työlupakysymykset. Raportti sisältääkin mm. seuraavia suosituksia: Olemassa olevien suunnitelmien ja strategioiden toimeenpanon tehostaminen, sääntelyn keventäminen, molemminpuolisen luottamuksen rakentaminen ja verohallinnon keventäminen. <http://www.repoa.or.tz/?publication=business-climate-survey-for-nordic-companies-in-tanzania-2019>

Globaalit väestötrendit – Osa IV: Afrikan väestö tuplaantuu seuraavien 30 vuoden aikana, vaikka syntyvyys laskee monessa maassa <https://ulkopolitiist.fi/2020/05/31/28360/>

Maat ja markkinat 2/2020: Afrikan potentiaali – Miten koronapandemia vaikuttaa maanosan talouskehitykseen?

Kiinnostus Afrikan markkinoita kohtaan on kasvanut parin viime vuoden aikana niin Suomessa kuin koko EU:ssa. Afrikkaan liittyen on valmisteltu hallitustason strategioita, ja eri tahoilla on perustettu verkostoja ja suunniteltu vienninedistämismatkoja Afrikka-tuntemuksen lisäämiseksi. EU:ssa tunnistettiin, että Euroopan hyvinvointi ja turvallisuus ovat tiivistä kytköksissä Afrikan kestävään kehitykseen. Mutta, sitten iski globaali koronaviruspandemia, Covid-19, joka koskettaa niin Suomea, EU:ta kuin Afrikkaakin.

<https://www.finnvera.fi/finnvera/uutishuone/artikkelit/maat-ja-markkinat-22020-afrikan-potentiaali-miten-koronapandemia-vaikuttaa-maanosan>

Afrikka panostaa kestävään kehitykseen

Yhdessä paikallisten yritysten kanssa toimimalla suomalaisyrityksille löytyy runsaasti liiketoimintamahdollisuuksia, kun Afrikassa edetään kohti kestävämpää kehitystä ja vastataan ilmastonmuutoksen haasteisiin, katsoo Ilmastonmuutos ja vihreä kasvu -osaston johtaja Anthony Okon Nyong Afrikan kehityspankista.

<https://kaupapolitiikka.fi/afrikka-panostaa-kestavaan-kehitykseen/>

Kehityspoliittinen tilausselvitys: Connecting Africa - Perspectives for Energy, Transport, Digitalisation and Research & Innovation

Selvitys käsittelee Afrikan yhteyspolitiikkaa neljällä keskeisellä sektorilla: energia, liikenne, digitalisaatio sekä tutkimus ja innovaatiot. Kysymyksenasettelu esitellään johdantoluvussa. Kutakin sektoria koskeva luku sisältää lyhyen yhteenvedon, yleiskatsauksen sektorista ja katsauksen politiikka- ja investointiympäristöön. Yhteyspolitiikkaa tarkastellaan sekä Afrikan

maanosan sisällä että suhteissa muuhun maailmaan.

https://um.fi/taloudelliset-ulkosuhteet-ajankohtaista/-/asset_publisher/YJNw5woxrWMr/content/kehityspoliittinen-tilaus selvitys-connecting-africa-perspectives-for-energy-transport-digitalisation-and-research-innovation/35732?com.liferay.asset.publisher.web.portlet.AssetPublisherPortlet_INSTANCE_YJNw5woxrWMr_assetEntryId=27790006

EK:n Afrikka-raportti: Kaksinkertaistetaan Afrikan-vienti ja vauhditetaan kestävä kehitystä yksityisillä investoinneilla

Koronakriisi on tehnyt Afrikan maiden tilanteesta aiempaakin akuutimman. Jos haluamme vaikuttaa maanosan myönteisen tulevaisuuden puolesta, nyt on oikea hetki toimia. On aika siirtyä uuteen ajattelutapaan, jossa kaupankäynti ja kehitysyhteistyö eivät ole ristiriidassa, vaan täydentävät toinen toistaan.

<https://ek.fi/ajankohtaista/tiedotteet/2020/07/01/ekn-afrikka-raportti-kaksinkertaistetaan-afrikan-vienti-ja-vauhditetaan-kestavaa-kehitysta-yksityisilla-investoinneilla/>

EU-Afrikka-strategia: Tavoitteena vahva kokonaisvaltainen kumppanuus

Komissio ja EU:n ulkoasianedustaja Josep Borrel ovat esittäneet tiedonannon lähtökohdaksi EU:n ja Afrikan uudelle yhteiselle strategialle. Tiedonanto sisältää ehdotuksia yhteistyön tiivistämiseksi viidellä avainalalla: vihreä siirtymä, digitalisaatio, kestävä kasvu ja työpaikat, rauha ja hallinto sekä muuttoliike ja liikkuvuus. https://ec.europa.eu/finland/news/eu-africa_200309_fi

Helsingin Sanomat, Mielipide/Vieraskynä 8.7.20, Timo Vuori: Afrikan auttaminen on Suomen edun mukaista

Suomen Afrikka-strategian on keskityttävä keinoihin, joilla luodaan Afrikkaan kestävää talouskasvua. Myös EU:n tuoreen strategian tarjoamiin mahdollisuuksiin pitää tarttua. Koronaviruspandemia ei toistaiseksi ole iskenyt voimalla Afrikkaan, jonka haaste on väestönkasvu. Maanosan 1,2 miljardin ihmisen väestön ennustetaan kaksinkertaistuvan vuoteen 2050 mennessä. Silloin 40 prosenttia maailman alaikäisistä asuisi Afrikassa.

Jos nuorille ei löydy työtä, he lähtevät muualle etsimään parempaa tulevaisuutta. Jo nyt Afrikassa on työn perässä muuttoa, mutta yli 80 prosenttia siitä on maanosan sisäistä. Toistaiseksi vain pieni osa on pyrkinyt Eurooppaan, mutta muuttoliike voi nopeasti kasvaa. Työpaikkojen luominen Afrikkaan onkin EU:n ja Suomen etujen mukaista.

<https://kauppavhdistys.fi/2020/07/08/hs-mielipide-vieraskyna-8-7-20-afrikan-auttaminen-on-suomen-edun-mukaista/>

MOSAMBIK

Suomi vahvistaa tukeaan Mosambikin opetussektorille ja rauhanprosessin edistämiseen

Suomen kehitysyhteistyövaroilla tuetaan koulutuksen saavutettavuutta sekä Renamon sotilaiden aseistariisuntaa ja paluuta siviilielämään rauhansopimuksen mukaisesti.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/suomi-vahvistaa-tukeaan-mosambikin-opetussektorille-ja-rauhanprosessin-edist-c3-a4miseen

NAMIBIA

Katsaus Namibian opetussektoriin

Namibiassa arvostetaan koulutusta, minkä johdosta sekä valtio että yksityishenkilöt käyttävät koulutukseen suhteellisen paljon rahaa. Koulutuksen laatu ei kuitenkaan ole parantunut halutulla tavalla, mistä johtuen sektori tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia suomalaiselle osaamiselle.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-namibian-opetussektoriin-1/384951

SAMBIA

Sambia haluaa digiloikan

Sambian pääkaupunki on leppoisa Lusaka mutta IT-alalla mennään sähköstä kohti kuuminta hottia. <https://kauppapolitiikka.fi/sambia-haluaa-digiloikan/>

TUNISIA

Tunisian taloustilanne kesällä 2020

Tunisia on selvinnyt koronan terveyshaasteesta hyvin, mutta talous on tukalassa tilanteessa. Inflaatio, työttömyys ja velkaantuminen ovat kasvussa. BKT:n kasvu olisi kuitenkin palaamassa positiiviseksi ensi vuonna, jos koronaviruksen mahdollinen toinen aalto vältetään. Ratkaisevassa asemassa ovat valtion tuet pienten ja keskisuurien yritysten työpaikkojen turvaamiseksi.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/tunisian-taloustilanne-kes-c3-a4ll-c3-a4-2020/384951

AASIA

Globaalit väestötrendit – Osa III: Aasia ja Tyynenmeren alueen väestö harmaantuu ja muuttaa kaupunkeihin

<https://ulkopolitist.fi/2020/05/24/globalit-vaestotrendit-osa-iii-aasia-ja-tyynenmeren-alueen-vaesto-harmaantuu-mutta-vaestotilanne-vaihtelee-suuresti-maiden-valilla/>

INDONESIA

Indonesian koulutus- ja tutkimusjärjestelmä ja sen mahdollisuudet Suomelle

Koulutuksen kehittäminen on yksi Indonesian hallituksen prioriteeteista. Maan kasvava talous, keskiluokkaistuminen ja suuri nuori väestö edellyttävät koulutussektorin uudistuksia, jotka takaavat Indonesian kilpailukyvyyn jatkossa. Keskeisessä asemassa inhimillisen pääoman nostamisessa ovat perusopetuksen, laadukkaan koulutuksen saatavuuden, opettajien koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen työelämävastaavuuden parantaminen.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/indonesian-tutkimus-ja-koulutus-c3-a4riestelm-c3-a4-ia-sen-mahdollisuudet-suomelle/384951

INTIA

Intian talous COVID-19-kriisissä

Intian talous oli laskusuunnassa jo ennen koronaa ja terveydenhuollon kapasiteettipula ilmeinen. Siten maa joutuu ottamaan epidemian vastaan heikoin edellytyksin kansalaisten ja elinkeinoelämän tukemiseen. Intian hallitus on ryhtynyt raskaisiin liikkumisen ja elinkeinotoiminnan rajoittamistoihin, joka on epidemian hallittavuuden kannalta tarpeellista, mutta aiheuttaa samalla maan taloudelle, elinkeinoelämälle ja työvoimalle suuren ja arviolta pitkäaikaisen iskun. Erityisesti heikoimmassa asemassa olevien tilanteen helpottamiseksi hallitus julkisti suunnitelman USD 22 mrd. tukipaketiksi, jolla ei kuitenkaan suoranaisesti tueta yrityksiä. Koska riittävää kapasiteettia talouden tukemiseksi tai aikanaan elvytykseksi ei juuri ole, tulee Intian toipuminen olemaan hitaampaa kuin kehittyneempien ja dynaamisempien markkinoiden.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/intian-talous-covid-19-kriisiss-c3-a4/384951

Intian online-markkina kasvaa kohisten - kuinka Suomi voisi olla mukana?

Intian koulutusmarkkina on yksi maailman suurimmista, ja online- oppimismarkkinat pidetään tulevaisuuden trendinä. Digioppimisen start-upit ovat keränneet kevään aikana isoja investointeja, ja maailman arvokkaimmaksi noteerattu EdTech-yritys, BYJU, onkin Intiasta. Verkkomarkkina kasvaa sekä palveluntarjonnan että mobiili- ja valokuituverkon laajentuessa käsi kädessä. Online-sertifiointi sekä lisä- ja preppauskurssit ovat suosituimpia verkko-opiskelun muotoja. Fyysistä vuorovaikutusta pidetään kuitenkin suurella arvolla, ja erilaiset yhdistelmäratkaisut tullevat yleistymään jatkossa. Tähän saumaan voisi sopia myös annos suomalaista koulutusajattelua.

<https://www.marketopportunities.fi/home/2020/intian-online-markkina-kasvaa-kohisten--kuinka-suomi-voisi-olla-mukana/>

KIINA

Kiina ohitti kansainvälisten patenttihakemusten määrässä Yhdysvallat

YK:n alaisen Maailman tekijänoikeusjärjestö WIPO:n tilastojen mukaan vuonna 2019 jätettiin yhteensä 265 800 patenttiyhteistyösopimuksen (PCT) mukaista kansainvälistä patenttihakemusta. Kolme ylivoimaisesti suurinta hakijamaata olivat Kiina (22,2 % kaikista hakemuksista), Yhdysvallat (21,7 %) ja Japani (19,8 %). PCT-järjestelmä on ollut käytössä vuodesta 1978 ja kärkisija vaihtui nyt ensimmäisen kerran. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202016_4/

Kiinan talous supistui ensimmäisen kerran vuosikymmeniin koronarajoitustoimien seurauksena

Kiinan tilastoviraston mukaan maan bruttokansantuote oli tammi-maalikuussa 6,8 % pienempi kuin vuotta aiemmin ja 9,8 % pienempi kuin vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä. Kiinan tilastohistoriassa supistuminen on ensimmäinen sen jälkeen, kun neljännesvuositilastoja on alettu julkaista 1992. Vuositasolla BKT supistui viimeksi 1976. Virallista kasvutavoitetta kuluvalle vuodelle ei ole ehditty asettaa, sillä koronaepidemia siirsi yleensä maaliskuussa järjestettävää kansankongressin kokousta, joka tullaan järjestämään 22.5. alkaen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202018_1/

Kiinassa kotitalouksien reaalitulot vähenivät, työttömyys lisääntynyt

Kiinan tilastoviraston mukaan kotitalouksien henkeä kohden lasketut reaalitulot vähenivät vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 4 % vuotta aiemmasta. Reaalitulot supistuivat virallisten tilastojen mukaan viimeksi 1989. Kehitys oli samankaltaista sekä maaseudulla että kaupungeissa. Kaupungeissa henkeä kohti laskettu kuukausitulo oli keskimäärin 3 900 juania (510 euroa) kuukaudessa ja maaseudulla 1 550 juania (200 euroa).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202018_2/

Kiina jatkaa sähköautojen tukemista osana koronaelvytystä

Kiinan automarkkinat supistuivat jo viime vuonna ja koronakriisi ajoi autoalan entistä syvempiin ongelmiin. Autoalan tuottajien järjestön (CAAM) mukaan helmikuussa autojen tuotanto ja myynti supistuivat noin 80 % vuotta aiemmasta. Vaikka maaliskuussa rajoituksia purettiin ja tuotantoa päästiin käynnistämään, sekä tuotanto että myynti olivat yhä yli 40 % vähäisempää kuin viime vuoden maaliskuussa. Osana elvytystoimia sähköautojen tukia päätettiin jatkaa vuoteen 2023 asti. Tuen oli määrä loppua tänä vuonna. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202018_3/

Kiina tuskin tuo nopeaa helpotusta globaaleille öljymarkkinoille

Kiinan raakaöljyn tuontimäärä kasvoi tammi-maaliskuussa 5 % ja dollariarvoltaan 8 % vuodentakaisesta, sillä koronakriisin vaikutus ei vielä iskenyt täydellä voimalla tuontimääriin ja -hintoihin. Tilanne on kuitenkin muuttumassa, sillä maaliskuussa kotimaisen kysynnän romahdus heijastui öljyjalosteiden tuotannon vähenemisenä ja Kiinan raakaöljyn tuonnissa varastokysynnän merkitys kasvoi. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202018_4/

Investoinnit ”uuteen infrastruktuuriin” osana Kiinan elvytyspolitiikkaa

Kiinan investointien vuosikasvu on hidastunut kymmenessä vuodessa nimellisesti yli 30 prosentista viime vuoden 5,4 prosenttiin, kun kannattavia hankkeita on yhä vaikeampi löytää ja vanhoista hankkeista on runsaasti velkaa. Varsinainen romahdus koettiin tämän vuoden tammi-helmikuussa, jolloin investoinnit supistuivat neljänneksen (tehdasteollisuudessa lähes kolmanneksen) vuotta aiemmasta. Maaliskuussa tilanne korjautui hieman, ja koko ensimmäisen vuosineljänneksen kiinteät investoinnit jäivät reaalisesti arviolta 16 % pienemmäksi kuin vuotta aiemmin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202020_4/

Tukitoimista huolimatta Hongkongin talousnäköymät ovat heikot

Hongkongin BKT laski alustavien tietojen mukaan tammi-maaliskuussa 8,9 % vuodentakaisesta, mikä on syvin pudotus 1974 alkaneessa tilastohistoriassa. Julkisen kulutuksen kasvattaminen (+8 % vuodentakaisesta) ei kyennyt merkittävästi tasapainottamaan yksityisen kulutuksen (-10 %) ja investointien (-14 %) supistumista. Hongkongin finanssiministeri Paul Chan arvioi huhtikuun lopulla

BKT supistuvan kuluvana vuonna jopa 7 %. IMF odotti huhtikuun ennusteessaan talouden kutistuvan vajaat 5 %. Viime vuonna Hongkongin talous supistui 1 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202020_5/

Kiinan kansankongressi jätti poikkeuksellisesti BKT:n kasvutavoitteen julkaisematta

Kasvutavoitteesta luopuminen edes väliaikaisesti on tervetullutta, erityisesti koronapandemian aiheuttamassa hyvin epävarmassa taloustilanteessa. Sitovia numeerisia kasvutavoitteita on jo pitkään kritisoitu siitä, että ne vääristävät talouspolitiikan mitoitusta, johtavat liialliseen velkaantumisen ja ylläpitävät talouden kannattamattomia rakenteita. Koronaepidemian takia viivästynyt ja lyhennetty vuosittainen kansankongressin kokous järjestettiin Pekingissä 22.–28.5.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202022_1/

Yhdysvaltain ja Kiinan jännitteet jälleen kasvussa

Viime aikoina maiden välejä ovat kiristäneet koronavirus, epävarmuus Yhdysvaltain ja Kiinan kauppasopimuksen toteutumisesta, Kiinan asettamat turvallisuuslait Hongkongille ja Yhdysvaltojen uudet päätökset rajoittaa amerikkalaisyritysten toimintaa kiinalaisyhtiöiden kanssa. Myös Yhdysvaltain lähestyvät presidentinvaalit kiristävät tunnelmaa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202022_2/

Kiinan talous elpyy teollisuusvetoisesti

Kiina on vähitellen purkanut koronakriisiin liittyneitä liikkumis- ja toimintarajoituksia, ja koko maa on julistettu alhaisen koronariskin alueeksi. Yritykset ovat päässeet käynnistämään toimintaansa maaliskuun puolivälin jälkeen, mutta paluu normaaliin etenee alueittain ja sektoreittain eritahtisesti. Koronaepidemiasta eniten kärsineillä alueilla myös talouden toipuminen on ollut hitainta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202022_4/

Uudesta turvallisuuslaista lisää mustia pilviä Hongkongin ylle

Kiina asetti kansallisen turvallisuuden nimissä Hongkongille lakeja, jotka kieltäisivät vallankumouksellisen liikehdinnän ja ulkomaisen vaikuttamisen alueella. Kiinan toimet ovat johtaneet uusiin laajoihin mielenosoituksiin Hongkongissa. Yhdysvallat harkitsee vastatoimena sanktioiden asettamista ja sitä, voiko Hongkongia pitää enää autonomisena alueena. EU on vaatinut Kiinaa kunnioittamaan Hongkongin autonomiaa. Kiina ja Hongkongin hallinto ovat pyrkineet lieventämään toimia puheilla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202022_3/

Tiedonkulku covid-19:sta: Onko Kiina rikkonut kansainvälistä oikeutta?

Koronaviruspandemian aiheuttamat ihmishenkien menetykset ja taloudelliset tappiot ovat nostaneet esille kysymyksen Kiinan vastuusta. Voidaanko Kiina asettaa vastuuseen siitä, ettei se jakanut riittävän tehokkaasti tietoa viruksesta ja siten estänyt pandemian leviämistä?

Kiinan viranomaisten toimien tarkastelu osoittaa, että Kiina raportoi viruksen leviämisestä viiveellä Maailman terveysjärjestölle. Raportointiajoista on sovittu Kansainvälisessä terveyssäännöstössä. Muilla mailla näyttäisi siten olevan perusteita vedota valtiovastuuseen. Eri asia kuitenkin on, ryhtyisivätkö muut maat toimiin tai edistämään oikeusprosessia, arvioi Ulkopoliittisen instituutin johtava tutkija Katja Creutz. <https://www.fiia.fi/julkaisu/chinas-responsibility-for-the-covid-19-pandemic>

Kiinan pörsseissä vaiheikas alkuvuosi, kurssit ampaisivat nousuun heinäkuussa Manner-Kiinan osakemarkkinat ovat pärjänneet suhteellisen hyvin koronakriisin keskellä. Kursseja näyttää tukeneen keveä rahapolitiikka sekä toiveet valtion mittavista elvytystoimista. Pörssikurssit laskivat maailmanlaajuisen markkinaromahduksen vanavedessä maaliskuussa, mutta ovat sen jälkeen nousseet nopeasti. Shanghain pörssi-indeksi oli torstaina (9.7.) 13 % ja Shenzhenin indeksi jopa 31 % viime vuoden lopun tason yläpuolella. Varsinkin Shenzhenin pörssin kasvuyritysten ChiNext-listan osakkeet ovat kallistuneet yli 50 % vuoden alkuun verrattuna. Hongkongin levottomuudet ja Kiinan asettaman uuden turvallisuuslain voimaantulo kesäkuun lopussa eivät ole merkittävästi näkyneet osakemarkkinoilla. Hongkongin Hang Seng -indeksi oli torstaina 11 % kesäkuun lopun ja 3 % vuoden 2019 lopun tasoa korkeammalla. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202028_1/

Kiina on avannut rahoitusmarkkinoitaan ulkomaisille toimijoille, silti markkinoille pääsy yhä vaikeaa Huhtikuusta alkaen ulkomaiset toimijat ovat voineet hakea lupaa harjoittaa mm. omaisuudenhoito- ja investointipankkitoimintaa sekä arvopaperikauppaa Manner-Kiinassa. Alun perin vuoden loppuun mennessä voimaan aiotun lakimuutoksen aikaistamisesta ilmoitettiin tammikuussa, jolloin Yhdysvallat ja Kiina allekirjoittivat ensimmäisen vaiheen kauppasopimuksen. Kauppaneuvotteluiden vaiheet ovat viime vuosina vauhdittaneet Kiinan rahoitusmarkkinoiden avaamislupauksia. Tammikuun alussa poistettiin ulkomaisen omistuksen rajat futuurikauppaa harjoittavilta ja henkivakuutuksia tarjoavilta yrityksiltä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202028_2/

Kiina edistää Helmijoensuiston talousintegraatiota uusin toimin Helmijoensuiston (Greater Bay Area) kehityssuunnitelman tavoitteena on integroida Hongkongin ja Macaon erityishallintoalueet ja yhdeksän Guangdongin maakunnassa Manner-Kiinan puolella sijaitsevaa kaupunkia yhdeksi talousalueeksi (Viikkokatsaus 34/2018). Käytännössä se tapahtuu esimerkiksi sääntely-yhteistyötä lisäämällä ja alueen sisäistä liikkuvuutta parantavilla infrahankkeilla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202028_3/

Kiinan ja Intian suhteet koetuksella Aasian kahden suurvallan suhteet ovat jännittyneet viime kuukausien rajakahakoiden jälkeen, jotka vaativat myös joitakin kuolonuhreja. Sotilaallisesti tilanne näyttäisi tällä erää hiljentyneen, mutta maiden väliset jännitteet jatkuvat edelleen, myös kauppapolitiikan puolella. Intia on mm. asettanut kiinalaisten suorat sijoitukset eritystarkkailuun, rajoittanut valtion yhtiöiden asiointia kiinalaisten yritysten kanssa, ja asettanut käyttökiellon joukolle kiinalaisia ohjelmistoja. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202028_4/

Kiinan budjettialijäämä kasvaa tänä vuonna Finanssiministeriön budjettikertomuksen mukaan keskus- ja paikallishallintojen menoja kasvatetaan tänä vuonna noin 1 000 mrd. juanilla vajaaseen 24 800 mrd. juaniin. Samalla tulojen odotetaan supistuvan noin 1 000 mrd. juanilla ja niiden olevan reilu 18 000 mrd. juania. Näin budjetin alijäämäksi muodostuu 6 800 mrd. juania, joka on n. 6,5 % BKT:stä (toteutunut budjettialijäämä oli 4,9 % BKT:stä vuonna 2019). Vajetta paikataan varojen siirroilla muista lähteistä yhteensä noin 3 000 miljardilla juanilla, jolloin päästään viralliseen 3,8 prosentin budjettivajeeseen. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202024_1/

Kiinan keskuspankilta uusia tukitoimia pienyritysten rahoittamiseksi Keskuspankki julkaisi kesäkuun alussa kaksi uutta ohjelmaa, joilla halutaan helpottaa pienyritysten koronakriisin heikentämää rahoitustilannetta. Vaatimuksena lainansaannille tai takaisinmaksuaikojen pidentämiseen on se, että saajayritys lupaa olla vähentämättä työntekijöiden määrää. Ohjelmat on suunnattu pienemmille alueellisesti toimiville pankeille, joiden rahoitusasemaa halutaan myös kohentaa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202024_2/

Raaka-aineiden hintojen lasku supisti Kiinan tuontia toukokuussa, vienti väheni vain hieman Kiinan tullin mukaan dollarimääräinen tavaratuonti supistui toukokuussa 16 % ja vienti väheni 3 %, minkä seurauksena kauppataseen ylijäämä kasvoi lähes ennätys suureksi 63 mrd. dollariin. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202024_3/

Kiina houkuttelee ulkomaisia sijoittajia vihreiden joukkolainojen markkinoilleen poistamalla kohteista ”puhtaan hiilivoiman” Kiinassa vihreästä kasvusta on tullut osa virallista kasvustrategiaa, ja valtio on myös aktiivisesti kehittänyt ja tukenut vihreää rahoitusta. Kiinan keskuspankki julkisti vuonna 2015 ohjeet vihreän rahoituksen järjestelmän perustamiseksi. Niissä määriteltiin myös kriteerit vihreiden joukkolainojen rahoituskohteille. Näitä kriteerejä uudistettiin ensimmäisen kerran tänä vuonna. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202024_4/

Teollisuus ja investoinnit vetivät Kiinan talouden kasvuun toisella neljänneksellä Kiinan tilastoviraston mukaan talous toipui ripeästi vuoden toisella neljänneksellä. Kun BKT oli supistunut ensimmäisellä neljänneksellä reaalisesti 6,8 % vuotta aiemmasta, se kasvoi toisella neljänneksellä 3,2 % vuotta aiemmasta. Talouden toipumisen odotetaan jatkuvan loppuvuonna, ja useimmissa

ennusteissa odotetaan koko kuluvan vuoden kasvun olevan 1–2 prosentin paikkeilla (ks. Viikkokatsaus 26/2020). https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202030_1/

Kiinassa velkaantuminen on kiihtynyt, ja velkasuhde loikkasi alkuvuonna Kiinan keskuspankin mukaan kotimainen kokonaisrahoitus reaalityökalouteen (AFRE) kasvoi kesäkuussa lähes 13 % vuotta aiemmasta. Rahoituksen kasvu on kiihtynyt kuluvan vuoden aikana kahdella prosenttiyksiköllä, kun Kiina on koronakriisin vuoksi lisännyt elvytystä. Keskeiset kokonaisrahoitukseen mukaan laskettavat erät ovat pankkilainat (osuus 60 % kokonaisrahoituksesta), yritysten ja julkisen sektorin liikkeelle laskemat joukkovelkakirjat (osuus 25 %) ja varjopankkisektorin välittämä rahoitus (osuus 10 %). Tänä vuonna selvästi nopeimmin on kasvanut joukkovelkakirjojen liikkeellelasku. Varjopankkisektorin välittämä rahoitus on jatkanut supistumistaan, mutta hitaammin kuin viime vuonna.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202030_2/

Kiinan ulkomaankauppa palasi kesäkuussa viime vuoden lukemiin Kiinan tullin mukaan tavaratuonnin dollariarvo kasvoi kesäkuussa 3 % viime vuodesta, ja tavaravientinkin ylsi kasvun puolelle (0,5 %). Alkuvuoteen verrattuna ulkomaankauppapalvut piristyivät huomattavasti, mikä heijastelee Kiinan ja maailmantalouden yleistä vakautumista koronashokin jäljiltä. Tammi-kesäkuussa Kiinan vienti ja tuonti supistuivat kumpikin 6 prosenttia vuoden takaisesta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202030_3/

Kiinan valtio ja paikallishallinnot ovat laskeneet liikkeeseen erikoisbondeja talouden tukemiseksi Iso osa Kiinan tähän mennessä ilmoittamista finanssipoliittisista koronatukitoimista on julkisen rahoituksen lisääminen ns. erikoisvelkakirjoja liikkeeseen laskemalla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202030_4/

Hongkongin talous uuden turvallisuuslain, Kiinan ja Yhdysvaltojen yhä heikkenevien suhteiden ja koronavirustilanteen varjossa

Hongkongin rahoitusmarkkinat ovat menestyneet mielenosoituksista, virustilanteesta ja turvallisuuslakipäätöksestä huolimatta tähän asti hämmästyttävän hyvin. USA:n pakotepäätökset tulevat hankaloittamaan ainakin ulkomaisten rahoitusalan yritysten toimintaan. USA:n kiinalaisten yritysten varainhankinnalla asettamat rajoitukset ovat vahvistaneet Hongkongin pörssiä ja myös HKD on vahvistunut. Hongkongin reaalityökalous on lamassa ja tilanne heikkenee edelleen pandemiatilanteen ja Kiinan ja USA:n välisen kauppasodan vuoksi. Talous on supistunut 9% kuluvana vuonna ja talouden ennustetaan supistuvan 7% tänä vuonna. Työttömyys on noussut 6,2%:iin, korkeimmalle tasolle 15 vuoteen ja lisäelvytystä kaivataan kipeästi. Uhkana on Hongkongin talouden yksipuolistuminen ainostaan rahoituskeskukseksi ja suurien tuloerojen kasvu edelleen. Uusi tulevaisuuteen katsova talousvisio olisi tarpeen. Yritykset pyrkivät välttämään poliittisia kannanottoja. Muuttuvassa toimintaympäristössä navigointi aiheuttaa lisätöitä. Kiinan kauppaa tekeville yrityksille Hongkong on edelleen relevantti liiketoimintakeskus. Asema alueellisena keskuksena säilyy myös vielä, vaikka toimintaympäristön ennustettavuus on laskussa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdaq/content/hongkongin-talous-uuden-turvallisuuslain-kiinan-ja-yhdysvaltojen-yh-c3-a4-heikkenevien-suhteiden-ja-koronavirustilanteen-varjossa/384951

Asuntokauppa on vilkastunut Kiinassa, mutta alueelliset erot ovat suuria Kiinassa asuntokauppa seisahtui käytännössä kokonaan tammi-helmikuun vaihteessa koronaepidemian ja sen leviämisen estämiseksi tehtyjen toimien vuoksi. Kauppa on kuitenkin toipunut varsin nopeasti, ja touko-kesäkuussa tilastoviraston mukaan Kiinassa on myyty asuntoja pinta-alalla mitattuna 6 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Uusia asuntolainoja on myös myönnetty poikkeuksellisen paljon, keskuspankin mukaan touko-kesäkuussa 15 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Myös asuntorakentaminen on piristynyt ja kesäkuussa aloitettiin rakentaa uusia asuntoja neliöillä mitattuna 10 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202032_1/

Suorat sijoitukset Kiinasta ulkomaille supistuvat, Kiinaan suuntautuvat sijoitukset vähentyneet vain hieman Kiinan kauppaministeriön tilastojen mukaan tammi-kesäkuussa suorat sijoitukset (FDI) sekä Kiinasta että Kiinaan vähenivät kumpikin 4 % viime vuodesta. Kiinaan

sijoituksia tehtiin 68 miljardilla dollarilla, Kiinasta ulkomaille taas 55 miljardilla. Olosuhteet huomioon ottaen supistuminen on ollut virallisten lukujen perusteella yllättävän maltillista.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202032_2/

Kiinaan on valmisteilla maailman suurin päästökauppajärjestelmä Kiina on globaalisti merkittävin yksittäinen ilmaston saastuttaja, joka kattoi viime vuonna 29 % kaikista maailman hiilidioksidipäästöistä. Kiinan päästöt ovat olleet jo usean vuoden ajan suuremmat kuin Yhdysvaltojen ja EU:n päästöt yhteensä. Samaan aikaan kun OECD-maissa päästöt supistuvat, Kiinassa ne lisääntyvät edelleen – viime vuonnakin yli 3 % edellisestä vuodesta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202032_3/

Hongkong on sekä taloudellisessa että poliittisessa kriisissä Maata kurittavat samaan aikaan Kiinan ja Yhdysvaltojen kiristyvät suhteet, korona ja Kiinan asettama uusi turvallisuuslaki. Hongkongin talouskehitys on jatkunut tämän vuoden alkupuoliskolla erittäin heikkona. Vuoden toisella neljänneksellä BKT supistui 9 % vuotta aiemmasta eli yhtä paljon kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Yksityinen kulutus supistui lähes 15 % ja investoinnit yli 20 % vuoden takaa. Ulkomaankaupassa ero tavaraviennin (-2 %) ja palveluviennin (-47 %) kehityksessä oli entistä suurempi. Tavaravienti on hyötynyt Kiinan talouden elpymisestä, kun taas matkustusrajoitukset ovat romahduttaneet Hongkongille tärkeää turismia, mikä on näkynyt paitsi palveluviennissä, myös kulutuksessa. Finanssipoliittinen elvytys on kiihdyttänyt julkisen kulutuksen kasvun 10 prosenttiin vuotta aiemmasta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202032_4/

Kiinan talouden toipumisvauhti tasaantumaan päin Kiinan talous on toipunut varsin ripeästi tammi-helmikuun vaihteen pysähdyksestä, joskin kehitys on vaihdellut sektorien välillä. Tilastoviraston mukaan elpymisvauhti näyttää kuitenkin tasaantuneen viime kuukausina niin teollisuudessa, vähittäiskaupassa kuin investoinneissakin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202034_1/

Kiinan vienti on toipunut odotettua nopeammin Kiinan tavaraviennin dollarimääräinen arvo kasvoi heinäkuussa 7 % vuotta aiemmasta. Vienti on toipunut alkuvuoden koronaviruksesta hyvin lähinnä sen ansiosta, että epidemia meni Kiinassa melko nopeasti ohi ja yritykset pystyivät vastaamaan pian maailmalla kasvaneeseen kysyntään lääkintätarvikkeissa, maskeissa ja etätyöskentelyyn liittyvissä tuotteissa - etenkin elektroniikassa. Kokonaisuutena viennin volyymin kehitys on ollut viime kuukausina heikompi kuin arvon kehitys. Merkittävänä poikkeuksena ovat kuitenkin öljytuotteet, joissa viennin arvoa on laskenut se, että öljyn hinta on nyt kolmanneksen alemmalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202034_2/

Yhdysvaltojen Kiina-politiikka koventunut Kesän aikana Yhdysvallat on suunnannut useita toimia Kiinaa vastaan, mihin Kiina on vastannut omilla toimillaan. Kiinan ja Yhdysvaltojen suhdetta vaivaavat pitkäaikaiset jännitteet, mutta myös Yhdysvaltain lähestyvät presidentinvaalit vaikuttavat.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202034_3/

Kiinan vaihtotase huomattavan ylijäämäinen toisella neljänneksellä, pääoman ulosvirta kasvoi Alustavien maksutasetilastojen mukaan Kiinan vaihtotase oli huhti-kesäkuussa 120 mrd. dollaria ylijäämäinen, kun ensimmäisellä neljänneksellä se oli 34 mrd. dollaria alijäämäinen. Tavarakaupan ylijäämä kasvoi toisella neljänneksellä ennätysuureksi (161 mrd. USD). Samalla palvelukaupan alijäämä oli tavanomaista huomattavasti pienempi kiinalaisten ulkomaanmatkailun tyrehtyttyä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202034_4/

Kiinan keskuspankin digikäteishanke etenee Digitaalisen kaupankäynnin vallatessa nopeasti alaa keskuspankit ympäri maailman ovat joutuneet harkitsemaan, tulisiko heidänkin laskea liikkeeseen digitaalisia maksuvälineitä tavallisen käteisrahan rinnalle tai sen sijaan. Käteisrahan käyttö vähenee Kiinassa niin kuin monessa muussakin maassa nopeasti, kun yhä suurempi osa

maksamisesta tehdään digitaalisesti esimerkiksi erilaisten kännykkäsovellusten kuten Alipayn ja WeChatPayn avulla. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202034_5/

BOFIT Kiina-tietoisuus 2020: Kuinka talous kestää koronaviruksen?

<https://www.bofit.fi/fi/bofit/ajankohtaista/uutiset/2020/bofit-kiina-tietoisuus-2020/>

Kiinan teollisuusyritysten voitot vahvistuneet kesän aikana

Talouden toipuessa myös teollisuusyritysten tilanne on kohentunut. Heinäkuussa ne raportoivat voittojen kasvusta kolmatta kuukautta peräjäkeen vuoden takaiseen verrattuna. Koronaviruksen myötä erittäin heikoksi jääneen alkuvuoden takia voitot tammi-heinäkuulta olivat kuitenkin 8 % pienemmät kuin viime vuoden vastaavana aikana. Yksityiseksi luokiteltujen teollisuusyritysten voitot (tammi-heinäkuussa -5 % vuotta aiemmasta) ovat kehittyneet helmikuun jälkeen selvästi paremmin kuin valtionomisteisten yritysten (-24 %).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202036_1/

Kiinalaisyritysten maksuhäiriöt dollarimääräisissä velkakirjoissa jo koko viime vuotta suuremmat

Luottoluokitusyhtiö Fitchin mukaan heinäkuun loppuun mennessä jo yhdeksän kiinalaisyritystä oli laiminlyönyt ulkomaisten valuuttamääräisten velkakirjojensa maksuja 4,5 mrd. dollarin suuruisen velkojen osalta, kun koko viime vuoden aikana yhteensä kuudella yrityksellä oli maksuvaikeuksia noin 3,3 mrd. dollarin arvoisista veloista. Maksuhäiriöitä lienee luvassa lisää loppuvuoden aikana, sillä vuoden vaihteeseen mennessä erääntyy runsaasti (54 mrd. dollaria) velkaa maksettavaksi.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202036_2/

Kiinassa toimivat yhdysvaltalaisyrietykset ovat edelleen sitoutuneita Kiinan markkinoihin

Tuoreen US-China Business Councilin jäsenkyselyn mukaan yritykset pitävät Kiinan ja Yhdysvaltojen välisiä jännitteitä ja koronavirusta suurimpina liiketoimintaympäristön haasteina. Touko-kesäkuussa toteutettuun kyselyyn vastasi satakunta amerikkalaisyritystä, jotka harjoittavat liiketoimintaa Kiinassa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202036_3/

Suomen tavaratuonti Kiinasta nopeassa kasvussa

Suomen tullin mukaan tammi-kesäkuussa tavaratuonti Kiinasta kasvoi reilu 10 % vuotta aiemmasta ja oli 2,5 mrd. euroa. Nopeassa kasvussa ovat olleet etenkin erilaisten etätyöskentelyyn tarvittavien laitteiden ja epidemiatilanteessa tarvittavien suojaruukosten kuten kasvomaskien tuonti. Kun Suomen tuonti muualta maailmasta on supistunut tänä vuonna selvästi, Kiinan osuus Suomen tavaratuonnista on kasvanut nopeasti. Huhti-kesäkuussa osuus on ollut 10 prosentin paikkeilla, se oli vielä viime vuonna 7,5 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202036_4/

Ammatillisen koulutuksen yhteistyömahdollisuuksia Hongkongissa

Hongkong on viime vuosina aktiivisesti kehittänyt ammatillista koulutusta (VPET, vocational and professional education and training) niin opetuksen laadun, pedagogiikan kuin myös sen arvostuksen lisäämisen osalta. Hongkongin ammatillisessa koulutuksessa on havaittavissa useita kehittämisalueita, jotka tarjoavat mahdollisuuksia myös suomalaisille koulutusviennin toimijoille.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ammattillisen-koulutuksen-yhteisty-c3-b6mahdollisuuksia-hongkongissa/384951

Kiinan ja Yhdysvaltain siteet purkautuvat – mihin kaikkeen suuri ero voi johtaa?

Maailman talousmahtien suhteet purkautuvat, kun Kiina ja Yhdysvallat kilpailevat tulevaisuuden teknologioista. Suuri irtautuminen heikentää globaalia turvallisuutta.

<https://ulkopolitiikka.fi/lehti/2-2020/kiinan-ja-yhdysvaltain-siteet-purkautuvat-mihin-kaikkeen-suuri-ero-voi-johtaa/>

Kiina-selvitys: Yritykset odottavat syvällisempää ymmärrystä Kiinan markkinoista

Suomalaisyrietykset ovat tyytyväisiä Team Finland -toimijoiden palveluihin Kiinassa, osoittaa Suomi-Kiina kauppayhdistyksen tekemä selvitys. Yritykset toivovat kuitenkin konkreettisempaa käytännön apua Kiinan markkinoille etabloitumisessa. Yritykset myös toivovat, että julkiset ja yksityiset toimijat Kiinassa tiivistäisivät yhteistyötä entisestään.

<https://kauppakamari.fi/tiedote/kiina-selvitys-yritykset-odottavat-syvallisempaa-ymmarrysta-kiinan-markkinoista/>

MYANMAR

Myanmarin raportoitava suojelutoimistaan Rohingya-kriisissä

Myanmariin kohdistuvat oikeustoimet etenevät hitaasti, ja ne tuskin tuovat välitöntä helpotusta Rohingya-kriisiin. Maata syytetään muun muassa Haagin Kansainvälisessä tuomioistuimessa Rohingya-muslimeihin kohdistuneista julmuuksista vuosina 2016–2017. Kriisi ajoi satoja tuhansia Rohingyaja pakolaisiksi naapurimaa Bangladeshiin.

Toukokuun 23. päivään mennessä Myanmarin on raportoitava tekemistään toimista Kansainväliselle tuomioistuimelle. Asian käsittely kestää kuitenkin vuosia.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/international-responses-to-the-rohingya-crisis-in-myanmar>

VIETNAM

Vietnam tarvitsee rakentamisen osaamista

Maa tarjoaa mahdollisuuksia modernin asumisen ja rakentamisen asiantuntijoille. Älykaupunkeihin ja uudisrakentamiseen liittyvät teknologiat ovat nyt kysyttyjä. <https://bit.ly/3bN9Gr5>

Euroopan unionin ja Vietnamin välinen vapaakauppasopimus tuli voimaan 1.8.2020

Euroopan unionin Aasian maiden kanssa solmimien vapaakauppasopimusten verkosto laajeni 1.8.2020 voimaan tulevan Vietnamin sopimuksen myötä.

Tätä ennen sopimukset ovat astuneet voimaan Etelä-Korean kanssa vuonna 2011 sekä Japanin ja Singaporen kanssa vuonna 2019. Vietnamin kanssa solmittu sopimus on laaja-alainen, tavarakaupan ohella sopimus edistää myös palvelukauppaa ja investointeja sekä julkisten hankintojen tarjouskilpailuihin pääsyä. Myös kaupan teknisiä esteitä poistetaan. Tavarakaupassa sopimus poistaa tullit 99 prosenttisesti 10 vuoden siirtymäajan kuluessa. Merkittävä osa kaupasta tulee tullivapaaksi heti sopimuksen voimaantultua.

<https://helsinki.chamber.fi/euroopan-unionin-ja-vietnamin-valinen-vapaakauppasopimus-tuli-voimaan-1-8-2020/>

<https://kauppapolitiikka.fi/eun-ja-vietnamin-vapaakauppasopimus-auttaa-suomalaisyrityksia/>

<https://kauppapolitiikka.fi/vietnam-ratifioi-eu-vapaakauppasopimuksen/>

EUROOPPA

Globaalit väestötrendit – Osa I: Väestökato yhdistää itäisen Euroopan maita – mistä olisi maastamuuton pysäyttäjäksi?

<https://ulkopolitist.fi/2020/05/10/globaalit-vaestotrendit-osa-i-vaestokato-yhdistaa-itaisen-euroopan-maita-mista-olisi-maastamuuton-pysayttajaksi/>

Yhtenäisemmät säännöt ilmailun turvallisuuteen Euroopassa

Ilmailulainsäädäntöä uudistetaan. Muutosten taustalla on Euroopan unionin lentoturvallisuusasetus, niin kutsuttu EASA-asetus. Samalla arvioidaan myös kansallisia ilmailulainsäädännön muutostarpeita. Näitä ovat muun muassa ilmailulta rajoitettuja alueita koskevat muutokset.

Jatkossa sääntely perustuu aiempaa useammin EU:n lentoturvallisuusasetukseen. Se yhtenäistää turvallisuusvaatimuksia muun muassa miehittämättömässä ilmailussa ja lentoasemien maahuolintapalveluissa.

Asetus on tullut voimaan 11.9.2018. Se on jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä. Asetus jättää kuitenkin jäsenvaltioille liikkumavaraa esimerkiksi kevyttä ilmailua koskevissa kysymyksissä.

<https://www.lvm.fi/-/yhtenaisemmat-saannot-ilmailun-turvallisuuteen-euroopassa-1005303>

EU:n maantieteellisellä merkinnällä suojattujen tuotteiden myynti lähes 75 miljardia euroa

Komission julkaiseman tutkimuksen mukaan EU:n maantieteellisillä merkinnöillä suojattujen maatalouselintarvikkeiden ja juomien myynnin arvo on 74,76 miljardia euroa. Yli viidesosa tästä summasta kertyy EU:n ulkopuolelle suuntautuvasta viennistä. Tutkimuksessa todettiin, että

nimisuojan saaneen tuotteen myynnin arvo on keskimäärin kaksinkertainen verrattuna vastaavien tuotteiden myyntiarvoon ilman nimisuoja. Maatalouselintarvikkeet ja viinit suojataan suojattuina alkuperänimityksinä (SAN) ja suojattuina maantieteellisinä merkintöinä (SMM). EU:ssa on lisäksi käytössä aidon perinteisen tuotteen merkintä (APT), jolla korostetaan tuotteen perinteisiä piirteitä ilman, että ne ovat sidoksissa mihinkään tiettyyn maantieteelliseen alueeseen. Suomalaisia suojattuja tuotteita ovat Lapin Puikula, Lapin Poron liha, Lapin Poron kuivaliha, Lapin Poron kylmäsavuliha, Kitkan viisas, Kainuun rönttönen, Puruveden muikku ja Aito saunapalvelikinkku sekä Sahti, Kalakukko ja Karjalanpiirakka. https://ec.europa.eu/finland/news/geographical_200420_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 23. huhtikuuta 2020

EU edelleen maailman suurin kehitysavun antaja – myös Suomi lisännyt apuaan

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) kehitysapukomitean julkaisemien alustavien lukujen mukaan Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteenlaskettu julkinen kehitysapu oli 75,2 miljardia euroa vuonna 2019. Näin ollen Euroopan unioni pysyi vuonna 2019 maailman suurimpana julkisen kehitysavunantajana. Vuonna 2019 neljä EU-maata täytti julkista kehitysapua koskevat sitoumuksensa ja antoi kehitysapua vähintään 0,7 prosenttia suhteessa bruttokansantuloon: Luxemburg, Ruotsi, Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta. Suomen lisäksi viisi EU-maata (Itävalta, Kypros, Luxemburg, Malta ja Ranska) kasvatti julkista kehitysapuaan suhteessa bruttokansantuloonsa vähintään 0,01 prosenttiyksiköllä. Sen sijaan kahdeksassa EU-maassa tämä julkisen kehitysavun suhde bruttokansantuloon kuitenkin laski: kehitysapuaan supistivat Alankomaat, Belgia, Liettua, Portugali, Puola, Ruotsi, Saksa ja Viro.

https://ec.europa.eu/finland/news/development-aid_200417_fi Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 23. huhtikuuta 2020

EU lisää verotuksen sääntelyä – uusi DAC6-ilmoitusvelvollisuus rajat ylittävistä järjestelyistä

Globaalissa maailmassa yritysten liiketoiminta levittäytyy pääkonttorivaltion ulkopuolelle. Yritysten toimintamaita kiinnostaa, miten liiketoimintapäätökset vaikuttavat niiden valtapiiriin kuuluviin verotulovirtoihin. Siksi valtiot ovat viime vuosina pyrkineet seuraamaan ja valvomaan tulovirtoja entistä tarkemmin. Se on johtanut esimerkiksi Euroopan unionissa nopeisiinkin sääntelytoimiin ja yhä laajenevaan tietojen vaihtoon jäsenmaiden välillä.

<https://www.castren.fi/fi/blogijauutiset/blogi-2020/eu-lisaa-verotuksen-saantelya--uusi-dac6-ilmoitusvelvollisuus-rajat-ylittavista-jarjestelyista/>

Komissiolta hyväksyntä Suomen maa- ja kalatalouden 40 miljoonan tukiohjelmille

Suomi on ilmoittanut komissiolle kaksi tukijärjestelmää, joilla autetaan koronaviruksen aiheuttamassa poikkeuksellisen vaikeassa tilanteessa maatalouden alkutuotannossa ja kalataloudessa toimivia yrityksiä. Tuki myönnetään yrityksille suorina avustuksina. Avustusten kokonaismäärä on 40 miljoonaa euroa. Tästä 30 miljoonaa suunnataan maatalouteen ja 10 miljoonaa kalatalouteen. Ohjelmien tarkoituksena on auttaa näiden alojen yrityksiä selviämään koronaviruspandemian aiheuttamasta kassavajeesta. Ohjelmista voidaan korvata palkka-, vuokra- ja muita toiminnan jatkamisen kannalta välttämättömiä kiinteitä kuluja. Tuen enimmäismäärä on maatalousalan yrityksille 100 000 euroa ja kalatalousalan yrityksille 120 000 euroa. Analyysissään komissio toteaa, että Suomen tukiohjelmat ovat välttämättömiä, asianmukaisia ja oikeasuhteisia Suomen taloudessa ilmenneen vakavan häiriön lieventämiseksi. Näin ollen komissio voi hyväksyä Suomen tukiohjelmat EU:n valtiontukisääntöjen mukaisena valtiontuenä.

https://ec.europa.eu/finland/news/state-aid_200507_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 7. toukokuuta 2020

Tiukempi ote rahanpesun torjuntaan

Komissio aikoo tulevien 12 kuukauden aikana toteuttaa joukon toimia, joilla rahanpesua ja terrorismin rahoitusta voidaan suitsia nykyistä tehokkaammin. Komissio aikoo mm. entistä tiiviimmin valvoa, että EU:n rahanpesusääntöjä sovelletaan oikein myös EU-maiden tasolla. Jotta sääntöjä ei tulkittaisi EU-maissa eri tavoin, mikä synnyttää porsaanreikiä rikollisten hyödynnettäväksi, komissio aikoo ehdottaa yhteistä sääntökirjaa, joka yhdenmukaistaa sääntöjen tulkintaa. Lisäksi komissio haluaa poistaa valvonnan epäjohtonmukaisuuksia nostamalla valvontaa keskitetyksi myös EU-tasolle. Tätä varten se tulee ehdottamaan EU-tason valvontaelimen perustamista. Lisäksi komissio aikoo antaa ohjeistusta, jotta rahanpesurikollisuutta koskevaa tietoa

voidaan vaihtaa paremmin viranomaisten ja yksityisen sektorin, kuten pankkien välillä. Myös EU-maissa toimivien rahanpesun selvittelykeskusten toiminnan koordinointiin ja yhteistyöhön tullaan ehdottamaan lisäpanostuksia.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_20_800

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 7. toukokuuta 2020

EU:n säännöt torjuvat tehokkaasti polkumyyntiä

Komission tuoreen vuosiraportin mukaan EU:n kaupan suojatoimenpiteet ovat tehokkaasti vähentäneet hyvän kauppataivan vastaisia kansainvälisiä käytäntöjä ja EU:hun suuntautuvaa polkumyyntiä. Komission käyttöön ottamat polkumyynnin vastaiset tullit, sääntöjen vastaisten valtiontukien vastaiset tullit ja suojatullit vähentävät epätervettä tuontia keskimäärin 80 prosenttia. "Koronakriisistä toipumisen aikana on entistäkin tärkeämpää varmistaa, että eurooppalaisilla yrityksillä on markkinoilla oikeudenmukaiset toimintaolosuhteet. Tuonti takaa kuluttajille ja yrityksille laajemmat valikoimat ja kilpailukykyiset hinnat, mutta meidän on varmistettava, että tuonti on hyvän kauppataivan mukaista, että hintoja ei ole poljettu eikä tuettu ja että emme tule tuonnista liian riippuvaisiksi. Siksi olen tyytyväinen siihen, että järjestelmämme toimii ja että viimevuotiset uudistukset tuottavat tulosta", sanoo EU:n kauppakomissaari Phil Hogan.

https://ec.europa.eu/finland/news/raportti-eun-suojatoimet-polkumyynti%C3%A4-vastaan-tuottavat-tulosta_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 7. toukokuuta 2020

Komissio ehdottaa 279 miljoonan tukea luonnonkatastrofeista kärsineille EU-maille

Komissio on ehdottanut Portugalille, Espanjalle, Italialle ja Itävalle 279 miljoonan euron luonnonkatastrofitukea. Tuki on tarkoitettu maksaa EU:n solidaarisuusrahastosta, ja sillä avustetaan luonnonkatastrofeista vuonna 2019 kärsineiden alueiden väestöä. Koheesio- ja uudistusasioista vastaavan komissaarin Elisa Ferreiran mukaan eurooppalaisten keskinäinen solidaarisuus on nyt tärkeämpää kuin koskaan. "Samalla kun keskitymme selättämään koronaviruspandemian mahdollisimman turvallisesti, emme unohda niitä, jotka ovat kärsineet eniten muista onnettomuuksista, kuten viime vuonna tapahtuneista luonnonkatastrofeista". Tuesta suurin osa on tarkoitettu Italialle, jonka alueella aiheutui äärimmäisten sääilmiöiden vuoksi suuria tulva- ja maanvyöryvahinkoja. Espanjassa ja Itävallassa tuki kohdistuu tulvista ja Portugalissa myrskyvahingoista kärsineille alueille. Rahoitus täydentää EU:n solidaarisuusrahastosta vuoden 2020 tilanteen perusteella saatavilla olevia 800 miljoonan euron määrärahoja.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_778

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 7. toukokuuta 2020

Euroopan vahvistettava strategista teollisuutta ja hajautettava toimitusketjuja - isompi irtaantuminen voisi kostautua

Koronaviruspandemia on paljastanut Euroopan globaalien riippuvuussuhteiden riskit strategisilla aloilla. Se on kiihdyttänyt keskustelua EU:n strategisesta autonomiasta. Käsitteen taustalla on ajatus siitä, että EU:lla ja sen jäsenmailla on kyky tehdä ja toteuttaa itsenäisiä päätöksiä tukeutumatta muihin.

Ulkopoliittisen instituutin uusiin FIIA Comment tarkastelee, miten pandemia on lisännyt Euroopan strategisen autonomian tarvetta. Julkaisun on kirjoittanut johtava tutkija Niklas Helwig, joka vetää instituutin uutta projektia EU:n strategisesta autonomiasta. Helwigin mukaan EU:n tulisi lähestyä globalisaatiota kekseliäästi, vaikka ääniä Euroopan omavaraisuudesta on kuultu. Monipuolistaminen ja kestävyys ovat avainsanoja strategisen autonomian lisäämiseksi näinä aikoina, hän painottaa.

<https://www.fii.fi/julkaisu/covid-19-vaatii-euroopalta-strategista-autonomiaa>

EU-pakotteet – yhteisen ulkopoliittikan voimakeino

Pakotteet ovat keppi, joka voidaan ottaa esiin, kun EU:n ulkoisen vaikuttamisen porkkanoiden ei katsota purevan. Euroatlanttisen yhtenäisyyden rakoilu on viime vuosina näkynyt myös pakoterintamalla, esimerkkinä tästä vaikkapa Iranin ydinsopimus. Unionin pakotepoliittikan ajankohtaisiin haasteisiin lukeutuu myös Ison-Britannian EU-ero. Pakotteista päätettäessä Suomi panostaa perusoikeuksien toteutumiseen.

<https://blogit.ulkoministerio.fi/puhutaaneusta/eu-pakotteet-yhteisen-ulkopoliittikan-voimakeino/>

Komissio keventää valtiontukisääntelyä edelleen

EU-maiden koronavirusepidemian hallitsemiseksi toteuttamat rajoitustoimet ovat haitanneet taloutta ja johtaneet yritystoiminnan tappioihin, jotka ovat vähentäneet yritysten pääomaa ja heikentäneet niiden mahdollisuuksia saada lainaa markkinoilta. Sen vuoksi nyt tehdyillä muutoksilla laajennetaan tilapäisiä valtiontukipuitteita siten, että mahdollistetaan pääomituksen muodossa annettava hyvin kohdennettu julkinen tuki pääomitusta tarvitseville yrityksille, jotta voidaan vähentää koko EU:n talouteen kohdistuvaa riskiä. Pääomitusmahdollisuus ei koske rahoitusalan yrityksiä. Muutoksiin sisältyy myös EU-maiden mahdollisuus tukea koronavirusepidemian vuoksi taloudellisissa vaikeuksissa olevia yrityksiä tarjoamalla niille etuoikeudeltaan huonompia lainoja edullisin ehdoin. Tällä tarkoitetaan lainoja, joilla on maksukyvyttömyysmenettelyssä huonompi asema kuin tavallisten etuoikeutettujen velkojien saatavilla. https://ec.europa.eu/finland/news/state-aid_200511_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 14. toukokuuta 2020

VTT:n ja Aalto-yliopiston hankkeille 21 miljoonaa euroa EU-rahoitusta

Euroopan innovaationeuvosto (EIC) on valinnut 35 huipputeknologiahanketta, joille se myöntää rahoitusta yhteensä 114 miljoonaa euroa. Suomesta rahoitusta saavat Teknologian tutkimuskeskus VTT ja Aalto-korkeakoulusäätiö. Aalto saa rahoitusta hankkeisiin, joissa kehitetään päästöttömän energiantuotannon läpimurtoteknologiaa hiilestä irtautumiseksi. Aallon saaman rahoituksen yhteismäärä on noin 11,6 miljoonaa euroa. VTT:n rahoitusta saaneet hankkeet liittyvät lisäksi ihmiskeskeisen tekoälyn kehittämiseen sekä biotieteissä ja terveydenhuollossa käytettävään teknologiaan. VTT:n saama rahoitus on yhteensä noin 9,4 miljoonaa euroa. EIC:n valitsemien hankkeiden rahoitus tulee EU:n tutkimuksen ja kehityksen monivuotisesta Horisontti 2020 - puiteohjelmasta.

https://ec.europa.eu/finland/news/vtt-n-ja-aalto-yliopiston-hankkeisiin-yhteens%C3%A4-noin-21-miljoonaa-euroa-eu-rahoitusta_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 14. toukokuuta 2020

Uusi foorumi EU-sääntelyä yksinkertaistamaan

Komissio on perustanut uuden Fit for Future -asiantuntijafoorumin. Sen tarkoituksena on auttaa komissiota yksinkertaistamaan EU:n lainsäädäntöä ja vähentämään lainsäädännön noudattamisesta aiheutuvaa byrokratiaa. Tavoitteena on varmistaa, että EU:n lainsäädännössä otetaan huomioon esimerkiksi digitalisaation mukanaan tuomat muutokset toimintaympäristössä. Fit for Future -foorumissa on sekä EU-maiden viranomaisien alaryhmä että yritysmaailman ja muiden EU-lainsäädännöstä aiheutuvia vaatimuksia käytännössä soveltavien toimijoiden alaryhmä. Komissio hakee foorumiin parhaillaan asiantuntijoita yritysmaailmasta ja järjestökentästä. Jäseniltä edellytetään vankkaa kokemusta EU:n lainsäädännön täytäntöönpanosta. Haku asiantuntijatehtäviin on auki 19. kesäkuuta saakka. Fit for Future -foorumi on jatkoa aiemmalle REFIT-foorumille ja perustuu siitä saaduille kokemuksille. Komissio on sitoutunut yksinkertaistamaan EU:n lainsäädäntöä ja vähentämään siitä aiheutuvia tarpeettomia kustannuksia. https://ec.europa.eu/finland/news/fit-for-future_200511_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 14. toukokuuta 2020

Komissio haluaa helpottaa EU-rahoituksen ja valtiontuen yhdistämistä

Komissio pyytää EU-maiden viranomaisia, yrityksiä ja muita järjestöjä ja organisaatioita, jotka toteuttavat EU-rahoitettuja hankkeita, kommentoimaan uutta valtiontukiehdotustaan. Ehdotuksessa esitetään EU-maiden myöntämän tuen vapauttamista EU:n valtiontukisääntöjen mukaisesta komission ennakoivalvonnasta silloin kun tukea myönnetään hankkeisiin, joita tuetaan myös eräistä keskitetysti hallinnoiduista EU:n ohjelmista. Ennakoivalvonnasta vapautettaisiin esimerkiksi InvestEU-rahastosta tuetuille investoinneille, EU:n tutkimuspuiteohjelman huippuosaamismäisen saaneille hankkeille sekä Euroopan alueellisen yhteistyön Interreg-hankkeille myönnettävä valtion rahoitus. Sääntöjen soveltaminen yksinkertaistuisi merkittävästi, jos yhteisrahoitteisille hankkeille myönnettävä valtiontuki vapautettaisiin ennakoilmoitusvelvollisuudesta ja velvollisuudesta hankkia tuelle komission hyväksyntä. Ehdotusta voi kommentoida 6. heinäkuuta saakka.

https://ec.europa.eu/finland/news/fit-for-future_200511_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 14. toukokuuta 2020

Investointineuvontakeskus sparraa hankkeita rahoituskuntoon

Euroopan investointipankin ja komission yhdessä perustama Euroopan investointineuvontakeskus auttaa EU-maita suunnittelemaan investointejaan niin, että ne täyttävät investointipankin asettamat tiukat rahoitusvaatimukset. Tuoreen raportin mukaan neuvontakeskukselta on sen perustamisen jälkeen pyydetty neuvoja tai teknistä apua kaikkiaan jo yli 2 300 hankkeeseen. Pyyntöjä on tullut kaikkialta EU:sta, mutta suurin osa Puolasta, Bulgariasta ja Romaniasta. Neuvontakeskuksen avun ansiosta jo 150 investointihanketta on saatu siihen kuntoon, että niille on voitu hakea investointipankin rahoitusta yhteensä 34 miljardin euron edestä. Ylivoimaisesti suurin osa hankkeista auttaa vastaamaan laajoihin yhteiskunnallisiin haasteisiin ja ohjaa yhteiskuntia ja talouden toimintaa kestävämmälle pohjalle. Hankkeissa kehitetään esimerkiksi ympäristöystävällisiä kaupunkibusseja, ilmastostrategioita, terveydenhuoltopalveluja, liikenneturvallisuutta, energiatehokasta katuvalaistusta ja edullisempia asuntoja.

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 14. toukokuuta 2020

Euroopan "Green Dealin" onnistuminen riippuu neljästä asiasta

Euroopan vihreän kehityksen ohjelman eli "Green Dealin" toteuttaminen alkaa vaikeissa oloissa koronaviruksen, geopoliittisten jännitteiden ja ilmaston deniaalistien nousun seurauksena. Green Dealin tavoitteiden saavuttaminen riippuu neljästä asiasta: priorisoinnista, taloudellisesta tuesta, EU-instituutioiden juridisesta toimivallasta ja kansainvälisestä yhteistyöstä.

Euroopan komissio esitteli Green Dealin joulukuussa 2019, ja sen tavoite on tehdä Euroopasta ilmasto neutraali vuoteen 2050 mennessä. <https://www.fiia.fi/julkaisu/the-european-green-deal>

EU:n kehitettävä pakotepolitiikka - Venäjän vastapakotteiden suhteellinen vaikutus Suomeen vähäinen

EU käyttää entistä kovempia pakotteita. Pakotteet ovat yksi unionin voimakkaimmista keinoista puuttua kansainvälisten normien rikkomuksiin ja turvallisuuspoliittisiin uhkiin. Kohdennettuja talouspakotteita on suunnattu muun muassa Irania ja Venäjää vastaan.

Unionin on syytä kuitenkin tehostaa pakotepolitiikkaansa, jotta pakotteet säilyvät tuloksellisina työkaluina ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Tehostaminen koskee niin suunnittelua, päätöksentekoa kuin toimeenpanoa. Lisäksi on tärkeää varmistaa, että unioni on yhtenäinen tärkeissä pakotepäätöksissä. Tämä käy ilmi tänään julkaistusta Ulkopoliittisen instituutin (FIIA) ja Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen (Etla) tutkimuksesta.

Tutkimuksen mukaan lisähaasteita unionille tuovat Yhdysvaltojen pakotepolitiikan lisääntynyt ennakoimattomuus ja Britannian EU-ero.

Tuoreessa raportissa käsitellään myös EU:n pakotepolitiikan poliittisia ja taloudellisia vaikutuksia Suomelle. Venäjän vastapakotteiden suhteelliset vaikutukset Suomelle ovat vähäisemmät kuin muille maille keskimäärin. Suomelle raportissa esitetään kolme suositusta: Suomen tulisi tukea EU:n yhtenäisyyttä, hyödyntää diplomatiaa ja edistää asiantuntemusta.

Julkaisu on loppuraportti FIIAn ja Etlan yhteishankkeesta "EU:n pakotepolitiikan kehitys: Poliittiset ja taloudelliset vaikutukset Suomelle". Projekti on osa valtioneuvoston vuoden 2019 selvitys- ja tutkimustoimintaa (VN-TEAS). Hanketta on johtanut ohjelmajohtaja Juha Jokela Ulkopoliittisen instituutista. <https://www.fiia.fi/julkaisu/sharpening-eu-sanctions-policy-for-a-geopolitical-era>

Government's analysis, assessment and research activities

Study: The EU should sharpen its sanctions policy; implications for Finland have been relatively minor

https://valtioneuvosto.fi/en/article/-/asset_publisher/10616/tutkimus-eu-n-pakotepolitiikkaa-teravoitettava-vaikutukset-suomeen-suhteellisen-vahaisia

Koronakriisi myllersi komission sääntelysuunnitelmat ja luo paineita kestävään elvytykseen

Komissio on päivittänyt tänään 27. toukokuuta suunnitelmaansa tulevasta EU-lainsäädäntötoimista. Suunnitelma annettiin samassa yhteydessä koronan aiheuttaman talouskriisin elvytystoimien ja EU:n monivuotista budjettia koskevien esitysten kanssa. Kriisin alkuvaiheiden jälkeen lainsäädäntötyö on komissiossa taas vilkastunut. EU-instituutit ovat saaneet sääntelyvalmistelua

ja -päättöksentekoa koskevat etämenettelyt toimimaan, ja virkamiehillä saattaa jopa olla enemmän aikaa istua kynä kädessä työpöydän ääressä kuin aiemmin

<https://www.finanssiala.fi/uutismajakka/Sivut/tarkennuksia-komission-saantelysuunnitelmiin.aspx>

EU:n elpyminen, resilienssi ja uudistuminen

Maailma on kohdannut vakavan COVID19-kriisin, joka vaikuttaa kansalaisiin ja talouteen. Elpymisen vauhdittamiseen ja palaamiseen kestävyiden, kilpailukyvyyn ja sosiaalisen talouden raiteelle EU tarvitsee Green Dealia ja digitaalista taloutta. On keskeistä virittää ja uudistaa taloutta sekä parantaa tuottavuutta näiden EU:n uusien prioriteettien kautta. Tarvitaan kattava strategia elpymiseen sekä toimintasuunnitelmat lyhyelle, keskipitkälle ja pitkälle aikavälille.

<https://tem.fi/blogi/-blogs/eu-n-elpyminen-resilienssi-ja-uudistuminen><https://tem.fi/blogi/-blogs/eu-n-elpyminen-resilienssi-ja-uudistuminen>

Komissiolta ehdotus mittavasta elpymissuunnitelmasta

Komissio on esittänyt ehdotuksensa EU:n elpymissuunnitelmaksi. Suunnitelmaan kuuluu EU:n uudistettuun monivuotiseen rahoituskehukseen sisällytettävän Next Generation EU -välineen perustaminen. Sen avulla kerätään rahaa korottamalla omien varojen enimmäismäärä väliaikaisesti kahteen prosenttiin suhteessa EU:n bruttokansantuloon. Näin komissio voi vahvaa luottoluokitustaan hyödyntäen lainata rahoitusmarkkinoilta 750 miljardia euroa. EU:n koko rahoituskapasiteetti nostetaan 1,85 biljoonaan euroon. Lisärahoitus kanavoidaan EU:n ohjelmien kautta ja maksetaan takaisin pitkän ajan kuluessa EU:n tulevista budjeteista vuosina 2028–2058. Rahoitus olisi saatava käyttöön mahdollisimman pian, ja komissio ehdottaakin, että nykyistä, vuosien 2014–2020 monivuotista rahoituskehystä muutetaan siten, että jo vuonna 2020 käytettävissä on 11,5 miljardin euron lisärahoitus. Järjestelystä olisi päästävä yhteisymmärrykseen Eurooppa-neuvostossa viimeistään heinäkuussa, jotta elpymiseen saadaan vauhtia.

https://ec.europa.eu/finland/news/komissiolta-ehdotus-mittavasta-elpymissuunnitelmasta_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 28. toukokuuta 2020

Tutkimus- ja innovaatiopolitiikka vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen moottorina

Komissio on julkaissut ns. SRIP-raporttinsa eli joka toinen vuosi laatimansa raportin EU:n tieteen, tutkimuksen ja innovoinnin tuloksellisuudesta globaalissa toimintaympäristössä. Tämänvuotisessa raportissa esitetään 11 suositusta EU:n huippuosaamiseen perustuvan tieteellisen tutkimuksen ja innovoinnin lisäämiseksi. Suositukset koskevat muun muassa ihmiskunnan toiminnan turvallisia ja oikeudenmukaisia rajoja koskevaa tutkimusta ja innovointia. Raportissa tuodaan esiin tutkimuksen ja innovoinnin merkitys yritysten, alueiden ja maiden yhtenäisen ja osallistavan kasvun tukemisessa sekä kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Tutkimus- ja innovaatiopolitiikka nähdään tärkeänä myös sen varmistamisessa, että eurooppalaisilla on uusien teknologisten läpimurtojen hyödyntämiseen tarvittavat taidot. Lisäksi tutkimuksen ja innovoinnin avulla voidaan vahvistaa yritysten tuottavuutta ja lisätä kestävästi työllisyyttä.

https://ec.europa.eu/finland/news/research_200527_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 28. toukokuuta 2020

Komission talouspoliittiset suositukset Suomelle: taloutta elvytettävä ja työllisyyttä tuettava

Komissio on esittänyt osana talouspolitiikan EU-ohjausjakson kevätpakettia maakohtaiset suosituksensa, joilla EU-maille annetaan ohjausta koronakriisioloissa. Suomelle annetut suositukset liittyvät muun muassa pandemian torjumiseen, talouden ylläpitämiseen ja alkavan elpymisen tukemiseen. Suomen olisi harjoitettava taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja. Lisäksi työllisyyttä tukevia toimenpiteitä olisi vahvistettava ja aktiivista työvoimapolitiikkaa lujitettava. Toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita olisi aikaistettava ja yksityisiä investointeja olisi edistettävä. Investoinnit olisi keskitettävä vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, kestävään ja tehokkaaseen infrastruktuuriin sekä tutkimukseen ja innovointiin.

https://ec.europa.eu/finland/news/csr_200520_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 28. toukokuuta 2020

Komissiolta uusi biodiversiteettistrategia ja Pelloilta pöytään -strategia

Komissio on hyväksynyt uuden biodiversiteettistrategian ja Pelloilta pöytään -strategian. Strategioissa esitetään Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisia sitoumuksia luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi ja kestäväen elintarvikeketjun rakentamiseksi. Biodiversiteettistrategialla pyritään käynnistämään Euroopan luonnon monimuotoisuuden elpymisen vuoteen 2030 mennessä konkreettisin toimin. Strategiassa ehdotetut tavoitteet koskevat esimerkiksi pölyttäjien palauttamista maatalousmaille, kaupunkien viherryttämistä ja Euroopan metsien terveyden parantamista. Pelloilta pöytään strategian avulla siirrytään kestävään EU:n elintarvikejärjestelmään muun muassa pienentämällä EU:n elintarvikejärjestelmän ympäristöjalanjälkeä. Strategian konkreettisiin tavoitteisiin kuuluvat torjunta-aineiden käytön vähentäminen puoleen nykyisestä, tuotantoeläimillä käytettävien antibioottien myynnin vähentäminen 50 prosentilla ja neljänneksen maatalousmaasta varaaminen luomutuotannolle.

https://ec.europa.eu/finland/news/biodiversity_200520_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 28. toukokuuta 2020

Komissio päivitti lentoyhtiöiden mustan listan; Komissio on julkaissut päivitetyn

lentoturvallisuusluettelon eli lentoyhtiöiden ns. mustan listan. Listalla mainitut lentoyhtiöt on asetettu lentokieltoon tai niiden toimintaa on rajoitettu EU:ssa, koska ne eivät täytä kansainvälisiä turvallisuusvaatimuksia. Uusimmassa päivityksessä listalle on lisätty kaikki Armeniassa toimintaluvan saaneet lentoyhtiöt. Kaikkiaan listalla on 96 lentoyhtiötä, joille on asetettu lentokielto EU:n ilmatilassa. Puutteellisen turvallisuusvalvonnan vuoksi lentokiellossa on 90 lentoyhtiötä 16 eri maassa. Lisäksi kuusi lentoyhtiötä on asetettu lentokieltoon itse yhtiötä koskevien vakavien turvallisuuspuutteiden vuoksi: Avior Airlines (Venezuela), Blue Wing Airlines (Suriname), Iran Aseman Airlines (Iran), Iraqi Airways (Irak), Med-View Airlines (Nigeria) ja Air Zimbabwe (Zimbabwe). EU:n lentoturvallisuusluettelo on tärkeä lentoturvallisuuden tason varmistamisessa. Lisäksi se motivoi turvallisuusongelmista kärsiviä maita puuttumaan ongelmiin ajoissa.

https://ec.europa.eu/finland/news/komissio-p%24ivitti-lentoyhti%24iden-mustan-listan_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 4. kesäkuuta 2020

Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi: julkisen sektorin lainajärjestely vihreän talouden tueksi

Komissio on tehnyt ehdotuksen oikeudenmukaisen siirtymän mekanismiin sisältyvästä uudesta julkisen sektorin lainajärjestelystä. Järjestelyllä on tarkoitus kannustaa julkisiin investointeihin, joilla edistetään siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen. Se muodostuu EU:n budjetista maksettavasta 1,5 miljardin euron avustussuudesta ja Euroopan investointipankilta saatavasta 10 miljardin euron lainaosuudesta. Järjestely on kaikkien jäsenvaltioiden käytettävissä hankepyyntöjen kautta. Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismilla edistetään sosiaalista oikeudenmukaisuutta siirryttäessä ilmastoneutraaliin talouteen haavoittuvimmilla hiilivaltaisilla alueilla. Mekanismi sisältää oikeudenmukaisen siirtymän rahaston, InvestEU-ohjelmaan kuuluvan oikeudenmukaisen siirtymän erityisjärjestelyn ja komission nyt ehdottaman julkisen sektorin lainajärjestelyn.

https://ec.europa.eu/finland/news/oikeudenmukaisen-siirtym%24n-mekanismi-komissio-ehdottaa-julkisen-sektorin-lainaj%24rjestely%24_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 4. kesäkuuta 2020

Sitra on valittu koordinoimaan EU:n terveysohjelman yhteistoimintahanketta

Euroopan komission järjestyksessään kolmanteen terveystalouden toimintaohjelmaan (European Health Programme) liittyvä EU-maiden yhteistoimintahanke (Joint Action) käynnistyy ensi vuonna. Sosiaali- ja terveysministeriö nimesi Sitran hankkeen toimivaltaiseksi organisaatioksi Suomessa. Tänään jäsenmaat valitsivat Sitran koordinoimaan hanketta.

<https://www.sitra.fi/uutiset/sitra-on-valittu-koordinoimaan-eu-terveysohjelman-yhteistoimintahanketta/>

Suomi edistää EU:n sisämarkkinoiden vahvistamista kansalaisten ja yritysten hyväksi

Suomi on julkaissut näkemyksiään EU:n sisämarkkinoiden vahvistamisesta. EU tarvitsee oikeudenmukaisesti, avoimesti ja läpinäkyvästi toimivat sisämarkkinat, jotta unionin tavoitteet ilmastoneutraalista taloudesta sekä digitaalisesta johtajuudesta voidaan toteuttaa. Yritystoiminnan laajentamisen toiseen EU-maahan sekä kuluttajien asiointin koko EU:n alueella tulisi olla nykyistä helpompaa.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/suomi-edistaa-eu-n-sisamarkkinoiden-vahvistamista-kansalaisten-ja-yritysten-hyvaiksi

EU-maat pohtivat tekoälyn kehittämistä ja käyttöönottoa

Tekoäly ja digitalisaation edistäminen kaikilla toimialoilla ovat pääaiheita digitaalisesti edistyneiden EU-maiden videokokouksessa maanantaina 22.6.2020. Suomea kokouksessa edustaa elinkeinoministeri Mika Lintilä. Kokouksen isäntämaana toimii Tanska.

– Kansainvälinen kilpailutilanne edellyttää, että luodaan vastuullinen ympäristö, jossa tekoälyn ja digitalisaation kehittämiseen voidaan tehdä ihmiskeskeisiä innovaatioita ja investointeja, sanoo ministeri Lintilä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/eu-maat-pohtivat-tekoalyn-kehittamista-ja-kayttoonottoa

Komissiolta raportti väestörakenteen muutosten vaikutuksista

Komissio on julkaissut väestörakenteen muutosten vaikutuksia koskevan ensimmäisen raporttinsa. Raportissa esitetään Euroopan alueiden pitkän aikavälin väestökehityksen suuntauksia, kuten yhteiskuntien ikääntyminen, kotitalouksien koon pieneneminen ja kaupungistumisen lisääntyminen. Yleisen suuntauksen mukaisesti myös Suomessa elinajanodote pitenee ja syntyvyyden odotetaan alenevan edelleen. Vuonna 2018 elinajanodote piteni Suomessa naisilla 84,5 vuoteen ja miehillä 79,1 vuoteen. Yhdessä syntyvyyden alenemisen kanssa tämä johtaa väestöpyramidin pohjan kapenemiseen. Raportissa esitetään myös Euroopan supistuva osuus maailman väestöstä: Euroopan väestön odotetaan olevan alle 4 prosenttia koko maailman väestöstä vuoteen 2070 mennessä. Raportilla käynnistetään muutoksiin liittyvät komission toimet, joilla pyritään tukemaan ihmisiä ja alueita, joihin muutokset vaikuttavat eniten. Raportin yhteydessä julkaistaan myös

maakohtaiset tietosivut. https://ec.europa.eu/finland/news/demographic_change_200617_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. kesäkuuta 2020

Komissio huolissaan ulkomaisten tukien vääristävistä vaikutuksista

EU:n ulkopuolisten maiden EU:ssa toimiville yrityksille myöntämällä tuilla näyttäisi olevan kasvava vaikutus sisämarkkinoihin. Komissio haluaa saada aiheesta aikaan keskustelua ja on laatinut keskustelujen pohjaksi ns. valkoisen kirjan. Siinä todetaan nykyisten EU:n valtiontukisääntöjen varmistavan, että EU-maiden myöntämät yritystuet eivät vääristä kilpailua sisämarkkinoilla. EU:n ulkopuolisten maiden myöntämät tuet eivät sen sijaan kuulu EU:n valtiontukivalvontaan, vaikka ne vaikuttaisivatkin sisämarkkinoihin. Nykyisillä säännöillä ei kyetä puuttumaan kaikkiin EU:n ulkopuolisten valtiontukien aiheuttamiin vääristymiin. Valkoisessa kirjassa ehdotetaan asiaan ratkaisuja sekä uusia keinoja sääntelyn puutteiden korjaamiseksi. Komissio pyytää kaikilta asiaan liittyviltä sidosryhmiltä näkemyksiä valkoisessa kirjassa esitetyistä vaihtoehtoista. Palaute auttaa komissiota valmistelemaan lakialoitetta asiassa. Näkemyksiä voi esittää 23. syyskuuta 2020

saakka. https://ec.europa.eu/finland/news/foreign_subsidies_200617_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. kesäkuuta 2020

Suomi jälleen kärjessä EU:n digivertailussa

Suomi on toista kertaa peräkkäin ykkösenä DESI-digitalisaatiovertailussa. Vuotuisella DESI-indeksillä mitataan indikaattorien avulla, miten EU-maat ovat edistyneet matkalla kohti digitaalitaloutta ja -yhteiskuntaa. Suomen pistemäärä on tänä vuonna 72,3, mikä on reilusti enemmän kuin EU-maiden keskiarvo 52,6. DESI-indeksi seuraa EU-maiden edistymistä viidellä laajalla digitalisaation osa-alueella, jotka ovat yhteenliitettävyyden, digitaalisuuden, yksityishenkilöiden internetin käyttö, digiteknologian käyttö yrityksissä sekä digitaaliset julkiset palvelut. Suomen pisteet olivat parhaimmat kahdella eri osa-alueella eli yksityishenkilöiden digitaalisuudessa ja internetin käytössä. Koronapandemia on lisännyt rajusti internetin käyttöä, mutta trendi oli nähtävissä jo ennen kriisiä: internetiä käyttää EU:ssa vähintään kerran viikossa jo 85 prosenttia ihmisistä. Suomi on ykkösjalla 93 prosentin osuudella, ja suosituimmat käyttötarkoitukset ovat pankkipalvelut, musiikki, videot ja pelit sekä uutiset. https://ec.europa.eu/finland/news/DESI_200611_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. kesäkuuta 2020

Euroopan kestäväään elpymiseen apua siniseltä taloudelta

Komissio on julkaissut ns. sinistä taloutta eli meriin ja rannikkoseutuihin liittyvää taloudellista toimintaa koskevan uusimman raporttinsa. Sen mukaan EU:n sininen talous on hyvässä kunnossa: vuonna 2018 sen liikevaihto oli 750 miljardia euroa ja se työllisti 5 miljoonaa ihmistä.

Työmarkkinoiden näkökulmasta sininen talous on kasvanut talouden valtavirtaa nopeammin. Silti

useat alat, kuten rannikko- ja merimatkailu sekä kalastus ovat kärsineet koronaviruspandemiasta. Raportissa nähdään kuitenkin paljon mahdollisuuksia kestäväan elpymiseen niin perinteisillä kuin kehittyvilläkin aloilla. Tämänvuotisessa raportissa käsitellään ensimmäistä kertaa sinisen talouden ympäristönäkökohtia yksityiskohtaisesti. EU myös tukee sinistä taloutta monin tavoin, muun muassa Euroopan strategisten investointien rahaston ja tänä vuonna perustetun uuden BlueInvest-rahaston kautta. https://ec.europa.eu/finland/news/blue-economy_200611_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. kesäkuuta 2020

Suomi sai merkittävän potin EU-rahoitusta – 58,3 miljoonaa euroa raidehankkeille eri puolille maata Suomi menestyi EU:n rahoitushaussa. Viidelle raidehankkeelle myönnettiin EU:n CEF-rahoitusta yhteensä 58,3 miljoonaa euroa. Rahoitusta saivat Turun tunnin juna, Espoon kaupunkiradan rakennussuunnittelu, Pasila-Riihimäki-radan parantaminen, Kouvolan, Kotkan ja Haminan välisen raideyhteyden parantaminen sekä raideliikenteen kehittäminen välillä Oulu-Laurila-Tornio-Haaparanta. Lisäksi EU tukee hankkeita, joissa Helsingin ja Naantalin satamat ovat mukana.

<https://valtioneuvosto.fi/-/suomi-sai-merkittavan-potin-eu-rahoitusta-58-3-miljoonaa-euroa-raidehankkeille-eri-puolille-maata>
<https://ec.europa.eu/inea/en/news-events/newsroom/boosting-eus-green-recovery-eu-invests-over-%E2%82%AC2-billion-140-key-transport>

Poliittiset muutokset saattavat helpottaa Saksan EU-puheenjohtajuutta

Saksa on syystäkin nimennyt heinäkuussa alkavan EU-puheenjohtajuutensa "koronapuheenjohtajuudeksi". Hieman yllättäen koronakriisi on muokannut Euroopan politiikkaa tavalla, joka saattaa helpottaa Saksan työtä puheenjohtajana, arvioivat Ulkopoliittisen instituutin tutkijat Tuomas Iso-Markku ja Niklas Helwig.

Iso-Markun ja Helwigin mukaan EU:n jäsenvaltioiden kannat vaikuttavat koronakriisiin myötä vähemmän lukituilta, minkä lisäksi Saksan hallituksella on kotimaassaan enemmän liikkumavaraa kuin ennen kriisiä. Poliittinen tilanne EU:ssa ja Saksassa on kuitenkin edelleen tulenarka, ja puheenjohtajuuden menestys riippuu tekijöistä, joita Saksa voi hallita vain pieniltä osin. Tällaisia tekijöitä ovat muun muassa pandemian kehitys, talouden romahduksen laajuus ja EU:n ja Saksan kriisitoimien julkikuva. <https://www.fiia.fi/julkaisu/germanys-eu-council-presidency>

EU:n liikkuvuuspaketti tuo uusia sääntöjä maantiekuljetuksiin EU:n tieliikenteen liikkuvuuspaketin sosiaali- ja markkinaosio on julkaistu 31.7.2020 Euroopan unionin virallisessa lehdessä aiemmin neuvotteluissa saavutetun yhteisymmärryksen mukaisesti. Liikkuvuuspaketti selkeyttää alan aikaisemmin epäselviä säännöksiä ja yhtenäistää niiden soveltamista eri jäsenmaissa. Yhtenäiset säännöt edistävät myös kaikkien tienkäyttäjien liikenneturvallisuutta.

<https://www.lvm.fi/-/eu-n-liikkuvuuspaketti-tuo-uusia-saantoja-maantiekuljetuksiin-1220721>

Kestävä kasvu ja kilpailukyky EU:n elpymissuunnitelmassa

<https://tem.fi/blogi/-/blogs/kestava-kasvu-ja-kilpailukyky-eu-n-elpymissuunnitelmassa>

Wienin katsastussopimuksen muutokset työn alla

Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee Wienin katsastussopimuksen muutosten velvoittamia erityissäädöksiä sähkö-, hybridi- ja kaasujoneuvojen määrääkaiskatsastuksiin. Uudet säädökset edistäisivät liikenneturvallisuutta ja liikenteen ilmastotavoitteita, eikä niillä olisi vaikutuksia katsastusväleihin tai -hintoihin. <https://www.lvm.fi/-/wienin-katsastussopimuksen-muutokset-tyon-alla-1226724>

Keskuskauppakamari kannattaa EU:n elvytyspakettia – rahat talouden kasvuun ja liikenneinfran parantamiseen

Suomen on suunnattava EU:n elvytyspaketin rahoitus merkittäviltä osin yritysten hankkeisiin, joilla edistetään digitalisaatiota ja kestäväan, vähähiilisen talouden ratkaisuja. Lisäksi tie- ja raideliikenteen infraan on tehtävä mittavia panostuksia, joilla tuetaan vientiteollisuuden kilpailukykyä sekä vähennetään liikenteen päästöjä, sanoo Keskuskauppakamarin johtaja Johanna Sipola.

Euroopan elpyminen ja EU:n jäsenmaiden saaminen kasvu-uralle vaativat suuria julkisia ja yksityisiä investointeja.

<https://kauppakamari.fi/tiedote/keskuskauppakamari-kannattaa-eun-elvytyspakettia-rahat-talouden-kasvuun-ja-liikenneinfrantarantamiseen/>

ALANKOMAAT

Kiertotalouden mahdollisuudet Alankomaissa 2020

Kiertotaloussiirtymä etenee Alankomaissa koronatilanteesta huolimatta laaja-alaisesti. Monilla sektoreilla materiaalien käyttöä pyritään ajamaan nopeasti alas, ja kansallisen muovisopimuksen allekirjoitus on kannustanut yrityksiä toimiin. Seuraavana kiertotalouden valokeilaan ovat nousemassa tekstiilit, biomassa ja erilaiset kierrätysjärjestelmät. Haagin suurlähetystö kartoittaa yhdessä paikallisten asiantuntijoiden ja Business Finlandin kanssa sektoreita, joilla suomalaisosaamiselle voisi olla eniten kysyntää.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/kiertotalouden-mahdollisuudet-alankomaissa-2020/384951

ESPANJA

Espanjan talous heinäkuussa 2020: epävarmuus hidastaa elpymistä ja hallitus kaipaa EU-varoja elvytyspolitiikan tueksi

Espanjan talous alkaa pikkuhiljaa elpyä yhteiskunnan rajoitusten poistamisen myötä. Epävarmuus on kuitenkin yhä suurta, mikä hidastaa toiminnan uudelleen käynnistymistä ja vaikuttaa kulutukseen sekä investointeihin. Valtion talous oli epätasapainossa jo ennen kriisiä, mikä suitsii hallituksen mahdollisuuksia tehdä elvytyspolitiikkaa. Jo tänä vuonna valtionvelan arvioidaan nousevan ainakin 120 prosenttiin BKT:stä. EU:n elvytyspaketin nopea hyväksyminen onkin Espanjalle elintärkeää.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/espanjan-talous-hein-c3-a4kuussa-2021-ep-c3-a4varmuus-hidastaa-elpymist-c3-a4-ja-hallitus-kaipaa-eu-varoja-elvytyspolitiikan-tueksi/384951

ISO-BRITANNIA

Brexit-tietoa: Suomen ja Ison-Britannian suhteet tilastoina

Ison-Britannian EU-eron takia Ison-Britannian kanssa kauppaa käyvien suomalaisten yritysten on noudatettava jatkossa tulliselvitysmenettelyjä. Ne ovat niin sanottujen kolmansien maiden kanssa käytävässä kaupassa pakollisia. Tämä tekee kaupankäynnistä hankalampaa ja lisää sen kustannuksia. Brexit voi vaikuttaa myös muun muassa Isossa-Britanniassa asuvien suomalaisten ja Suomessa asuvien brittien asemaan. Tälle sivulle on koottu aiheita koskevaa tilastotietoa ulkomaankaupasta, tytäryhtiöistä, muuttoliikkeestä ja investoinneista Suomen ja Ison-Britannian välillä.

Isossa-Britanniassa järjestettiin kesällä 2016 kansanäänestys Brexitistä, ja enemmistö äänesti eron puolesta. Britannia erosi EU:sta tammikuun 2020 lopussa, ja helmikuussa alkoi vuoden 2020 loppuun asti kestävä siirtymäkausi. Siirtymäkauden aikana jatketaan nykysäännöillä ikään kuin Britannia olisi vielä EU:n jäsen. EU ja Britannia neuvottelevat vuoden 2020 aikana tulevasta suhteesta.

Suomessa asuu noin 6 000 brittiä ja Isossa-Britanniassa noin 21 000 suomalaista. Suomen vienti Isoon-Britanniaan on yli 4 miljardia euroa.

<http://stat.fi/ajk/ajankohtaispalvelut/brexit-tietoa.html>

Brexit – how to get ready for the end of the transition period

https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk_withdrawal?pk_campaign=brexit_phase3&pk_source=twitter&pk_medium=social

ITÄVALTA

Itävalta hakee nousua kriisikeväästä investoimalla kestävään talouteen ja digivalmiuksiin
Itävallan digiloikka on odottanut tekijäänsä ja nyt sitä vauhdittamaan on avattu useita tukikanavia valtion tasolta. Eurooppalaisessa vertailussa (DESI 2020) Itävallan heikoin lenkki on digitaalisen teknologian, kuten pilvipalveluiden ja massadatan, vähäinen hyödyntäminen. Yleisesti verkkopalveluiden käyttö on vielä vähäistä. Nykyinen hallitus panostaa vahvasti digitalisaatioon ja sen myötä myös julkisten palvelujen sähköistäminen on edistynyt hyvin. Kevään lockdown -tila on herättänyt myös monet organisaatiot panostamaan etäyhteyksien laatuun ja turvallisuuteen. Oppilaitoksilla on myös noussut tarve ja sen myötä kiinnostus kehittää etäopetuksen sisältöjä ja ottaa käyttöön opetukseen käytettäviä alustoja.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/it-c3-a4valta-hakee-nousua-kriisikev-c3-a4-c3-a4st-c3-a4-investoimalla-kest-c3-a4v-c3-a4-c3-a4n-talouteen-ja-digivalmiuksiin/384951

NORJA

Norjan talous toipuu koronapandemian aiheuttamasta kriisistä odotettua nopeammin

Norjan talous kärsii muun maailman tavoin koronapandemian aiheuttamista toimenpiteistä, mutta näyttää toipuvan siitä odotettua nopeammin. Maan tilastokeskus SSB julkaisi 5.6. päivitetyn talousennusteen, jonka mukaan Norjan BKT laskee kuluvana vuonna 3,9 prosenttia. Huhtikuussa SSB vielä arvioi laskun olevan 5,5 prosenttia. Tilastokeskus korostaa, että Norjan talouden tilanne on edelleen aikaisempaan verrattuna synkkä, mutta kuitenkin parempi kuin vielä kuukausi sitten luultiin.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/norjan-talous-toipuu-koronapandemian-aiheuttamasta-kriisist-c3-a4-odotettua-nopeammin/384951

Norja tähtää maailman huipulle ilmasto- ja ympäristöystävällisen teknologian kehittäjänä

Norja haluaa monipuolistaa talouttaan kehittämällä ilmasto- ja ympäristöystävällisiä ratkaisuja. Öljy- ja kaasuteollisuuden teknologista osaamista voidaan tulevaisuudessa hyödyntää mm. uusiutuvan energian parissa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/norja-t-c3-a4ht-c3-a4-c3-a4-maailman-huipulle-ilmasto-ja-ymp-c3-a4rist-c3-b6yst-c3-a4v-c3-a4llisen-teknologian-kehitt-c3-a4j-c3-a4n-c3-a4/384951

Norjan hallitus julkaisi vetystrategian

Norjan hallitus julkaisi kesäkuun alussa odotetun vetystrategiansa. Strategia on jaettu kolmeen osaan: 1) Vedyn turvalliseen käyttöön ja tuottamiseen, 2) Vetytalouteen Norjassa ja 3) Norjan rooliin kansainvälisessä vety-yhteistyössä. Norjalla on hyvät edellytykset satsata voimakkaasti vetyyn johtuen maan suurista uusiutuvan energian varannoista ja vahvasta energia- sekä meriteollisuuden osaamisesta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/norjan-hallitus-julkaisi-vetystrategian/384951

PORTUGALI

Katsaus Portugalin tekstiiliteollisuuteen

Tekstiili- ja vaateteollisuus on yksi Portugalin tärkeimmistä aloista ja vientisektoreista. Sen osuus BKT:stä oli 3,9 % vuonna 2017. Teollisuus suuntautuu älytekstiileihin ja luonnonkuitupohjaisiin tuotteisiin. Myös kiertotalous kiinnostaa. Näihin haetaan innovaatioita jatkuvasti. Koronapandemian myötä tekstiiliteollisuus on siirtynyt innovoimaan kasvomaskeja niin kansallisille kuin eurooppalaisille markkinoille.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-portugal-tekstiiliteollisuuteen/384951

Uusiutuva energia kasvussa Portugalissa

Portugalin energiantuotanto on vahvasti tuontiriippuvaista, sillä fossiilisia energianlähteitä ei ole maassa käytännössä lainkaan. Energiasektorin tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian käyttöä kokonaisvaltaisesti, vähentää riippuvuutta tuonnista, vähentää kasviuonepäästöjä ja samalla

panostaa vihreään talouden kasvuun. Vihreän vedyn tuotannolla on vahva painoarvo tavoitteiden saavuttamisessa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/uusiutuva-energia-kasvussa-portugalissa/384951

PUOLA

Koronapandemian vaikutus Puolan talouteen ja hallituksen tukipaketit talouselämän tukemiseksi

Puolan talouden ennakoidaan supistuvan 4%:a tänä vuonna, mutta maan talous näyttäisi selviävän pandemian seurauksista muita EU-maita vähemmin vaurioin. Tämä johtuu mm. Puolan talouden monipuolisesta rakenteesta, omasta valuutasta ja julkisen talouden vahvasta tilanteesta. Hallitus on ilmoittanut noin 80mrd euron suuruudesta tukipaketista maan talouden piristämiseen. Yritykset ovat käynnistäneet toukokuussa liiketoimintojaan hallituksen alettua asteittain purkamaan rajoituksia.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/koronapandemian-vaikutus-puolan-talouteen-ja-hallituksen-tukipaketit-talousel-c3-a4m-c3-a4n-tukemiseksi/384951

RANSKA

Ranska panostaa puhtaisiin ajoneuvoihin Koronavirusepidemian aiheuttama talouskriisi on kurittanut autoalaa niin Suomessa kuin maailmallakin, eikä Ranska tässä suhteessa ole poikkeus. Ranskan poliittisessa johdossa nähdään koronakriisin olevan samalla tilaisuus nopeuttaa ekologista siirtymää.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ranska-panostaa-puhtaisiin-ajoneuvoihin/384951

RUOTSI

Ruotsi rakentaa hitaasti varautumisjärjestelmäänsä uudestaan Ruotsissa rakennetaan parhaillaan modernisoitua siviilivarautumisjärjestelmää. Sen on tarkoitus vastata erilaisiin haavoittuvuuksiin ja uhkiin ja edesauttaa Ruotsin kokonaisuun puolustusta. Järjestelmän uudelleenrakennus on kuitenkin hidasta ja hintavaa.

Aiempi järjestelmä on hajautunut 2000-luvun alusta lähtien. Koronavirusepidemia on kuitenkin muistuttanut puutteista maan varautumisessa. Aikaisempia varoituksia on tullut Kaakkois-Aasian tsunamista ja metsäpaloista. Ruotsin perustuslaki ei salli poikkeuksia kriiseissä, ja poliittinen ohjaus on kielletty. <https://www.fiia.fi/julkaisu/rebuilding-swedens-crisis-preparedness>

Suomen puolustusyhteistyö Ruotsin kanssa syvenee

Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyö on tiiviimpää kuin koskaan ennen. Ruotsi ja Suomi voivat tukea toistensa puolustusta yhteisesti ja suunnitelmallisesti. Yhteistyökuviot ovat kuitenkin vain lisä kansallisiin järjestelyihin, toteavat Ulkopoliittisen instituutin vanhempi tutkija Charly Salenius-Pasternak ja tutkija Henri Vanhanen.

Instituutin uusiin FIIA Briefing Paper arvioi Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyön tulevaisuutta historian valossa. Salenius-Pasternakin ja Vanhasen mukaan Suomen ja Ruotsin turvallisuusintressit ovat historiallisesti limittyneet, mutta yhteistyötä on usein rajoittanut niin kansalliset tekijät, ulkomailta tuleva paine kuin kansainvälisen turvallisuusjärjestelmän luonne. Kirjoittajat arvioivat, että maiden yhteistyössä voi olla neljä vaihtoehtoista tietä, joista todennäköisin kehityssuunta on nykyisen kahdenvälisen yhteistyön syveneminen yhdessä Norjan ja Yhdysvaltojen kanssa. <https://www.fiia.fi/julkaisu/finnish-swedish-defence-cooperation>

TANSKA

Koronakriisi koettelee Tanskan taloutta - vaikutukset iskeneet etenkin palvelu- ja kuljetussektoreille

Koronapandemian vaikutukset ovat iskeneet voimakkaasti Tanskan talouteen.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan BKT voi laskea 3-6 % tänä vuonna. Kriisitukia on toukokuun alussa maksettu yrityksille n. 6 mrd. kruunua. Yli 70.000 yritystä on hakenut tukea apupaketeista. Työttömien määrä on kriisin aikana kasvanut lähes 50.000:lla. Talouden elpymisen puolesta puhuvat joustavat työmarkkinat ja vahva hyvinvointivaltio, sekä alhainen valtionvelka. Myös yksityisen kulutuksen kehitys lupaa hyvää talouden kannalta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/koronakriisi-koettelee-tanskan-taloutta-vaikutukset-iskeneet-etenkin-palvelu-ja-kuljetussektoreille/384951

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/suomen-ja-tanskan-v-c3-a4linen-kauppa-2019/384951

Tanska panostaa koronan jälkeen vienninedistämiseen

Vienninedistäminen tulee olemaan Tanskan ulkoministeriön selkeä pääprioriteetti seuraavien vuosien aikana. Vienninedistämisrahoitus kaksinkertaistetaan vuodelle 2021. Yritysten osallistumisesta vienninedistämistoimiin tulee halvempaa - yritysten vienninedistämiskustannuksista katetaan jatkossa 75 %. Uusilla toimilla halutaan myös houkutella investointeja Tanskaan.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/tanska-panostaa-koronan-j-c3-a4lkeen-vienninedist-c3-a4miseen-entist-c3-a4-enemm-c3-a4n-vienninedist-c3-a4misest-c3-a4ulkoministeri-c3-b6n-p-c3-a4-c3/384951

Tanska nelinkertaistaa merituulivoimakapasiteettinsa 2030 mennessä

Tanska julkisti 22.6 toisen osuuden laajasta ilmastosuunnitelmasta. Maa aikoo nelinkertaistaa tuulivoiman tuotantokapasiteettinsa 2030 mennessä. Suunnitelman keskiössä on kaksi uutta energiasaarta, toinen Pohjanmerellä ja toinen Bornholmin matalikolla. Tämän lisäksi rakennetaan uusi merituulivoimapuisto Kattegatin merialueelle. Valtava tuulivoimahanke tarjoaa suomalaisille yrityksille mielenkiintoisia liiketoimintamahdollisuuksia.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/tanska-nelinkertaistaa-merituulivoimakapasiteettinsa-2030-meness-c3-a4/384951

Tanska esitteli "koronabudjetin" vuodelle 2021

Tanskan hallituksen 31.8 julkistaman budjettiesityksen lähtökohtana on Tanskan talouden kolme suurta haastetta: koronaepidemia, ilmastomuutos ja hyvinvointivaltion säilyttäminen.

"Koronabudjettiin" sisältyy 1 mrd euron suuruinen korona-kriisikassa. Hallitus arvioi talouden elpyvän nopeasti. Ensi vuodelle ennakoidaan jo 4,2 %:n BKT-kasvua. Tanskalaisten kuluttajien luottamus kotimaansa talouden kehitykseen on Euroopan kovin.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/tanska-esitteli-koronabudjetin-vuodelle-2021/384951

SAKSA

Saksan jättielvytys avaa ovia myös suomalaisyrityksille

Saksa on ollut jo pitkään Suomen tärkein kauppakumppani. Se on sitä jatkossakin, mikäli suomalaisyritykset vain osaavat hyödyntää Euroopan talousveturin jättielvytyksen tarjoamat mahdollisuudet. <https://helsinki.chamber.fi/saksan-jattielvytys-avaa-ovia-myos-suomalaisyrityksille/>

Koronaviruksen vaikutukset Saksan talouteen

Saksan taloudellisia kriisitoimia kuvataan "suureksi singoksi". Valtion takaus yritysten lainoille on rajaton ja suoria tukia myönnetään nopeasti ja epäbyrokraattisesti. Talousennusteita leimaa epävarmuus, merkittävin muuttuja on sulkutoimenpiteiden kesto. Melko optimistisillakin olettamilla BKT:n arvioidaan supistuvan kuluvana vuonna 5 prosenttia. Autoteollisuuden tilaukset, tuotanto ja vienti ovat laskeneet noin kolmanneksen edellisvuodesta. Tuotantoa käynnistellään nyt varovasti uudelleen. Kriisi voi luoda myös uusia mahdollisuuksia; korona voi siirtää tuotantoketjuja

lähemmäksi kotimaata ja pakottaa Saksan kauan kaipailluun digiloikkaan.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/koronaviruksen-vaikutukset-saksan-talouteen/384951

SVEITSI

Sveitsin terveydenhuolto: kohti digitalisaatiota

Sveitsin terveydenhuollon alalla on selvästi nähtävissä, että yksityisten lääkäreiden ja lääkäriasemien, sairaaloiden, laboratorioden ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa voidaan parantaa ja että digitaalimuutosta voi nopeuttaa. Sveitsin liitovaltion hallitus haluaa edistää digitalisointia ja tiedon käyttöä. Samalla se haluaa käynnistää yhteiskunnallisen vuoropuhelun uuden tekniikan mahdollisuuksista ja riskeistä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/sveitsin-terveydenhuolto-kohti-digitalisaatiota/384951

Multimodaaliset liikkumispalvelut Sveitsissä

Sveitsi edesauttaa multimodaalisten liikkuvuuspalveluiden kehittämistä liikkuvuusdataa käsittelevän avoimen yhteyspisteen avulla. Sen tavoitteena on parantaa liikenteen tehokkuutta ja kestävyyttä. Suomen liikkumispalvelutietojen avoin yhteyspiste toimii hyvänä esimerkkinä uusien liikkuvuuspalveluiden kehittämisessä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/multimodaaliset-liikkumispalvelut-sveitsiss-c3-a4/384951

TURKKI

Turkki tavoittelee huomattavaa vaikutusvaltaa Afrikassa

Turkista on tullut yhä merkittävämpi toimija Afrikassa. Turkki on ollut keskeisessä asemassa Somalian ja Libyan sisäisissä valtionrakennusprojekteissa. Turkin hallitukseen linkittyvät kansalaisjärjestöt ja säätiöt rakentavat kouluja useissa Afrikan maissa, ja valtapuolue AKP:tä tukevat vientialan yritykset etsivät jatkuvasti uusia markkinoita mantereelta. Presidentti Recep Tayyip Erdogan haluaa viedä ajamaansa islamilaiskonservatiivista ideologiaa muihin muslimienemmistöihin maihin. <https://www.fiia.fi/julkaisu/turkey-in-africa>

Koronavirus ja Turkin talous kesällä 2020 - ei niin pahaa, ettei jotain hyvääkin

Turkin talouden arvioidaan supistuvan 3,8–5,4 prosenttia kuluvana vuonna koronaviruksen vaikutuksesta, mutta lähtevän taas kasvuun ensi vuonna. Turkki on tähän asti pyrkinyt selviämään koronaviruspandemiasta pääosin omin avuin. Matkailuala pyrkii 70 prosentin käyttöasteeseen hoteleissa heinäkuussa. Koronavirus on synnyttänyt myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia mm. terveyste-, digitaali- ja cleantech-sektoreilla. Team Finland –verkosto Turkissa on pyrkinyt vastaamaan näihin mm. webinaarien avulla.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/koronavirus-ja-turkin-talous-kes-c3-a4/c3-a4-2020-ei-niin-pahaa-ettei-jotain-hyv-c3-a4-c3-a4kin/384951

UKRAINA

Ukrainalaisten asenteet muuttuneet vallankumouksen jälkeen

Identiteetit ja asenteet Ukrainassa ovat muuttuneet perusteellisesti sitten vuoden 2014 vallankumouksen, vaikka uusia yhteiskunnallisia ja poliittisia haasteita ilmenee. Tämä käy ilmi tuoreesta Ulkopoliittisen instituutin raportista "Ukraine and its regions: Societal trends and policy implications".

Julkaisussa tarkastellaan identiteetin muutoksia kansallisella tasolla ja kolmella suurella hallinnollisella alueella (Lviv, Harkova ja Odessa) sekä näiden muutosten poliittisia vaikutuksia. Raportin mukaan kansalaisuuteen perustuva identiteetti on noussut vuoden 2014 jälkeen, mikä puolestaan on heikentänyt perinteisiä alueellisia eroja. Ukrainassa kehittyvillä uusilla jakolinjoilla saattaa olla merkittävä vaikutus maan poliittiseen kehitykseen.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/ukraine-and-its-regions>

Ukrainalle uusi puolentoista vuoden IMF-ohjelma Kansainvälisen valuuttarahaston johtokunta hyväksyi viime viikolla Ukrainalle uuden ns. Stand-by Arrangement -lainaohjelman. Ohjelman on määrä kestä 18 kuukautta ja sen puitteissa Ukraina lainaa IMF:ltä noin viisi miljardia dollaria. Ukraina sai tästä summasta välittömästi käyttöönsä 2,1 miljardia. Loput lainasta on tarkoitus maksaa neljässä erässä, kunhan Ukraina noudattaa lainaohjelman ehtoja.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202025_5/

Ukrainan presidentti on yhä riippuvaisempi oligarkeista

Vuosi sitten toukokuussa Ukrainan presidentiksi valittiin showmies Volodymyr Zelenskyi. Hän on rakentanut presidenttiytensä kansansuosionsa ympärille ja luottanut vanhaan järjestelmään ja vakiintuneisiin tapoihin, kuten käytännön johtamiseen. Kärkivirkoihin on palkattu Zelenskyin entisiä kollegoita hänen vanhasta tuotantoyhtiöstään Kvartal 95:sta.

Ulkopoliittisen instituutin uusien FIIA Briefing Paper arvioi Volodymyr Zelenskyin alkukautta Ukrainan presidenttinä ja maan kohtaamia haasteita. Julkaisun on kirjoittanut vanhempi tutkija Ryhor Nizhnikau instituutin EU:n itäinen naapurusto ja Venäjä -tutkimusohjelmasta. Hänen mukaansa osa hallituksen syksyllä 2019 käynnistämistä tärkeistä uudistuksista on keskeytetty tai kumottu.

Nizhnikau arvioi, että Zelenskyi on jatkossa yhä riippuvaisempi oligarkeista. Hän saattaa joutua alistumaan siihen, että oligarkit dominoivat taloutta ja ulottavat vaikutusvaltansa politiikkaan. Epävakaas voimistuu, kun presidentin henkilökohtainen suosio hiipuu sekä taloudellinen ja poliittinen kriisi syvenee.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/president-zelenskys-first-year-leading-ukraine>

VALKO-VENÄJÄ

Valko-Venäjä ilman Lukashenkoa saattaa muuttua todeksi Valko-Venäjää 26 vuotta hallinneen Alexander Lukashenkon eilinen "vaalivoitto" ei voi kuroa umpeen presidentin ja modernin yhteiskunnan eroja. Valko-Venäjällä saattaa olla edessään sekasortoiset ajat. Se edellyttää myös, että länsi arvioi uudelleen lähestymistapansa ja tukee uudistushaluisia.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/valko-venaja-ilman-lukashenkoa>

Tutkija: Venäjä vaikuttaa Valko-Venäjällä ainakin viidellä tavalla

Valko-Venäjällä on ollut mielenosoituksia vaalien jälkeen, mutta nyt mielenosoitukset ovat suurempia kuin aiemmin. Miksi 26 vuotta Valko-Venäjää johtaneen Aleksandr Lukashenkon valta horjuu juuri nyt? Haastateltavana Ulkoministeriön tiimin vetäjä Päivi Nevala Itä-Euroopan ja Keski-Aasian yksiköstä ja Ulkopoliittisen instituutin tutkija, Helsingin yliopiston tohtorikoulutettava Kristiina Silvan. "Itsevaltaiselle johtajalle on tärkeää näyttää olevansa vahva. Jos hallitsija on aiemmin käyttänyt väkivaltaa, ja se on toiminut, on todennäköisempää, että hän käyttää sitä uudelleen", Silvan toteaa. Mikä on Venäjän rooli Valko-Venäjän tilanteessa? Silvan mukaan Venäjä on käyttänyt ainakin viittä eri keinoa tukeakseen Aleksandr Lukashenkoa. Nevala korostaa, että Valko-Venäjä ja Venäjä ovat läheisiä liittolaisia. "Kumpikin valtio puhuu toisistaan veljeskansoina. Se on hyvä huomioida mielenosoituksissa, että niitä ei ole suunnattu Venäjää vastaan" hän toteaa. Silvan arvioi, että Venäjän suhtautumisella ja toimilla voi olla ratkaiseva rooli siinä, miten tilanne etenee <https://areena.yle.fi/audio/1-50592041>

Valko-Venäjän talousmalli perustuu Venäjän tukeen

Valko-Venäjän taloutta määrittää neuvostoaikainen talouden rakenne ja suuri riippuvuus itäisestä naapurista. Talousmalli perustuu edelleen valtion suureen rooliin kaikilla sektoreilla. Siirtymä suunnitelmataloudesta kohti markkinataloutta ei Valko-Venäjällä koskaan edennyt kovin pitkälle. Ironisesti maata onkin kutsuttu "neuvostotalouden ulkoilmamuseoksi", sillä valtion kontrolloimien yritysten osuus on yhä yli puolet sekä työllisyydestä että kansantuotteesta. Osa keskeisistä kuluttajahinnoista on säädeltyjä, ja presidentillä on tapana antaa selkeitä tuotantotavoitteita yrityksille ja toimialoille. Suunnitelmatalouksille tyypilliset valtionyritysten pehmeät budjettirajoitteet eivät kannusta tuottavuuden parantamiseen ja lopulta yritysten tappiot rasittavat julkista taloutta.

Julkisen sektorin alijäämät on katettu pääosin ulkomaisella lainanotolla. Koska suhteet länsimaihin ovat hallinnon jatkuvien ihmisoikeusloukkausten takia huonolla tolalla, lainaa on saatu lähinnä Venäjältä. Globaalin finanssikriisin jälkeen Valko-Venäjä solmi Kansanvälisen valuuttarahaston kanssa tukiohjelman vuosille 2009–2010, mutta ohjelmaan linjatut uudistukset etenivät vain aavistuksen. Viime vuosina ulkomaisesta nettoluotonotosta noin puolet on tullut suoraan tai välillisesti Venäjältä. <https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2020/valko-venajan-talousmalli-perustuu-venajan-tukeen/>

VENÄJÄ

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta

Moskova puhuu -raportti valottaa Venäjän strategista viestintää

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarjassa julkaistaan 4. toukokuuta selvitys Venäjän strategisen viestinnän erityispiirteistä – Govorit Moskva, Moskova puhuu. Selvityksen tavoitteena on lisätä ymmärrystä Venäjän strategisesta viestinnästä ja sen taustoista sekä oheisilmiöistä.

Selvitys keskittyy erityisesti Venäjän ylimmän valtiojohdon ajatteluun ja viestintään. Samalla se kuvaa nyky-Venäjää taustoittaessaan Venäjän strategisen viestinnän normatiivisia, historiallisia, yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja kansainvälispoliittisia lähtökohtia.

Selvitys eroaa monesta lännessä tuotetusta tutkimuksesta siinä, että se perustuu suurelta osin venäjänkielisiin kirjallisiin alkuperäislähteisiin. Lisäksi on haastateltu Venäjän viranomaisia, asiantuntijoita ja korkean tason vaikuttajia.

https://valtioneuvosto.fi/artikkeli/-/asset_publisher/moskova-puhuu-raportti-valottaa-venajan-strategista-viestintaa?_101_INSTANCE_LZ3RQQ4vvWXR_groupId=10616

Koronakriisi syö ruplaa ja vientinäkymiä, selviää Venäjän-kaupan barometrista

Suomalaisten yritysten odotukset viennin, tuonnin ja liiketoiminnan kehityksestä Venäjällä ovat heikentyneet. Kevään barometritutkimukseen vastasi lähes 300 Venäjän-kaupan tekijää.

<https://www.svkk.fi/lehdistotiedotteet/barometri-k2020-koronakriisi-syo-ruplaa-ja-vientinakymia/>

Venäjän talous koronan kourissa Venäjän talousnäkymät näyttivät vielä vuoden alussa verrattain valoisilta, mutta nyt tilanne on synkentyt huomattavasti. Koronapandemia ja öljymarkkinoiden romahdus iskevät voimakkaasti Venäjän talouteen ja BKT:n odotetaan useimmissa ennusteissa supistuvan tänä vuonna selvästi. Parhaillaan käynnissä oleva maailmanlaajuinen talouskriisi on kuitenkin luonteeltaan niin poikkeuksellinen, että sen vaikutuksia on äärimmäisen vaikea arvioida niin globaalisti kuin yksittäisten maidenkin kuten Venäjän osalta. Tässä artikkelissa pyritään valottamaan Venäjän talouden tämänhetkistä tilannetta ja lähiaikojen näkymiä eri näkökulmista. <https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/17043>

Euraasialainen solidaarisuus" kadoksissa - takaisku Venäjän integraatioprojektille

Koronaviruskriisi koettelee Venäjän luotsamaa Euraasian talousunionia. Unionin tähänastiset kriisitoimet kielivät integraatioprojektin perimmäisistä heikkouksista. Esimerkiksi yksipuolinen ja koordinoimaton rajojen sulkeminen johti siihen, että kotiin palaavat vierastyöläiset jäivät etenkin Venäjällä jumiin lentokentille ja maiden välisille rajoille. Jäsenmaiden ylimmän johdon istunnoissa on viime aikoina käsitelty kriisin sijaan enemmänkin aiemmin tunnettuja valtiokohtaisia kysymyksiä.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/euraaasian-talousunioni-koetuksella>

Venäjän talouskehitys ensimmäisellä vuosineljänneksellä suhteellisen vahvaa, huhtikuussa tuotanto ja kulutus romahtivat

Tilastoviranomaisten tietojen mukaan ensimmäisellä neljänneksellä teollisuustuotanto kasvoi 1,5 % vuotta aiemmasta. Kasvu oli vahvaa tammi- ja helmikuussa, mutta maaliskuun lopulla koronaepidemia vaikutti jo teollisuustuotantoon selvästi. Sen sijaan vähittäiskaupan määrän kasvu jatkui maaliskuussakin nopeana (5,6 % vuotta aiemmasta). Tähän vaikutti osaltaan se, että kotitaloudet hamstrasivat monia tuotteita ennen koronarajoitusten voimaantuloa. Vähittäiskauppa

kasvoi kuitenkin 4,3 % koko ensimmäisellä vuosineljänneksellä, eli yksityinen kulutus oli vahvaa ennen koronaepidemiaa. Toisaalta ensimmäisellä neljänneksellä kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitytulot vähenivät 0,2 % vuotta aiemmasta. Tämä viittaa siihen, että kulutuksen voimakas kasvu ei ollut kestäväällä pohjalla. <http://bof-fi.mail-pv.fi/go/27114197-3442317-11840581>

Venäjän keskuspankki laski avainkorkoa

Keskuspankki laski avainkorkoa puoli prosenttiyksikköä 5,5 prosenttiin. Keskuspankki viestitti myös saattavansa jatkaa koronlaskuja seuraavassa kokouksessa. Keskuspankin korkopäätösten tekemistä ovat etenkin viime kokouksissa vaikeuttaneet inflaatiota eri suuntiin vetävät tekijät ja talouskehitykseen liittyvä poikkeuksellinen epävarmuus.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202019_2/

Venäjällä talouden monet tukimuodot ovat johtamassa valtion menojen lisäämiseen

Federaation budjettimenoja ollaan finanssiministeri Anton Siluanovin mukaan lisäämässä alun perin suunnitellusta noin prosentilla BKT:stä tai mahdollisesti jopa kahdella, vaikka budjettitulot vähenevät. Samalla menojen uudelleen kohdentaminen jatkuu. Lisää varoja federaation budjetista on kohdennettu talouteen, etenkin pk-sektorille. Koronan vaikutuksista kärsivillä aloilla toimiville pk-yrityksille voidaan antaa varoja palkkoihin ja muihin juokseviin kuluihin, jos ne mm. sitoutuvat työllisyyden ylläpitoon (90 % maaliskuun tasosta). Kärsivien alojen listalla on yli 70 toimialaa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202019_3/

Venäjän ja Kiinan sotilasmenot kasvoivat viime vuonna ripeästi

Tukholman rauhantutkimuslaitos SIPRI:n keräämien tietojen mukaan maailman valtioiden yhteenlasketut sotilasmenot olivat viime vuonna 1920 mrd. dollaria eli reaalisesti lähes 4 % suuremmat kuin viime vuonna ja yli 7 % suuremmat kuin vuonna 2010. Menojen kasvu oli voimakasta melkein kaikissa suurissa maissa kuten Yhdysvalloissa (5,3 %), Kiinassa (5,1 %), Intiassa (6,8 %) ja Venäjällä (4,5 %). Sotilasmenoilla mitaten maailman viisi suurinta maata ovat viime vuosina olleet Yhdysvallat, Kiina, Intia, Venäjä ja Saudi-Arabia. Näiden yhteenlaskettu osuus maailman sotilasmenoista on noin kaksi kolmasosaa. Yhdysvalloilla on kiistatta maailman suurimmat sotilasmenot (732 mrd. dollaria), ja Kiinan sotilasmenot (261 mrd. dollaria) ovat samaa kokoluokkaa kuin kaikkien EU-maiden yhteenlasketut menot.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202019_4/

Venäjän bruttokansantuote kasvoi 1,6 % vuoden ensimmäisellä neljänneksellä

Kasvu hidastui jonkin verran vuoden 2019 viimeiseltä neljännekseltä, jolloin kasvuvauhti oli vielä 2,1 % vuotta aiemmasta. Venäjän talous oli siis ennen koronaepidemian iskua suhteellisen hyvässä kasvuvauhdissa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202021_1/

Öljymarkkinoiden hintamyllerrys on hieman rauhoittunut

Raakaöljyn Brent-laadun hinta on kuukaudessa kohonnut noin 20 dollarista lähelle 35 dollaria tynnyriltä. Hinta on nyt samalla tasolla kuin maaliskuun puolivälissä, mutta noin 50 % matalammalla kuin vuoden alussa. Myös Venäjälle tärkeän Urals-laadun hinta on palautunut maaliskuun alun tasolle, ja Urals- ja Brent-laatuojen hintaero on kaventunut hyvin pieneksi.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202021_2/

Venäjän federaatiobudjetin tulojen ja menojen muutokset ovat pienentäneet ylijäämää

Federaatiobudjetin tulot öljy- ja kaasusektorin tuotantoveroista ja vientituloista ovat joutuneet laskeneet vuosien 2015 ja 2016 tapaan. Nämä tulot olivat tammi-huhtikuussa lähes 20 % pienemmät kuin vuotta aiemmin ja huhtikuussa vuosipudotus oli 40 %. Ne riippuvat voimakkaasti öljyn, öljytuotteiden ja maakaasun dollarimääräisistä vientihinnoista.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202021_3/

Koronakevät hyödytti suomalaisyritysten Venäjän-kaupan – ”Vaikutukset tulivat nopeasti näkyviin”

Suomalais-Venäläinen kauppakamari haastatteli 269 jäsenyritystään huhti-toukokuussa.

<https://www.svkk.fi/lehdistotiedotteet/koronakevat-hyodytti-suomalaisyritysten-venajan-kaupan-vaikutukset-tulivat-nopeasti-nakyyviin/>

Koronavirus, öljy ja Venäjän talous

<https://www.svkk.fi/venla-lehti-2/talouksatsaus/koronavirus-oljy-ja-venajan-talous/>

Huhtikuussa Venäjän talouskehitys surkeaa, toukokuussa elpymistä alhaiselta tasolta

Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimuslaitoksen tämän viikon Venäjä-tietoiskussa tarkasteltiin viime kuukausien ja viikkojen talouskehitystä. Huhtikuussa Venäjän taloudellinen aktiviteetti romahti lähes kaikilla mittareilla tarkasteltuna. Venäjän talousministeriö arvioi bruttokansantuotteen supistuneen 12 % vuotta aiemmasta. Teollisuustuotanto väheni vuoden takaa 6,6 %, kun taas tehdasteollisuus kutistui peräti 10 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202023_2/

Venäjälläkin talouden ongelmat heijastuvat pankkien lainanantoon

Viime vuoden aikana pankkien myöntämien yrityslainojen nimellinen, ruplissa laskettu kanta kasvoi vain 1,2 %. Noin viidennes yrityslainoista on valuuttamääräisiä, ja valuuttakurssimuutoksista puhdistettu lainakanta kasvoi viime vuonna 4,5 %. Tämä oli hieman vähemmän kuin vuonna 2018 (5,8 %). Myös kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhti hidastui viime vuonna hieman. Kotitalouslainojen kanta kasvoi 18,5 prosenttia, eli selvästi vuoden 2018 kasvuvauhtia (22,5 %) hitaammin. Pankkisektorin keskeisin rahoituslähte, kotitalouksien talletukset, kasvoi noin 10 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202023_3/

Suomen Venäjän-kauppa notkahti alkuvuonna

Suomen tavaraviennin arvo Venäjälle supistui tammi-maaliskuussa 5 % vuotta aiemmasta ja se oli 722 milj. euroa. Viennin kehitys vaihteli melko paljon tuoteryhmittäin. Tärkeimpien vientituotteiden, koneiden ja laitteiden ja kemian tuotteiden, vienti supistui, mutta monien muiden tuoteryhmien vienti kasvoi vuoden takaiseen verrattuna. Palveluiden ennakkotilaston mukaan vienti Venäjälle kasvoi alkuvuonna 5 % vuotta aiemmasta ja oli 377 milj. euroa. Huhti-toukokuun kauppalakujen odotetaan olleen vuoden alkua heikommät. Suomalais-Venäläisen kauppakamarin huhti-toukokuussa toteuttamassa kyselyssä yli 60 % yrityksistä kertoi koronakriisin vaikuttaneen negatiivisesti Venäjän-kauppaan. Vaikutukset tulivat esiin vasta huhti-toukokuussa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202023_4/

BOFIT Venäjä-tietoisku 2020: Koronapäivitys

<https://www.bofit.fi/fi/bofit/ajankohtaista/uutiset/2020/bofit-venaja-tietoisku-2020/>

Venäjän talous koronan kourissa

Venäjän talousnäkymät näyttivät vielä vuoden alussa verrattain valoisilta, mutta nyt tilanne on synkentynyt huomattavasti. Koronapandemia ja öljymarkkinoiden romahdus iskevät voimakkaasti Venäjän talouteen ja BKT:n odotetaan useimmissa ennusteissa supistuvan tänä vuonna selvästi. Parhaillaan käynnissä oleva maailmanlaajuinen talouskriisi on kuitenkin luonteeltaan niin poikkeuksellinen, että sen vaikutuksia on äärimmäisen vaikea arvioida niin globaalisti kuin yksittäisten maidenkin kuten Venäjän osalta. Tässä artikkelissa pyritään valottamaan Venäjän talouden tämänhetkistä tilannetta ja lähiaikojen näkymiä eri näkökulmista.

<https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/17043>

Venäjällä Ruonia-koron julkaiseminen siirtyi keskuspankille Pankkien välisten vakuudettomien yön yli -talletusten korko Ruonia (RUble OverNight Index Average) on yksi Venäjän rahamarkkinoiden keskeisiä viitekorkoja. Vuodesta 2010 alkaen laskettu Ruonia on ollut markkinatoimijoiden hallinnoima, mutta toukokuun lopulla (21.5.2020) viitekoron laskeminen siirrettiin keskuspankin tehtäväksi. Jatkossa keskuspankki vastaa koron laskentaperiaatteista ja julkaisemisesta. Muutoksen taustalla on kansainvälisen käytäntöjen ja eurooppalaisten määräysten muuttuminen. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202025_2/

Venäjällä työttömyys on kasvussa Kun huhtikuun lopussa työttömäksi rekisteröityneitä oli 1,3 miljoonaa, heitä oli toukokuun lopussa rekisteröityneitä jo 2,1 miljoonaa. Työministeri Anton Kotjakovin mukaan kesäkuussa rekisteröitymisiä on käsitelty noin 150 000 viikossa, ja kaikkiaan työttömäksi rekisteröityneitä oli kesäkuun puolivälissä 2,4 miljoonaa. Työttömäksi rekisteröityneitä on perinteisesti ollut merkittävästi vähemmän kuin Rosstatin kyselytutkimuksilla tilastoituja työttömiä, koska rekisteröitymisprosessi on työläs ja korvaus hyvin pieni. Koronapandemian takia korvauksia on nyt kasvatettu merkittävästi, mikä on lisännyt kannustimia rekisteröityä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202025_3/

Suorat sijoitukset Venäjälle kasvoivat viime vuonna, tänä vuonna odotetaan voimakasta supistumista Suorien ulkomaisten sijoitusten nettovirta Venäjälle oli 32 mrd. dollaria vuonna 2019 eli moninkertainen edelliseen poikkeuksellisen heikkoon vuoteen verrattuna. Viime vuonna tehtiin jälleen myös uusia investointeja pelkästään uudelleensijoitettujen voittojen sijasta. Venäjältä ulkomaille suuntautuneiden suorien sijoitusten nettovirta sitä vastoin supistui viime vuonna ja oli 23 mrd. dollaria. UNCTAD ennakoi uusimmassa World Investment Report -katsauksessaan sekä globaalien että Venäjälle suuntautuvien suorien ulkomaisten sijoitusten supistuvan tänä vuonna 30–40 % koronapandemian vuoksi.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202025_4/

Venäjän perustuslakimuutokset saivat odotetusti enemmistön tuen kansanäänestyksessä Alun perin huhtikuun lopulle kaavailtua äänestystä jouduttiin lykkäämään koronapandemian vuoksi ja se järjestettiin vasta 1.7. Alustavien tulosten mukaan 78 % äänestäneistä kannatti muutoksia. Ainoastaan Nenetsian autonomisessa aluepiirissä muutokset eivät saaneet enemmistön tukea. Äänestysprosentti oli 65 %. Valtaosa äänestäjistä kävi uurnilla jo ennen varsinaista vaalipäivää, kun Venäjällä otettiin nyt ensimmäistä kertaa käyttöön myös ennakkoäänestys koronapandemian vuoksi. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202027_1/

Venäjän talouskehitys jatkui heikkona toukokuussa Useimmilla toimialoilla tuotanto supistui edelleen huomattavasti vuotta aiemmasta. Talouden aallonpohja näyttää kuitenkin jääneen huhtikuulle, sillä monilla sektoreilla (kausitasoitettu) tuotanto kääntyi toukokuussa hienoiseen nousuun edelliseen kuukauteen verrattuna.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202027_2/

Venäjän keskuspankki laski avainkorkoa reippaasti Keskuspankki laski 19.6. avainkorkoa peräti yhdellä prosenttiyksiköllä. Uusi avainkorko on 4,5 %. Keskuspankki perusteli päätöstä muun muassa sillä, että eräiden tekijöiden inflaatiota hidastava vaikutus on ollut odotettua suurempi.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202027_3/

Venäjän talouden ennusteet heikentyneet hieman Kansainväliset talous- ja rahoitusalan järjestöt ovat alentaneet Venäjän taloutta koskevia ennusteitaan edelleen. Touko- ja kesäkuussa julkaistujen ennusteiden mukaan Venäjän bruttokansantuote supistuu tänä vuonna 4,5–8 % sekä tuoreimpien konsensusennusteiden mukaan noin 4,5–5 %. Kuluvaan vuoteen koskevien ennusteiden näin suuri vaihteluväli vuoden ollessa jo varsin pitkällä heijastaa ennusteisiin liittyvää erityistä epävarmuutta hyvinkin lyhyellä tähtäyksellä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202027_4/

Venäjän vientitulot ja tuonti vähentyneet jyrkästi, pääomavirta ulos maltillinen Keskuspankin alustavien maksutasetietojen mukaan Venäjän tulot tavaroiden ja palvelujen viennistä sukelsivat vuoden toisella neljänneksellä 35 % vuodentakaisesta pienemmiksi. Tavaraviennin tuloissa vuosipudotus suureni kolmasosaan ennen muuta siksi, että tulot öljyn, öljytuotteiden ja kaasun viennistä supistuivat puoleen vuodentakaisesta tasosta. Muun tavaraviennin luisu oli huomattavasti pienempi eli noin 7 %. Palveluviennin tulot romahtivat toisella neljänneksellä puoleen vuodentakaisesta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202029_1/

Venäjän federaatiobudjetin tulot luisussa ja menot kasvussa Federaatiobudjetin tulot öljyn ja maakaasun tuotantoveroista sekä öljyn, kaasun ja öljytuotteiden vientitulusta olivat touko-

kesäkuussa ennätysmäisen vaatimattomat ja lähes 70 % pienemmät kuin vuotta aiemmin. Tulojen aiemmissa kuopissa vuosina 2009 ja 2015–16 niiden romahdus oli suurimmillaan 40–50 %. Touko-kesäkuun öljy- ja kaasuverotuloja pienensi huhtikuussa erityisen matalalla ollut öljyn maailmanmarkkinahinta, mikä on tuntunut budjetin tuloissa viiveellä. Öljyn hinta oli vuoden toisella neljänneksellä yli puolet alempana kuin vuotta aiemmin. Ruplan kurssin suhteellisen lievä heikkeneminen vaimensi varsin vähän ruplamääräisen hinnan pudotusta, joka oli puolet vuodentakaisesta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202029_2/

Yrityslainojen uudelleenjärjestelyt ja lyhennysvapaat kasvavat Venäjällä Yrityksille myönnettyjen pankkilainojen kanta kasvoi voimakkaasti maaliskuun lopussa ja huhtikuun alussa, mutta toukokuussa lainakannan kasvu edellisestä kuukaudesta jäi nolleen. Ennakkotietojen mukaan kasvu elpyi kesäkuussa aavistuksen (+0,5 %). Hoitamattomien luottojen osuus on pysynyt koko alkuvuoden liki samalla tasolla, ja toukokuun lopussa niiden osuus yrityslainakannasta oli 6,8 %. Sen sijaan lainoja on monenlaisten tukitoimien ansiosta uudelleenjärjestelty aktiivisesti. Velallisten asemaa on pyritty helpottamaan paitsi valtion suoralla korkotuella, myös mm. pankeille suunnatulla edullisella kohdennetulla rahoituksella ja vakavaraisuusvaatimusten tilapäisillä höllennyksillä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202029_3/

Venäläisyrietykset eivät näe viranomaistoiminnan kohentuneen Yksi keskeinen Venäjän liiketoimintaympäristöä heikentävä tekijä on pitkään ollut viranomaistoimintaan liittyvät ongelmat, kuten puutteet oikeusjärjestelmässä, lainvalvontaviranomaisten väärinkäytökset sekä yritystoimintaan kohdistuva monimutkainen sääntely ja sen valvonta. Venäjän presidentin yritysasiameiehen hiljattain julkaistun vuotuisen katsauksen pohjalta ongelmat ovat edelleen hyvin ajankohtaisia ja osin jopa pahentuneet. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202029_4/

Venäjän keskuspankki laski jälleen ohjauskorkoa Keskuspankki laski 24.7. keskeistä ohjauskorkoa eli avainkorkoa 0,25 prosenttiyksikköä, ja korko on nyt 4,25 %. Kyseessä oli jo neljäs koronasku tänä vuonna. Rahapolitiikkaa on kevennetty viime vuoden kesästä alkaen ja avainkorko on nyt kolme prosenttiyksikköä matalampi kuin vuosi sitten. Talouskehityksen epävarmuus on kuluvaan vuonna pitänyt kuluttajahintojen nousuvauhdin selvästi keskuspankin 4 prosentin inflaatiotavoitteen alapuolella. Kesäkuussa kuluttajahinnat nousivat 3,2 %. Keskuspankki ennakoi inflaation kiihtyvän hieman loppuvuonna, mutta pysyttelevän ensi vuonna 3,3–4 prosentin välillä. Tämä voi antaa tilaa lisäkoronaskuille seuraavissa korkokokouksissa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202031_1/

Venäjän talouden luisu tasaantui hieman kesäkuussa Talousministeriö arvioi BKT:n olleen kesäkuussa 6,5 % pienempi kuin vuotta aiemmin, kun huhti-toukokuussa talous oli ollut suunnilleen 11 % pienempi. Koronaepidemiaan liittyvien rajoitustoimien purkaminen auttoi osaltaan taloudellisen aktiviteetin elpymisessä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202031_2/

Venäjällä jalostusteollisuus elpymässä, kaivannaiset syvässä kuopassa Teollisuustuotanto oli kesäkuussa lähes yhtä syvällä vuodentakaiseen tasoon nähden kuin toukokuussa. Molempina kuukausina tuotettiin 9,5 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Koko toisella vuosineljänneksellä tuotanto supistui 8,5 %. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202031_3/

Venäjällä yritysten voitot ovat pienentyneet jyrkästi tänä vuonna Rosstatin tietojen mukaan yrityssektorin nettovoitto, johon lasketaan eri yritysten voitot ja tappiot, puoliintui tämän vuoden tammi-huhtikuussa. Maaliskuussa yritykset tekivät enemmän tappiota kuin voittoa ja huhti-toukokuussa nettovoitto oli noin 40 % pienempi kuin vuotta aiemmin. Viimeksi yrityssektorin nettovoitto kävi pakkasella vuoden 2015 alussa. Toisaalta yrityssektorin nettovoitto on kahtena edellisenä vuonna ollut varsin hyvä suhteessa liikevaihtoon eikä tämän vuoden voittojen pieneneminen vastaa lähimainkaan esimerkiksi vuonna 2009 koettua romahdusta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202031_4/

Venäjän BKT supistui jyrkästi Ennakkotietojen mukaan Venäjän BKT supistui huhti-kesäkuussa reaalisesti 8,5 % vuotta aiemmasta. Pudotus oli hieman useimpien ennustajien odotuksia pienempi ja maltillisempi kuin vuonna 2009 kansainvälisen finanssikriisin aikana. Supistumisen taustalla näyttää olleen etenkin kulutuksen voimakas vähentyminen koronapandemian hillitsemiseksi asetettujen tiukkojen rajoitustoimien vuoksi, jotka jatkuivat osin kesäkuulle saakka. Kulutusta on vähentänyt myös heikentynyt tulokehitys ja työttömyyden kasvu.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202033_1/

Venäjän tavarakaupassa joitain kasvun merkkejä Venäjän tavaraviennin arvo supistui huhti-kesäkuussa 30 % vuotta aiemmasta vientihintojen laskun vetämänä. Sitä vastoin määrällä mitattuna muutamien keskeisten tavaroiden viennin määrä lisääntyi hieman koronapandemian jylläämisestä huolimatta. Raakaöljyn vientimäärä kasvoi 4 % ja öljytuotteiden jopa 13 % vuotta aiemmasta. Myös rauta- ja terästuotteiden vientimäärä kasvoi hieman, mutta maakaasun vienti supistui. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202033_2/

Venäjällä vireillä uusia kotimaista tuotantoa suosivia toimia Presidentti Putinin heinäkuun lopussa hyväksymän lain mukaan hallitus voi jatkossa määritellä julkisen sektorin ja valtionyhtiöiden hankintoihin kotimaista alkuperää olevien tavaroiden vähimmäisosuuden. Kotimaisuusvaatimuksista on Venäjällä keskusteltu jo pitkään osana tuonninkorvauspolitiikkaa ja nyt hyväksytty laki laajentaa mahdollisuuksia kotimaisen tuotannon suosimiseen. Julkisissa hankinnoissa tuonti on tosin kielletty kokonaan useiden tavaroiden osalta jo aiemmassa lainsäädännössä ja kotimaiset tuotteet nauttivat etuuksia jo entuudestaan myös valtionyhtiöiden hankinnoissa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202033_3/

Venäjän alueilla teollisuus sukeltanut vaihtelevasti, vähittäiskauppa elpymässä syvyydestä Koko teollisuustuotanto, joka koostuu pitkälti kaivannais- ja jalostusteollisuudesta, elpyi kesäkuussa vuodentakaiselle tasolle keskeisessä federaatiopiirissä. Siihen kuuluvalla Moskovon alueella tuotanto jopa ylitti vuotta aiemman määrän selvästi. Lähes kaikissa muissa federaatiopiireissä sekä Pietarissa teollisuustuotanto on supistunut enemmän, noin 10 prosenttia vuodentakaisesta, eivätkä touko- ja kesäkuu vielä tuoneet mainittavampaa toipumista. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202033_4/

Muuttaako koronavirus Venäjän ”itäkäännöksen”?

Koko 2010-luvun yksi selkeä Venäjän politiikkatavoite on ollut ”itäkäännös”^[1], eli huomion kääntäminen itään, kohti Aasiaa. Poliitikassa itäkäännös on korostunut vuoden 2014 jälkeen, kun suhteet moniin länsimaihin ovat huonontuneet. Venäjän näkökulmasta katseen kääntäminen kohti Aasiaa on ollut järkevää sekä taloudellisesti että poliittisesti.

Aasiassa on maailman suurimmat ja nopeimmin kasvavat markkinat, ja keskeisten venäläisten vientituotteiden kysyntä Aasiassa kasvaa nopeasti. Vuodet, jolloin maailman suurin hiilivetyjen viejä – Venäjä – ja tuoja – Kiina – eivät käyneet hiilivetykauppaa keskenään, olivat oikeastaan epänormaaleja. Tässä mielessä kyse on ensisijaisesti tapahtuneiden tosiasioiden tunnustamisesta. Lisäksi käännös Aasiaan on Venäjälle tärkeää myös, jottei tavaravienti ole liian riippuvaista Euroopan markkinoista. Vientimarkkinoiden monipuolistaminen itsessään on ymmärrettävä tavoite. <https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2020/muuttaako-koronavirus-venajan-itakaannoksen/>

Venäjän talouden elpyminen jatkui heinäkuussa Koronapandemia iski keväällä Venäjän talouteen voimakkaasti, mutta epätasaisesti. Useimmilla pahiten kärsineillä toimialoillakin syvin pudotus näyttää kuitenkin olevan jo ohitettu ja viime kuukausina tuotanto on noussut kevään kuopasta. Vuotta aiempaan verrattuna lähes kaikki toimialat olivat kuitenkin vielä heinäkuussakin miinuksella. Venäjän talousministeriön ennakoarvion mukaan BKT supistui heinäkuussa lähes 5 % ja tammi-heinäkuussa noin 4 % vuotta aiemmasta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202035_1/

Venäjän julkisen talouden tulot vähentyneet jyrkästi, menot kasvaneet nopeasti Tulovirta konsolidoituun budjettiin, joka kattaa federaatiobudjetin, alue- ja paikallisbudjetit sekä valtion

sosiaalirahastot, supistui vuoden toisella neljänneksellä 13 % ja ensimmäisellä vuosipuoliskolla noin 4 % vuotta aiemmasta. Supistumislukemien syvyyttä hillitsi Sberbankin omistusjärjestely keskuspankilta valtiolle, jonka myötä keskuspankki maksoi huhtikuussa federaatiobudjettiin suuren kertasumman ylijäämätilityksenä (BOFIT Viikkokatsaus 17/2020). Ilman sitä konsolidoidut budjettitulot supistuivat toisella neljänneksellä 23 % ja vuoden ensipuoliskolla 9 % vuotta aiemmasta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202035_2/

Tukiohjelmat ja koronlasku tukevat pankkien lainanantoa Venäjällä Yrityslainakanta kasvoi erittäin voimakkaasti alkuvuonna, jolloin yritykset varautuivat mahdollisiin rajoitustoimiin mm. aktivoimalla luottolimiittejään. Vuoden toisella neljänneksellä kannan kasvu hidastui, mutta heinäkuussa yrityslainakanta kasvoi taas 1,6 % edelliseen kuukauteen verrattuna. Kasvun taustalla oli muutamalle suuryritykselle myönnettyt lainat ja valtion erilaisten tukiohjelmien kautta kanavoidut varat. Heinäkuun lopussa luottolaitosten myöntämien yrityslainojen kanta oli 42 900 mrd. ruplaa, ja lainakannan vuosikasvu kiihtyi 9 prosenttiin heinäkuussa. Monin tukitoimin tuetun pk-sektorin lainakanta on kasvanut hieman nopeammin, mutta pk-yrityksille myönnettyjen lainojen osuus yrityslainakannasta on yhä vain noin 12 %. Ruplalainojen korkotaso on vuoden aikana laskenut merkittävästi. Alle vuoden pituisten lainojen keskikorko oli kesäkuussa 6,9 % mikä on lähes kaksi prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202035_3/

Venäjällä valtion tukiohjelma vauhdittaa uusien asuntolainojen nostoja Uusia asuntolainoja nostettiin poikkeuksellisen vähän koronaviruksen leviämisen estämiseksi asetettujen rajoitustoimien ollessa voimakkaimmillaan huhti-toukokuussa. Toukokuussa uusia asuntolainoja nostettiin noin 30 % vähemmän kuin helmi-maaliskuussa. Kesäkuussa suunta muuttui ja uusia asuntolainoja nostettiin 276 mrd. ruplan edestä, eli suunnilleen saman verran kuin helmi-maaliskuussa. Suurimmilta pankeilta kerättyjen tietojen mukaan kasvu jatkui heinäkuussa ja uusia asuntoluottoja nostettiin selvästi kesäkuuta enemmän. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202035_4/

Climate change and the Russian economy

<https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/17563>

VIRO

Suomi ja Viro tiivistävät entisestään yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan digitalisaation ja innovaatioiden parissa

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru ja Viron sosiaaliministeri Tanel Kiik allekirjoittivat 21. elokuuta Suomen ja Viron välisen yhteistyöasiakirjan, jonka tarkoitus on entisestään tiivistää yhteistyötä maiden välillä sosiaali- ja terveysalan digitalisaation ja innovaatioiden alalla.

<https://stm.fi/-/suomi-ja-viro-tiivistavat-entisestaan-yhteistyota-sosiaali-ja-terveysalan-digitalisaation-ja-innovaatioiden-parissa>

POHJOIS-AMERIKA

YHDYSVALLAT

Protestit ja koronapandemia varjostavat Yhdysvaltojen vaaleja - mellakat voivat jatkua

Yhdysvaltojen presidentinvaalit ovat vaarassa epäonnistua koronaviruspandemian vuoksi. Äänestäjien turvallisuuden takaaminen epidemia-aikana vaatii suuria muutoksia vaalien käytännön toteutukseen, mutta Yhdysvaltojen vaalijärjestelmän monien haavoittuvuuksien vuoksi muutosten toteuttaminen on vaikeaa. Lisäksi äänestäjien luottamus maansa vaaleihin oli jo ennen pandemiaa heikko. On huolestuttavan todennäköistä, että vaalitulos ei ratkea moneen päivään tai jopa viikkoon. Lopputuloksena saattaa olla tilanne, jossa kumpikin ehdokas julistautuu voittajaksi ja syntyy ennennäkemätön demokratian kriisi, arvioi Ulkopoliittisen instituutin vieraileva tutkija Maria Annala.

Uusin FIIA Briefing Paper tarkastelee pandemian vaikutusta Yhdysvaltojen presidentinvaaleihin, jotka pidetään 3. marraskuuta. Julkaisun kirjoittanut Maria Annala työskentelee instituutin Yhdysvaltojen politiikan ja vallan tutkimuskeskuksessa. Hänen mukaansa Yhdysvalloissa laajalle levinneet protestit kertovat siitä, että tilanne koronaviruksen pahoin runtelemassa maassa on hyvin tulenarka. Mikäli vaalien voittajasta syntyy epäselvyyttä, odotettavissa on laajamittaisia mielenosoituksia ja mellakoita.

<https://www.fia.fi/julkaisu/covid-19-pandemic-threatens-us-elections>

Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kilpailu on kansainvälisen politiikan uusi normaali

Yhdysvaltojen ja Kiinan väliset suhteet jatkavat kiristymistään. Kyseessä on maailmanpolitiikan "uusi normaali", jonka tulevaisuudennäkymät ovat kuitenkin vaihtelevia. Tämä käy ilmi tänään julkistetusta Ulkopoliittisen instituutin raportista *Great-power competition and the rising US-China rivalry: Towards a new normal?*

Raportissa tarkastellaan kehittyvän suurvaltakamppailun teoreettisia perusteita sekä geostrategisia ja geokonomisia kehityskulkuja. Lisäksi raportissa avataan Yhdysvaltojen ja Kiinan suhteiden näkymiä tärkeissä kansainvälisissä kysymyksissä, esimerkiksi asevalvonnan, kauppapolitiikan ja pakotteiden saralla.

<https://www.fia.fi/julkaisu/great-power-competition-and-the-rising-us-china-rivalry>

LATINALAINEN AMERIKKA

Tähtäimessä Latinalainen Amerikka ja Suomen suurimmat kauppakumppanit Meksiko ja Brasilia

Markkinoille pääsy Latinalaisen Amerikan maissa vaatii pitkäjänteisyyttä. Luotettava kumppani ja hyvät referenssit auttavat löytämään asiakkaita. Koronapandemia on koetellut maita tänä keväänä, mutta suomalaisten yritysten tulisi silti pitää mielessä ne monet liiketoimintamahdollisuudet, joita Latinalainen Amerikka tarjoaa.

<https://kauppakamari.fi/blogi/tahtaimessa-latinalainen-amerikka-ja-suomen-suurimmat-kauppakumppanit-brasilian-ja-meksikon/>

BRASILIA

COVID-19-koronaviruspandemian vaikutus Brasilian taloustilanteeseen

COVID-19 on vaikuttanut voimakkaasti myös Brasilian talouteen. Talouden arvioitiin kasvavan kuluvana vuonna hieman yli 2 %, mutta nyt arviot ovat useassa tapauksessa 0 ja -1% välillä. Talouden uskotaan kääntyvän vuoden jälkipuoliskolla jälleen kasvuun ja olevan ensin vuonna ripeää. Eniten pandemian vaikutuksista ovat kärsineet Brasilian lukuisat epävirallisella talussektorilla toimivat. Tilanne on vaikea myös PK- ja mikroyrityksille, suurten yritysten kestäessä paremmin. Talousministeri Guedesin mukaan hallituksen toimet ovat vaikutukseltaan yhteensä noin 130–140 mrd. euroa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTidag/content/covid-19-koronaviruspandemian-vaikutus-brasilian-taloustilanteeseen/384951

5G-verkko tulossa Brasiliaan

Myös Brasiliassa otetaan käyttöön 5G-verkko. Taajuushuutokauppa oli tarkoitus järjestää vuoden 2020 lopulla, mutta COVID-19-pandemian takia asian odotetaan siirtyvän vuoden 2021 puolelle. Asia on tärkeä myös Nokialle, joka on ollut vahvasti läsnä Brasiliassa jo vuosikymmeniä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTidag/content/5g-verkko-tulossa-brasiliaan/384951

Brasilian maataloussektori vahvassa kunnossa COVID-19-pandemian keskellä

Myös Brasilian talous kärsii COVID-19-pandemian seurauksena, mutta maalle tärkeä maataloussektori on kasvussa, sekä tuotannon että viennin osalta, tilanteesta huolimatta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTidag/content/brasilian-maataloussektori-vahvassa-kunnossa-covid-19-pandemian-keskella-c3-a4/384951

MEKSIKO

EU:n ja Meksikon uusi kauppasopimus allekirjoitusta vaille valmis

EU ja Meksiko sopivat pari päivää sitten uuden kauppasopimuksen viimeisestä auki olleesta kysymyksestä. Nyt sopimus on vielä allekirjoitettava ja hyväksyttävä EU-maiden neuvostossa ja Euroopan parlamentissa. Sopimuksen ansiosta käytännössä koko EU:n ja Meksikon välinen tavarakauppa on vastedes tullitonta. Sopimuspuolet sitoutuvat myös Pariisin ilmastopöytäkirjaan. Kauppasopimus on erottamaton osa laajempaa kokonaissopimusta, joka kattaa myös ihmisoikeudet sekä poliittisen yhteistyön ja kehitysyhteistyön. Se on myös EU:n ensimmäinen kauppasopimus, jossa on määräyksiä korruption torjunnasta. Meksiko on EU:n tärkein kauppakumppani Latinalaisessa Amerikassa. EU:n ja Meksikon välisen tavarakaupan arvo on 66 miljardia euroa (2019) ja palvelukaupan 19 miljardia euroa (2018). EU:n tavaravienti Meksikoon on yli 39 miljardia euroa vuodessa. EU:n ja Meksikon välinen tavarakauppa on yli kolminkertaistunut sen jälkeen, kun alkuperäinen sopimus tuli voimaan vuonna 2001.

https://ec.europa.eu/finland/news/mexico_200429_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 30. huhtikuuta 2020

Globaalit väestötrendit – Osa II: Kuubalaisten ikääntyessä on suuri osa guatemalalaisista vasta saavuttamassa teini-ikää – Latinalaisen Amerikan ja Karibian väestökehitys kulkee eri tahtiin

<https://ulkopolitist.fi/2020/05/17/globaalit-vaestotrendit-osa-ii-latinalainen-amerikka-wendt/>

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2020/haastava-ulkoinen-ymparisto-kriisit-ja-poliittinen-epavarmuus-rasittavat-latinalaisen-amerikan-kasvua/>

Meksikon kauppa- ja talouskatsaus 2/2020 Koronaviruspandemialla on ollut tuhoiset vaikutukset maailmanlaajuisesti eikä Meksiko ole poikkeus. Vuoden 2020 ensimmäinen kolmannes näki Meksikon BKT:n supistuvan 1,2%, mutta Meksikon keskuspankki Banxico ennustaa talouden supistuvan vuoden aikana 8,8%, Maailmanpankki 10%.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/meksikon-kauppa-ja-talouskatsaus-22020/384951

MUUTA

Koronakriisi nostaa kansainvälisen järjestelmän heikkoudet esiin

Koronakriisi on tuorein isku horjuvalle liberaalille kansainväliselle järjestykselle. Pandemia paljastaa epävarmuustekijöitä ja heikkouksia avoimissa ja kansainvälisen järjestelmän kautta linkittyneissä yhteiskunnissa. Ensimmäiseksi liberaalin kansainvälisen järjestyksen sisäänrakennettu avoimuus luo otolliset olosuhteet tartuntatautien leviämiseksi. Lisäksi terveyskriisi testaa järjestystä näkymättä poliittisia vapauksia. Kolmanneksi eri toimet kriisin hillitsemiseksi asettavat taloudelliset vapaudet vaaraan.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/covid-19-ja-liberaali-kansainvalinen-jarjestys>

Kyberturvallisuuden edistäminen on avoimuutta, viestintää ja uusia toimintamalleja

Finanssiala ja sen toimintaympäristö on yksi tiukimmin säännellyistä toimialoista. Finanssialan uusia kyberturvallisuuteen liittyviä suosituksia sekä määräyksiä valmistellaan eurooppalaisissa viranomaisverkostoissa. Lakisääteisten sääntelyvaatimusten lisäksi myös asiakkaiden ja sidosryhmien odotukset kasvavat jatkuvasti. Tietojenkäsittelyn on oltava kaikissa tilanteissa tietosuojamääräyksiä mukaista - tietoja on prosessoitava ja palveluja on tuotettava tietoturvallisesti alati muuttuvassa digitaalisessa ympäristössä.

Finanssitoimialan liiketoiminta perustuu luottamukseen, ja tämän varmistamiseksi toimialan on etsittävä ennakkoluulottomia keinoja asiakkaidensa tietojen turvaamiseksi. Kyberturvallisuuden ei tarvitse olla oma jalustalle nostettava yksittäinen tavoitteensa vaan osa yrityksen strategiaa, yhteiskuntavastuuta ja koko yrityskulttuuria.

<https://www.finanssiala.fi/uutismajakka/Sivut/Kyberturvallisuuden-edistaminen-avoimuutta-viestinta%C3%A4%C3%A4-ja-uusia-toimintamalleja.aspx>

Eduskunnan vastaus: Maakaasun ja uusiutuvien kaasujen vähittäismarkkinoiden tiedonvaihto yhteisen datahubiin

Maakaasun ja uusiutuvien kaasujen vähittäismarkkinat avautuivat kilpailulle vuoden vaihteessa. Samalla kaasun vähittäismarkkinat ovat siirtymässä keskitettyyn tiedonvaihtoon. Valtioneuvosto käsitteli tänään eduskunnan vastausta maakaasumarkkinain ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muutoksista, jotka tasavallan presidentin on tarkoitus vahvistaa 8.5.2020 istunnossa. Laki tulee voimaan 1.6.2020.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/eduskunnan-vastaus-maakaasun-ja-uusiutuvien-kaasujen-vahittaismarkkinoiden-tiedonvaihto-yhteisen-datahubiin

Kauppakamarin vientijohtajabarometri: Vientiä uhkaa romahdus ja protektionismi

Suomen johtavat vientiyritykset ja merkittävät työllistäjät ovat erittäin huolissaan nopeasti kiihtuvasta tilauskannasta ja eri maiden markkinoita vääristävistä tukitoimista sekä syrjivistä kaupanesteistä, protektionismista. Vientiyritykset pelkäävät, että koronaviruksen seurauksena vientiä uhkaa romahdus. Tämä selviää tuoreesta Kauppakamarin vientijohtajabarometrista, johon vastasi 328 keskeisen vientiyrityksen toimitusjohtajaa tai viennistä vastaavaa johtajaa kautta Suomen.

<https://kauppakamari.fi/2020/04/30/kauppakamarin-vientijohtajabarometri-vientia-uhkaa-romahdus-ja-protektionismi/>

Keskuskauppakamarin exit-strategia: Testauskapasiteettia ja jäljitystyötä lisättävä, taloutta

Keskuskauppakamari vaatii, että Suomelle on luotava uskottava exit-strategia koronaviruspandemian aiheuttamasta kriisistä ulospääsemiseksi. Toimitusjohtaja Juho Romakkaniemen mielestä hallituksen pitää päättää hybridistrategiasta siten, että samalla kun testauskapasiteettia ja jäljitystyötä asteittain kasvatetaan ja tehostetaan, myös taloutta haittaavia rajoituksia avataan rohkeasti.

<https://kauppakamari.fi/2020/04/29/keskuskauppakamarin-exit-strategia-testauskapasiteettia-ja-jaljitystyota-lisattava-taloutta-haittaavia-rajoituksia-purettava/>

Kauppakamarin talouskatsaus: Koronakriisin taloudelliset menetykset turvattava terveydellisesti turvallisella tavalla

Kauppakamarin neljännesvuosittain julkaistavassa talouskatsauksessa käydään läpi ajankohtaista taloustilannetta Suomessa ja ulkomailla. Tässä katsauksessa keskitytään koronaviruspandemian talousvaikutuksiin.

<https://kauppakamari.fi/2020/04/28/kauppakamarin-talouskatsaus-koronakriisin-taloudelliset-menetykset-turvattava-terveydellisesti-turvallisella-tavalla/>

Schengen-maat uhmaavat sisärajavaltontaa koskevia pykälä koronakriisissä

Koronaviruspandemia nakertaa Schengen-säännöstöä, kun useat jäsenvaltiot ovat sulkeneet rajojaan vaihtelevin perustein. Kriisi nostaa esiin tarpeen uudistaa Schengen-sopimusta, jotta yhteisten sääntöjen legitimitetti säilyy, kirjoittaa vanhempi tutkija Salla Heinikoski Ulkopoliittisesta instituutista.

Seitsemäntoista Schengen-maata on ilmoittanut sisärajavaltontaa koronaviruksen takia. Tämä on ensimmäinen kerta Schengenin historiassa, kun jäsenvaltiot järjestelmällisesti estävät maahanpääsyn toisten EU-maiden kansalaisilta, jotka eivät ole maan virallisia asukkaita tai käy töissä rajan yli. <https://www.fiia.fi/julkaisu/covid-19-bends-the-rules-on-internal-border-controls>

Vihriälän selvitysryhmä:

Yritystukivaiheen ja elvytyksen jälkeen tarvitaan iso sopeutuspaketti julkisen talouden vakauttamiseksi

Koronakriisin taloudellisia vaikutuksia selvittänyt ryhmä luovutti arviointiraporttinsa työ- ja elinkeinoministeriölle ja valtionvarainministeriölle 8. toukokuuta. Raportissa esitetään arvio koronakriisin taloudellisista vaikutuksista ja toimenpiteistä, joilla taloudelle aiheutuvia vaurioita voidaan pienentää ja palauttaa Suomi kestävän kasvun, korkean työllisyyden ja kestävän julkisen talouden uralle.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/10623/yritystukivaiheen-ja-elvytyksen-jalkeen-tarvitaan-iso-sopeutuspaketti-julkisen-talouden-vakauttamiseksi

Korruptiontorjuntaopas pk-yrityksille

Suomi on jo vuosien ajan taistellut korruptiota vastaan sekä kotimaan- että ulkomaankaupassa. Nykyään korruptiontorjunta ei koske pelkästään yrityksen omaa toimintaa, vaan myös yrityksen tavarantoimittajien ja muiden liiketoimintakumppanien toimintaa. Korruptio aiheuttaa vaikeuksia monille yrityksille ja on yksi vaikeimpia yritysten kohtaamia ongelmia. Korruptiontorjunta ei kuitenkaan koske vain yrityksiä, vaan se on koko yhteiskunnan moraalinen velvollisuus. Korruptio on merkittävä este taloudelliselle kehitykselle ja köyhyyden poistamiselle, ja se pahentaa taloudellisen ja sosiaalisen epätasa-arvon seurauksia. Korruptio heikentää myös ihmisoikeuksien toteutumista.

Suomi haluaa tällä oppaalla lisätä kotimaan ja/tai ulkomaiden markkinoilla toimivien pienten ja keski suurten yritysten tietämystä korruption lukuisista riskeistä ja korruption seurauksista. Opas antaa yrityksille myös käytännön työkaluja korruption torjumiseen sekä esittelee konkreettisia esimerkkejä ja tapoja, joilla yritykset voivat ottaa käyttöön omat toimintasääntönsä korruption torjumiseksi. Vastuullinen hallintotapa tekee selvän eron sallittujen ja kiellettyjen toimintatapojen välillä. Yrityksen johdon asenteen on oltava selvästi korruption vastainen. Käytännön johtamisessa tämä ilmenee niin, että johto ottaa vastuun asianmukaisten sisäisten valvontatoimien, sisäisen ilmoituskanavan, eettisten ohjeiden ja vaatimustenmukaisuusohjelman kehittämisestä ja käyttöönotosta korruption ja muiden väärinkäytösten havaitsemiseksi ja torjumiseksi sekä viestii tästä ulospäin. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162225>

Parhaat taloudelliset kannustinkäytännöt kiertoon merenkulun ympäristöystävällisyyden parantamiseksi

Merenkulun ympäristöystävällisyyden parantamiseen tähtäävien taloudellisten kannustimien parhaita käytäntöjä kannattaisi jakaa ja hyödyntää Itämeren valtioiden kesken, selviää Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien selvityksestä. Selvityksessä on koottu ensimmäistä kertaa yhteen eri Itämeren maiden kannustinkäytännöt.

<https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/parhaat-taloudelliset-kannustinkaytannot-kiertoon-merenkulun-ymparistoystavallisuuden>

Selvitys: Investointihankkeiden lupakäsittelyä voidaan vauhdittaa

Suuret investointihankkeet vaativat monia ympäristöllisiä lupia ja niihin liittyvät ympäristökysymykset ovat usein laajoja ja monimutkaisia kokonaisuuksia. Pisimmät lupakäsittelyajat liittyvät nykyisin ympäristölupiin sekä kaivoslupiin, joista osan käsittely kestää yli vuoden. Lupakäsittelyä voidaan kuitenkin nopeuttaa eri keinoin, kertoo Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ja Aalto-yliopiston tuore selvitys.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/10616/selvitys-investointihankkeiden-lupakäsittelya-voidaan-vauhdittaa

Euraasian patenttinvirasto ja Patentti- ja rekisterihallitus aloittavat PPH-yhteistyön

Poikkeustilanteesta huolimatta patenttinvirastojen yhteistyö jatkuu ja kehittyy. Euraasian patenttinviraston (EAPO) ja Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) välinen Patent Prosecution Highway (PPH) sopimus allekirjoitettiin pääjohtajien toimesta Moskovassa maaliskuun 27. päivä ja Helsingissä huhtikuun 24. päivä. Sopimuksen mukaisesti kolmen vuoden pituinen PPH-pilottikausi käynnistyy vuoden 2020 jälkipuoliskolla myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

https://www.prh.fi/fi/asiakastiedotteet/2020/P_20908.html

Baltic Rim Economies 2/2020 <https://bit.ly/2zOc2IL>

Toimialakatsaukset

<https://temkirjeet.sst.fi/messages/view/891/0/41d1273f4312ecb7300dcfb963032af>

Suomen talous toipuu vähitellen äkkijarrutuksesta

Maa ja Suomen talouden näkymät ovat heikentyneet tänä keväänä koronapandemian takia äkillisesti ja merkittävästi. "Suomen talouden näkymiä synkentävät sekä kansainvälisen taloustilanteen heikkous että kotimaassa käyttöön otetut rajoitustoimet. Myös suomalaisten kotitalouksien ja yritysten luottamuksen heikentyminen varjostaa kasvua", sanoi ennustepäällikkö

Meri Obstbaum tänään Euro & talous -julkaisun lehdistötilaisuudessa. (9.6.2020)

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/suomen-talous-toipuu-vahitellen-akkijarrutuksesta?publisherId=1865&releaseId=69883075>

Rahapolitiikka tukee euroalueen elpymistä poikkeuksellisesta kriisistä Suomen ja euroalueen taloudet supistuvat tänä vuonna jyrkästi. Yhteiskuntien välttämättömiä rajoitustoimia on vähitellen pystytty purkamaan, mutta tuotannon ja työllisyyden kääntymisestä tuntuvaan kasvuun ei ole varmuutta. Kotitalouksien ja yritysten toimintaan vaikuttaa varovaisuus ja aiempaa heikompi taloudellinen tilanne. Epidemian pahenemisen riski on myös edelleen olemassa.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/rahapolitiikka-tukee-euroalueen-elpymista-poikkeuksellisesta-kriisista?publisherId=1865&releaseId=69883051>

Suomi vahvistaa kehitysmaiden verotuskykyä erityisesti Afrikassa

Suomen uusi Verotus ja kehitys -toimintaohjelma tähtää kehitysmaiden verotuskyvyn vahvistamiseen, kehitysyhteistyövaroin tuettavien yritysten verovastuullisuuden varmistamiseen ja kehitysmaiden äänen kuulumiseen kansainvälisissä neuvottelupöydissä.

https://um.fi/ajankohtaista/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/suomi-vahvistaa-kehitysmaiden-verotuskyky-c3-a4-erityisesti-afrikassa

Suomi lukuina 2020 kertoo meistä Tilastokeskuksen tuore Suomi lukuina 2020-julkaisu tiivistää taskukokoon keskeisimmät tilastoluvut Suomesta ja suomalaisista. Julkaisu sisältää tietoa väestöstä, taloudesta, yhteiskunnasta ja ympäristöstä tilastolukuina ja graafisina kuvioina.

<http://www.stat.fi/uutinen/suomi-lukuina-2020-kertoo-meista>

Tilastokeskuksen ja OECD:n yhteisraportti: Suomi vahvasti riippuvainen globaaleista markkinoista

Yritykset ovat yhä enemmän organisoineet tuotantoketjujaan globaalisti. Globaalin talouden aikakaudella myös tilastoinnin tulee tarjota entistä tarkempaa tietoa kansainvälisestä kaupasta ja globaaleista arvoketjuista. Tilastokeskus ja OECD ovat tuottaneet yhteisraportin, joka tarkastelee Suomen integraatioita globaaleihin arvoketjuihin viimeisen vuosikymmenen aikana.

<http://www.stat.fi/uutinen/tilastokeskuksen-ja-oecd-n-yhteisraportti-suomi-vahvasti-riippuvainen-globaaleista-markkinoista>

Pohjoismaisten populistien ilmastokannat murroksessa

Pohjoismaiset populistipuolueet kipuilevat ilmastokantojensa kanssa, kerrotaan tänään julkaistussa FIIA-raportissa, joka käsittelee pohjoismaisten populistipuolueiden ilmastokantoja. Populistien ilmastokannan muodostamista vaikeuttaa pohjoismaalaisten huomattava julkinen tuki ilmastotoimille.

Ruotsissa ja Suomessa johtavat populistipuolueet ruotsidemokraatit ja perussuomalaiset lähestyvät ilmastomuutosta niin sanotun ilmastonationalismin kautta. Tanskan kansanpuolue puolestaan muutti ilmastomuutostensa vähättelevästä ratkaisukeskeisemmäksi vuoden 2019 tappiollisten vaalien jälkeen. Tutkijoiden mukaan se edustaa nyt niin sanottua ilmastokonservatismia.

Ilmastonationalismilla viitataan ajatteluun, jossa oman maan tai alueen merkitystä ilmastomuutoksen taltuttamisessa vähätellään. Ilmastokonservatiivit puolestaan kannattavat voimassa olevaa ilmastopolitiikkaa, mutta vastustavat kunnianhimoisia ilmastotoimia vedoten niiden kalliiseen hintaan.

Pohjoismaisten populistipuolueiden nykyiset ohjelmat kaihtavat ilmastodenialismia eli ajattelua, jossa ihmisen aiheuttama ilmastomuutos kiistetään kokonaan. Raportin mukaan puolueiden sisältä löytyy kuitenkin myös tukea ilmastodenialistisille ajatuksille.

Maakohtaisista eroista huolimatta pohjoismaisten populistipuolueiden ilmastokannoista ja niiden viestinnästä löytyy yhteisiä elementtejä. Kaikki kolme puoluetta ovat jatkuvasti kehystäneet ilmastopolitiikan "urbaanin eliitin" ja kaupunkien ulkopuolella asuvien ihmisten väliseksi kamppailuksi. Lisäksi kannoissa näkyy kädenojennus "tavallisille ihmisille", joiden ei populistien mukaan pitäisi joutua maksamaan ilmastopolitiikan takia tai häpeämään elämäntapojaan.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/climate-change-and-populism>

Suomi kansainvälisessä vertailussa kakkosena digitaalisuuden hyödyntämisessä

Vuoden 2020 Digibarometrissa käy ilmi, että Suomi on parantanut viime vuodesta erityisesti julkisen sektorin digivalmiuksien vertailussa, mutta yritysten osalta sijoitus on heikentynyt. Osaajien puute alkaa jo näkyä tuloksissa.

Suomi on ollut tasaisen varmasti Digibarometrin kolmen parhaan maan joukossa koko barometrin olemassaolon ajan, vuodesta 2014 lähtien.

Digibarometri kertoo kansakunnan ”digitaalisen asennon” ja sen muutokset, myös suhteessa muihin maihin. Barometrissa mitataan digitaalisuuden yhteiskunnallista hyödyntämistä. Mittaus toteutetaan kolmella tasolla – edellytykset, käyttö ja vaikutukset sekä kolmella pääsektorilla – yritykset, kansalaiset ja julkinen.

<https://www.lvm.fi/en/-/suomi-kansainvalisessa-vertailussa-kakkosena-digitaalisuuden-hyodyntamisessa-1209064>

Hallitus torjuu harmaata taloutta laajalla toimenpideohjelmalla

Valtioneuvosto hyväksyi 11.6.2020 harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian ja toimenpideohjelman vuosille 2020–2023. Harmaan talouden torjunnassa keskitytään ennaltaehkäisyyn, tietojensaannin parantamiseen ja viranomaisyhteistyöhön.

– Harmaan talouden tehokkaampi torjunta on välttämätöntä, jos haluamme taata yritysten välisen terveen kilpailun ja reilut työmarkkinat. Kun kaikki pelaavat samoilla säännöillä, kaikki lopulta voittavat, sanoo hallituksen harmaan talouden ohjausryhmän puheenjohtaja, työministeri Tuula Haatainen.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/hallitus-torjuu-harmaata-taloutta-laajalla-toimenpideohjelmalla

Toimialojen tiekartat paljastavat mahdollisuudet merkittäviin päästövähennyksiin – toteutus edellyttää valtion ja yritysten yhteisiä ponnistuksia

Neljällä energiaintensiivisellä teollisuuden ja yhdeksällä muulla toimialalla on valmisteltu tiekarttoja, joilla tähdätään merkittäviin vähenemiin kasvihuonekaasupäästöissä vuoteen 2035 mennessä.

Syksyllä 2019 alkanut työ eteni ripeästi ja toimialat pääsivät esittelemään tuloksiaan TEM:n webinaarissa 9.6. 2020.

– Teollisuuden sitoutuminen vähähiilisyyteen kulminoituu tässä vaiheessa tuoreisiin vähähiilisyyden tiekarttoihin. Valmius näyttää olevan hyvä, totesi elinkeinoministeri Mika Lintilä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/toimialojen-tiekartat-paljastavat-mahdollisuudet-merkittaviin-paastovahennyksiin-valtion-tukea-tarvitaan-totutuksessa

Mittayksiköiden määritelmiä muutettu – mahdollistaa entistä tarkemman mittaamisen

Suomen lainsäädäntöön on tehty muutos mittayksiköiden määritelmiin. Taustalla on kansainvälisen mittayksikköjärjestelmän perusyksiköiden tieteellisten määritelmien uudistaminen. Perusyksiköjä ovat esimerkiksi sekunti, metri ja kilogramma. Uudistetut määritelmät mahdollistavat entistä tarkemman mittaamisen ja luovat pohjaa uusille innovaatioille ja tekniikoille.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/mittayksikoiden-maaritelmia-muutettu-mahdollistaa-entista-tarkemman-mittaamisen

Metsäteollisuuden ilmastotiekartta arvioi myös toimialan laajat ilmastohyödyt –

Metsäteollisuudella kokoaan merkittävämpi rooli ilmastomuutoksen hidastamisessa

Ilmastotiekartan mukaan metsäteollisuuden tehtaot voidaan muuttaa lähivuosikymmeninä lähes fossiilittomiksi ja puupohjaisista tuotteista voidaan saada enenevässä määrin ilmastohyötyjä ilman, että metsävarat supistuvat. Samalla metsäteollisuuden tuotannon arvonlisää voidaan kasvattaa, mikä säteilee myös taloushyötyjä koko yhteiskuntaan.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/metsateollisuuden-ilmastotiekartta-arvioi-myos-toimialan-laajat-ilmastohyodyt-metsateollisuudella-kokoaan-merkittavampi-rooli-ilmastonmuutoksen-hidastamisessa?publisherId=3973&releaseId=69883784>

Elintarviketeollisuuden talouskatsaus | kesäkuu 2020

Koronakevään aikana elintarvikeyritysten luottamus talouteen on romahtanut useissa Euroopan maissa. Suomessa luottamusindikaattori ei ole heikentynyt yhtä paljon.

Elintarviketeollisuuden suhdannekuva on lievästi normaalia harmaampi, mutta tuotanto-odotukset lähikuukausille ovat luottavaiset. Yritysten tilauskirjat ovat ohentuneet ja yleiset suhdannenäkymät heikentyneet. Siitä huolimatta elintarviketeollisuus kokonaisuudessaan ei näytä kärsineen koronaviruksesta yhtä paljon kuin teollisuus keskimäärin.

Poikkeustilan aikana elintarvikkeiden kuluttajahinnat ovat nousseet euroalueella, mutta eivät Suomessa. Kysynnän rakenne on kuitenkin muuttunut: ruokaostokset suunnitellaan tarkemmin,

kaupassa käydään harvemmin ja ruokaa tilataan aiempaa enemmän kotiin ravintoloista ja verkkokaupasta. Ravintolasektorin kysynnän elpyminen olisi elintarviketeollisuudelle erittäin tärkeää. <https://www.etl.fi/ajankohtaista/tiedotteet/elintarviketeollisuuden-taloustaloudsa-kesakuu-2020.html>

Hallituksen esitys eduskuntaan: päivityksiä lakiin ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta

Hallitus esittää, että lakiin ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta tehdään täydennyksiä, joita EU:n ulkomaisia suoria sijoituksia koskeva seuranta-asetus edellyttää. Lisäksi ehdotetaan muutoksia, jotka selkiyttäisivät lain soveltamista. Lain lähtökohtana tulee jatkossakin olemaan myönteinen suhtautuminen ulkomaalaisiin sijoituksiin.

Valtioneuvosto antoi 17.6.2020 eduskunnalle esityksen laiksi ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annetun lain muuttamisesta. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 11.10.2020.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/hallituksen-esitys-eduskuntaan-paivityksia-lakiin-ulkomaalaisten-yritysostojen-seurannasta

TEM:n tilannekuva: taloudessa varovaista elpymistä, alueet suunnittelevat jälkihoitoa ja jälleenrakennusta

Työ- ja elinkeinoministeriön neljäs tilannekuva kokoaa yhteen seurantatietoa yrityksistä, työmarkkinoista, TEM:n hallinnonalan palvelukyvyistä ja toimintaympäristön muutoksista koronakriisissä. Tämänkertaisessa tilannekuvassa pääpaino teollisuudessa ja alueellisissa kehitysnäkymissä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tem-n-tilannekuva-taloudessa-varovaista-elpymista-alueet-suunnittelevat-jalkihoitoa-ja-jalleenrakennusta

Talent Boost –toimenpideohjelma hyväksyttiin ministerityöryhmissä

Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden ministerityöryhmä sekä työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä ovat kokouksissaan 16.6.2020 hyväksyneet poikkihallinnollisen Talent Boost –toimenpideohjelman.

Hallitusohjelman tavoitteiden edistämiseksi käynnistettiin syksyllä 2019 poikkihallinnollinen erityisasiantuntijoiden, työntekijöiden, opiskelijoiden ja tutkijoiden maahanmuuton Talent Boost -ohjelma. Toimenpideohjelmaa on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön kansliapäälliköiden johtamassa ohjausryhmässä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/talent-boost-toimenpideohjelma-hyvakysyttiin-ministerityoryhmissa

Tutkimus: Suomalaiset haluavat vaikuttaa arkeensa ja yhteiskuntaan – kunhan se käy vaivatta

Kolme neljästä suomalaisesta kokee itsensä yhteiskunnalliseksi vaikuttajaksi tai on kiinnostunut yhteisistä asioista. Noin kolmasosa Sitran kyselyyn vastanneista nuorista ja aikuisista lukeutuu ns. kevytvaikuttajiin. He ottavat mieluusti kantaa yhteiskunnallisiin asioihin, mutta vain silloin, kun voivat tehdä sen helposti ja omilla ehdoillaan.

<https://www.stinfo.fi/tiedote/tutkimus-suomalaiset-haluavat-vaikuttaa-arkeensa-ja-yhteiskuntaan-kunhan-se-kay-vaivatta?publisherId=1898&releaseId=69885338>

FA:n kysely: Yli puolet suomalaisista vaatii ilmastoystävällistä koronaelvytystä ja ilmastotoimiin sidottuja yritystukia

Yli puolet Finanssiala ry:n (FA) teettämän kansalaiskyselyn vastaajista on sitä mieltä, että ilmastomuutoksen huomiointi on ensisijaisen tärkeää koronakriisin jälkeisessä talouden elvytyksessä. Vielä suurempi osa vastaajista sanoo, että koronakriisin haittoja lieventävien yritystukien yksi kriteeri tulisi olla ilmastomuutoksen hillintä.

<https://www.finanssiala.fi/uutismajakka/Sivut/FA-tutkimus-Yli-puolet-suomalaisista-vaatii-ilmastoystavallista-koronaelvytysta.aspx>

Valtioneuvosto antoi asetuksen meriliikenteen tukemisesta

Hallituksen esitys 24,8 miljoonan euron lisämäärärahasta laivaliikenteen avustamiseksi hyväksyttiin hallituksen vuoden 2020 neljännessä lisätalousarvioesityksessä 26.6.2020. Lisämäärärahan tarkoituksena on ylläpitää valmius meriliikennöinnin tukemiseen, mikäli se katsotaan olosuhteet huomioden välttämättömäksi.

<https://valtioneuvosto.fi/-/valtioneuvosto-antoi-asetuksen-meriliikenteen-tukemisesta>

Valtio ja Helsingin kaupunki aloittavat yhteistyön Maailman talousfoorumin kanssa

Maailman talousfoorumi, liikenne- ja viestintäministeriö ja Helsingin kaupunki aloittavat yhteistyön, jonka tavoitteena on digitalisaation, datatalouden ja automaatiokehityksen vauhdittaminen.

Suomen ja Helsingin näkökulmasta keskeistä on kansallisen ja kansainvälisen datayhteistyön tehostaminen sekä kansainvälisen vaikuttavuuden hakeminen Suomen laajalle dataosaamiselle. Käynnissä oleva digiteollinen murros muuttaa toimintatapoja ja -malleja kaikilla yhteiskunnan aloilla. Maailman talousfoorumin kanssa tehtävän yhteistyön pyrkimyksenä on edistää uusien teknologioiden ja uudenlaisten yhteiskunta- ja liiketalousrakenteiden kehitystä sekä näihin liittyvien parhaiden käytäntöjen leviämistä maailmanlaajuisesti.

Kesäkuussa allekirjoitetussa yhteistyösopimuksessa sovitaan asiantuntijan lähettämisestä Maailman talousfoorumin Centre for the Fourth Industrial Revolution (C4IR) -keskukseen määrääjäksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö ja Helsingin kaupunki jatkoselvittävät myös edellytyksiä perustaa Suomeen C4IR-verkoston toimipiste, joka keskittyisi edistämään kansainvälistä datapolitiikkaa ja datataloutta.

Maailman talousfoorumi

Maailman talousfoorumi (World Economic Forum) on kansainvälinen julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyön järjestö. Se toimii yhteiskunnallisten johtajien, kuten poliittisten, yritys-, ja kulttuurijohtajien kanssa ja vaikuttaa niin maailmanlaajuisesti, alueellisesti kuin teollisuudessa. Maailman talousfoorumi perustettiin vuonna 1971 voittoa tavoittelemattomana säätiönä ja sen päämaja on Genevessä, Sveitsissä. Se on itsenäinen ja puolueeton eikä ole mukana edunvalvonnassa.

Verkostokeskus (Centre for the Fourth Industrial Revolution Network) suunnittelee innovatiivisia ratkaisuja teknologian linjauksiin ja hallintaan. Tiimit, jotka toimivat 13 maassa, suunnittelevat ihmiskeskeisiä ja ketteriä ratkaisuja, joita päätöksentekijät ja lainsäätäjät voivat testata, ja näin vaikuttavat kehittyvän teknologian alalla pyrkien maksimoimaan hyödyt ja minimoimaan riskit. Yli 40 projektia on käynnissä kuudella osa-alueella: tekoäly, autonominen liikenne, lohkoketjut, datapolitiikka, dronet ja esineiden internet.

Muulla verkossa:

[Valtioneuvoston hanketietokanta: Maailman talousfoorumin ja Suomen hankekumppanuus digitalisaatio-, datatalous- ja automaatiokehityksen vauhdittamiseksi](#)
[Helsingin kaupunki](#)

Tuore kysely: Yli puolet suomalaisista uskoo tieteen ja asiantuntijuuden merkityksen kasvavan koronaviruksen jälkeen

Suomi globaaleissa arvoketjuissa – mikrodatan avulla uutta tietoa

Kansainväliset tuotantoketjut ovat jo pitkään olleet tuotannon standardi. Yritykset hankkivat komponentteja ja osaamista ympäri maailman. Vaikka globaalit arvoketjut ovat käytännössä jo tuttuja, niiden kattavaan tilastolliseen kuvaamiseen on vielä pitkä matka. Tilastokeskus ja OECD ovat yhdessä ottaneet suuren askeleen asian edistämiseksi.

<https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2020/suomi-globaaleissa-arvoketjuissa-mikrodatan-avulla-uutta-tietoa/>

Merenkulun päästökaupan vaikutuksista tarvitaan lisätietoa

Turun yliopiston ja Ilmatieteen laitoksen toteuttamassa selvityksessä arvioidaan alustavasti mahdollisen merenkulun päästökaupan vaikutuksia. Euroopan komissio aikoo tehdä kesällä 2021 esityksen päästökaupan laajentamisesta meriliikenteeseen.

<https://www.lvm.fi/-/merenkulun-paastokaupan-vaikutuksista-tarvitaan-lisatietoa-1216346>

Uusi asiantuntijaryhmä paneutuu yritysten menestymiseen kansainvälisessä kilpailussa koronaviruksen jälkeen

Elinkeinoministeri Mika Lintilän asettama asiantuntijatyöryhmä kartoittaa, mitkä toimenpiteet tukisivat parhaiten yritysten kasvua ja menestymistä kansainvälisessä kilpailussa koronaviruksen sekä sen jälkeen. Ryhmä arvioi, mitä muutoksia tarvitaan muun muassa lainsäädännössä, osaamisessa, julkisessa rahoituksessa ja yhteistyörakenteissa.

Riippumattoman asiantuntijaryhmän puheenjohtajana toimii Huhtamäki Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Pekka Ala-Pietilä. Ryhmän toimeksianto jatkuu vuoden 2021 loppuun saakka.

<https://tem.fi/-/uusi-asiantuntijaryhma-paneutuu-yritysten-menestymiseen-kansainvalisessa-kilpailussa-koronakriisin-jalkeen>

Finavia vauhdittaa sähkölentokoneiden käyttöönottoa Suomessa

Finavia ja Helsingin Sähkölentokoneyhdistys ovat allekirjoittaneet yhteistyösopimuksen, jonka tavoitteena on saada Suomeen uuden sukupolven sähkölentokone.

<https://www.finavia.fi/fi/uutishuone/2020/finavia-vauhdittaa-sahkolentokoneiden-kayttoonottoa-suomessa>

Avoin taivas -sopimus joutui suurvaltakilpailun uhriksi

Avoin taivas -sopimus luotiin rakentamaan luottamusta, mutta sitä on käytetty myös luottamuksen murentamiseen. Tilanteessa, jossa suurvallat pitävät toisiaan kilpailijoina ja sopimusta on jo entuudestaan rikottu, muissa oloissa hyväksyttäviä syitä lentojen estämiselle on voitu pitää vakavina sopimusrikkomuksina, kirjoittaa Ulkopoliittisen instituutin tutkija Jyri Lavikainen heinäkuussa julkaistussa kommentissaan.

Sopimusrikkomukset ja kiistat Venäjän kanssa johtivat toukokuussa Yhdysvaltojen eroon Avoin taivas -sopimuksesta. Jos Venäjä eroaa vastaukseksi, Euroopan maat menettävät merkittävän tiedustelulähteen. Avoin taivas -sopimus antaa oikeuden lentää tarkkailukoneella toisen sopimusvaltion alueelle 72 tunnin varoitusajalla. <https://www.fiia.fi/julkaisu/turbulenssia-asevalvonnassa>

ICT-alan kaksi puolta: ICT-ala kuluttaa energiaa ja materiaaleja, mutta vie myös kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa

ICT-alan ilmasto- ja ympäristöstrategian väliraportti 15.6.2020. (Kuva: LVM)

ICT:n avulla voidaan saavuttaa merkittäviä ympäristöhyötyjä, kun korvataan tuotteita palveluilla ja liikkumista etäyhteyksillä sekä tehostetaan teollisia tuotantoprosesseja. Toisaalta viestintäverkot, datakeskukset ja älylaitteet tarvitsevat sähköenergiaa ja materiaaleja ja tuottavat myös kasvihuonekaasupäästöjä. Liikenne- ja viestintäministeriön työryhmän juuri julkaistu raportti luo kuvan ICT-alan ilmasto- ja ympäristövaikutuksista Suomessa.

<https://www.lvm.fi/-/ict-alan-kaksi-puolta-ict-ala-kuluttaa-energiaa-ja-materiaaleja-mutta-vie-myoys-kohti-hiilineutraalia-yhteiskuntaa-1209919>

Datan avulla yli koronakurimuksen? Uusi yritysohjelma auttaa pk-yrityksiä uudistamaan liiketoimintaansa

Kuluvana syksynä 22 suomalaista pk-yritystä lähtee rakentamaan uutta liiketoimintaa datasta. Uusissa palveluissa dataa jaetaan läpinäkyvästi ja reilusti, yhteisin pelisäännöin.

<https://www.sitra.fi/uutiset/datan-avulla-yli-koronakurimuksen-uusi-yritysohjelma-auttaa-pk-yrityksia-uudistamaan-liiketoimintaansa/>

Ole mukana CERNin kansainvälisissä hankinnoissa

CERN on Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskus, joka sijaitsee Sveitsin ja Ranskan rajalla lähellä Geneveä. Suomi on ollut jäsenvaltio vuodesta 1991. Suomen jäsenyys järjestössä edesauttaa ennen muuta suomalaisten hiukkasfysikkien osallistumista CERNin koetointaan. Heidän lisäksi laboratoriossa työskentelee muiden alojen suomalaisia tutkijoita. Koulutus- ja tutkimusmahdollisuuksien lisäksi CERN tarjoaa yrityksille tilaisuuksia tarjota tuotteitaan ja palvelujaan laboratoriolle sekä harjoittaa tutkimus- ja kehitysyhteistyötä laboratorion kanssa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ole-mukana-cernin-kansainv-c3-a4lisen-hankinnoissa/384951

Suomi mukaan maailmanlaajuiseen merenkulun autonomisten alusten ja satamatoimintojen edelläkävijöiden verkostoon

<https://www.lvm.fi/-/suomi-mukaan-maailmanlaajuiseen-merenkulun-autonomisten-alusten-ja-satamatoimintojen-edellakavijoiden-verkostoon-1224001>

Mitä opittavaa Suomella olisi muiden maiden talousosaamisen strategioista?

Osana Suomen Pankin talousosaamishanketta minä ja kollegani Richard Brander selvitimme eri maiden talousosaamisen edistämisen strategioita. Keskityimme kuvaamaan eri maiden strategioita ottamatta kantaa siihen, mikä malleista voisi olla paras Suomelle. Tätä pohdimme myöhemmin talousosaamishankkeessa. Sitä varten tarvitsemme muutakin tietoa, esimerkiksi tietoa Suomen vallitsevasta tilanteesta, talousosaamisesta ja sen edistämistoiminnasta.

Tehty kartoitus osoitti, että strategioita voidaan toteuttaa monella eri tavalla: toiset maat ovat määritelleet erittäin tarkasti tavoitteet, laatineet yksityiskohtaisen ja aikataulutetun toimintasuunnitelman sekä arvioineet vaikuttavuutta, kun taas toiset ovat vain hahmotelleet

toiminnalle yleiset raamit. Strategian esitysmuoto sinänsä ei ole olennaista. Tärkeää on, että strategia parantaa kansalaisten talousosaamista.

Kehittyneissä länsimaissa talousosaamisen kansallisen strategian lähtökohdat ovat pääsääntöisesti samat: saada kansalaiset ymmärtämään raha-asioiden tärkeys oman hyvinvoinnin kannalta ja tekemään hyviä taloudellisia päätöksiä luotettavan tiedon pohjalta. Strategian avulla luodaan puitteet tämän toteutumiselle.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2020/mita-opittavaa-suomella-olisi-muiden-maiden-talousosaamisen-strategioista/>

Paljon kiinnostusta pohjoismais-venäläiseen yhteistyöhön

Pohjoismaiden ministerineuvosto on myöntänyt rahoitusta 22 yhteistyöhankkeelle, jotka toteutetaan Itämeren alueella ja Luoteis-Venäjällä. Aiheet vaihtelevat sosiaalisesta kestävydestä ympäristöön, ilmastoon ja terveydenhuoltoon. Koko tukipotti on yhteensä 10 miljoonaa Tanskan kruunua. <https://www.norden.org/fi/news/paljon-kiinnostusta-pohjoismais-venalaiseen-yhteistyohon>

Helsinki-prosessia voi hyödyntää Lähi-idässä, mutta alueellinen omistajuus on taattava

Ajatus "Lähi-idän Helsinki-prosessista" on nostettu esiin mahdollisena turvamekanismina poliittista taantumista ja väkivallan kierrettä vastaan alueella. Neuvostoliiton ja lännen välien liennyttämiseksi aikanaan luotu Helsinki-prosessi voi tarjota hyödyllisiä opetuksia, mutta Lähi-idän maiden täytyy kehittää oma mallinsa, joka pohjautuu aiempiin kokemuksiin, alueellisiin uhka-arvioihin ja poliittisiin tarpeisiin. Puuttumattomuus, suvereniteetti ja uskonnollisten oikeuksien suojaaminen voivat toimia hyödyllisinä lähtökohtina alueellisen turvallisuuden rakentamiselle Lähi-idässä.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/the-helsinki-process-and-its-applicability>

Ilmailulain muutostarpeiden selvittämistä jatketaan

Liikenne- ja viestintäministeriö ryhtyy selvittämään EU:n siviili-ilmailun turvallisuutta koskevan EASA-asetuksen täytäntöönpanon valmistelun yhteydessä ilmenneitä tarpeita muuttaa ilmailulakia. Lisäksi selvitetään, millaisia kansallisia muutoksia ja tarkennuksia sääntelyyn olisi aiheutta tehtä. Muutokset olisivat pääosin teknisiä tai ne koskettaisivat rajattua ilmailutoimijoiden joukkoa. Eduskunta hyväksyi EASA-asetusta täydentävät lainsäädäntömuutokset kesäkuussa 2020.

<https://www.lvm.fi/-/ilmailulain-muutostarpeiden-selvittamista-jatketaan-1227061>

Pohjoismailta miljoonapanostus vihreään ja digitaaliseen elinkeinoelämään

Pohjoismaiden elinkeinoministerit ovat hyväksyneet joukon aloitteita, joilla pyritään elvyttämään taloutta koronan jälkeen ja viherryttämään elinkeinoelämää. Aloitteet tukevat kestäviä ratkaisuja, kiertotaloutta, digitalisaatiota ja innovointia. Pakettiin sisältyy myös panostus suureen Nordic Smart Government -yhteistyöohjelmaan, jonka tarkoituksena on liittää yhteen maiden digitaalisia järjestelmiä ja helpottaa siten yritystoimintaa.

<https://www.norden.org/fi/news/pohjoismailta-miljoonapanostus-vihreaan-ja-digitaaliseen-elinkeinoelamaan>

Suurlähettiläskokous 2020

Suomen ulkomaanedustustojen päälliköt kokoontuivat tällä kertaa virtuaalisesti. Löydät 24.–26. elokuuta järjestetyn tapahtuman suorat verkkolähetykset, videotallenteet, uutiset ja puheet koottuna tästä jutusta.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/suurl-c3-a4hettil-c3-a4skokous-2020

Suomen ja Uzbekistanin hallitusten välinen talouskomissio tukee kauppaa, investointeja ja hankeyhteistyötä

Suomen ja Uzbekistanin hallitusten välisen talouskomission kokous pidettiin videoneuvotteluna 16.6.2020. Suomen puheenjohtajana toimi kehitys- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari ja Uzbekistanin puheenjohtajana varapääministeri, investointi- ja ulkomaankauppaministeri Sardor Umurzakov.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/suomen-ja-uzbekistanin-hallitusten-v-c3-a4linen-talouskomissio-tukee-kauppaa-investointeja-ja-hankeyhteisty-c3-b6t-c3-a4

Suomen suurlähetystö Bagdadissa jatkaa toimintaansa

Suomen Bagdadin-suurlähetystö on aloittanut toimintansa uudelleen 9. kesäkuuta.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/suomen-suurl-c3-a4hetyst-c3-b6-bagdadissa-jatkaa-toimintaansa

Etlä suositaa: talouspolitiikan tavoitteeksi työllisyysloikka, alijäämän sulattaminen ja koronakriisistä toipumisen varmistaminen

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etla arvioi, että Suomi selviää koronakriisin ensivaiheesta ennakoitua vähemmällä. Ensi vuonna Etla odottaa Suomen talouden kasvavan selvästi, joten uusia tuki- tai elvytyspaketteja ei näillä näkymin tarvita. Koronakriisi jättää silti pitkät jäljet. Alijäämää jää julkiseen talouteen vuosikymmeneksi, ja sen hoitoa vaikeuttavat niin ikääntymisen tuomat menopaineet kuin EU:n budjetin ja elvytyspaketinkin maksut. Ilman ennakoitua nopeampaa talouskasvua tai julkisen talouden miljardisopeutusta velka jatkaa kasvuaan vielä 2030-luvulla. Tänäpäin julkaistussa muistiossa Etla tarkastelee kuluva hallituskauden talouspolitiikan tavoitteita ja esittää suosituksensa keskeisiksi politiikkalinjauksiksi koronakriisin jälkeen.

<https://www.etla.fi/ajankohtaista/etla-suositaa-talouspolitiikan-tavoitteeksi-tyollisyysloikka-alijaaaman-sulattaminen-ja-koronakriisista-toipumisen-varmistaminen/>

Suomalaisten enemmistölle kansainvälistyminen on välttämätöntä

Suomalaisista 64 prosenttia ajattelee, että koska kansainvälistyminen on peruuttamaton ja maailmanlaajuinen prosessi, Suomella ei ole muuta mahdollisuutta kuin olla avoimesti mukana tässä kehityksessä, käy ilmi EVAn Arvo- ja asennetutkimuksesta. Suomalaiset ovat syvästi jakaantuneita suhtautumisessaan kansainvälisyyteen, oli sitten kyse globalisaatiosta, maahanmuutosta tai rajat ylittävistä solidaarisuudesta maailman huono-osaisimpien auttamiseksi, kirjoittaa tutkimuspäällikkö Ilkka Haavisto.

<https://www.eva.fi/blog/2020/07/29/suhtautuminen-ulkomaailmaan-repii-suomalaisia-erilleen/>

Vastuullinen liiketoiminta hyödyttää viejää ja ostajaa – ”Vastuulliset yritykset valmiimpia kohtaamaan ulkoa tulevat iskut”

Vastuullisuus on pysyvä muutos, ei vain trendi. Vastuullisuus on liiketoimintaa ja tuo kilpailuetua markkinoilla yrityksille, jotka osoittavat vastuullisuuden olevan aitoa tekemistä eikä vain kampanjoita. Vastuullisuus on myös riskien hallintaa, ja hyödyttää pitkässä juoksussa myös vientiyrityksiä. Vastuullinen toiminta vahvistaa yritysten iskunkestävyyttä esimerkiksi koronan kaltaisissa kriiseissä.

<https://www.finnvera.fi/finnvera/uutishuone/artikkelit/vastuullinen-liiketoiminta-hyodyttaa-viejaa-ja-ostajaa-vastuulliset-yritykset-valmiimpia-kohtaamaan>

Yrittäjä, toimita tilinpäätöstiedot PRH:lle – joudut hakemuksesi ja asioidesi käsittelyä

Finnvera hyödyntää Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) tietoja hakemuskäsittelyssä. Kasvaneen hakemusmäärän käsittelyssä Finnverassa on kiinnitetty huomiota siihen, että osa yrityksistä ei ole toimittanut vanhempiakaan tilinpäätöksiään PRH:lle. Finnvera kehottaakin yrityksiä toimittamaan tilinpäätöstiedot PRH:lle, jotta rahoitus- ja muutoshakemusten käsittely ei hidastuisi. Finnverassa tilinpäätöstietojen käsittelyä tekee koronatilanteessa ohjelmistorobotti Ronja. Kun tiedot on toimitettu PRH:lle, robotti pystyy käsittelemään tilinpäätöksiä prosessin osana nopeasti, mikä edesauttaa hakemusten käsittelyä.

<https://www.finnvera.fi/finnvera/uutishuone/uutiset/yrittaja-toimita-tilinpaatostiedot-prhille-joudut-hakemuksesi-ja-asioidesi-kasittelya>

Saksalaisella tehokkuudella maailman markkinoille

Saksan kauppakamareiden ulkomaanverkosto AHK on yksi maailman toimivimpia vienninedistämisverkostoja. Suomalaisyritysten kannattaa hyödyntää verkostoa juuri nyt, kertoo virkaatekevä toimitusjohtaja Jan Feller Saksalais-Suomalaisesta Kauppakamarista.

<https://kauppapolitiikka.fi/saksalaisella-tehokkuudella-maailman-markkinoille/>

Kiertotalouden edistäminen vaatii Suomelta johdonmukaisuutta

Suomi on kiertotalouden edelläkävijämaa, mutta siltä puuttuu kokonaisvaltainen kiertotalouden ulkopoliittika. Syksyllä laadittava kiertotalouden strateginen ohjelma tarjoaa mahdollisuuden luoda ulkopoliittinen linja, joka on johdonmukainen sisäpoliittisten tavoitteiden kanssa, kirjoittaa vieraileva vanhempi tutkija Okko-Pekka Salmimies. Hänen mukaansa johdonmukainen kiertotalousulkopoliittika vahvistaisi Suomen panosta kansainvälisessä ilmastonmuutoksen torjunnassa ja mahdollisuuksia vaikuttaa kansainvälisten kiertotalouteen liittyvien markkinoiden kehittämiseen. <https://www.fiia.fi/julkaisu/globali-siirtyma-kiertotalouteen>

Lapin matkailun talvikausi pelastettava matkailukäytävän avulla

Keskuskauppakamari vaatii hallitusta päättämään pikaisesti matkailukäytävän luomisesta Lapin matkailun talvikauden pelastamiseksi. Matkailukäytävän avulla mahdollistetaan turismi Lappiin valituista kohdemaista terveysturvallisuus huomioiden. Ilman pikaisia päätöksiä matkailukäytävästä joutuu suuri osa matkailualan ja koko palvelualan yrityksistä Lapissa suuriin vaikeuksiin.

<https://kauppakamari.fi/tiedote/keskuskauppakamari-lapin-matkailun-talvikausi-pelastettava-matkailukaytavan-avulla/>

Liikennevalomalli ei saa nujertaa taloutta

Suomen matkustusrajoitusten tulisi noudattaa yleistä eurooppalaista linjaa. Ei ole järkevää, että Suomi eristyy EU:n sisämarkkinoilta ja kolmansista maista muita EU-maita merkittävästi tiukemmilla matkustusrajoituksilla. Maahan saapuvien karanteenit tulisi voida välttää puhtailla koronatestituloksilla, sanoo Keskuskauppakamarin toimitusjohtaja Juho Romakkaniemi.

<https://kauppakamari.fi/tiedote/keskuskauppakamari-liikennevalomalli-ei-saa-nujertaa-taloutta/>

Katsauksia

Juridiikkakatsaus <https://kauppakamari.fi/julkaisu/juridiikkakatsaus-02-2020/>

Työtä ja hyvinvointia <https://kauppakamari.fi/julkaisu/tyota-ja-hyvinvointia/>

Talousskatsaus 3/2020 <https://kauppakamari.fi/julkaisu/talousskatsaus-3-2020/>

Pörssiyhtiön hallinnointi ja yhtiökokoukset poikkeusoloissa

<https://kauppakamari.fi/julkaisu/porssiyhtioiden-hallinnointi-ja-yhtiokokoukset-poikkeusoloissa/>

EU-katsaus 2/2020 <https://kauppakamari.fi/julkaisu/eu-katsaus-2-2020/>

Ratkaisu: Osaajia Suomen rajojen ulkopuolelta

<https://kauppakamari.fi/julkaisu/ratkaisu-osaajia-suomen-rajojen-ulkopuolelta/>

Itämeri – Suomen vientireitti maailmalle

Itämeri merkitsee Suomelle ja suomalaisille paljon. Ratkaisut Itämeren tilan parantamisen ja talouskasvun välillä eivät saa olla nollasummapeliä, vaan meidän on yhdessä löydettävä ratkaisuja, jotka pelastavat Itämeren tulevillekin sukupolville. Keskuskauppakamari haluaa olla osana löytämässä ratkaisuja eurooppalaisella ja globaalilla tasolla Itämeren tervehdyttämiseksi.

<https://kauppakamari.fi/blogi/paivi-wood-itameri-suomen-vientireitti-maailmalle/>

Ilmoituskanava on osa vastuullista liiketoimintaa

Tutkimusten mukaan kestäväään liiketoimintaan panostavat yritykset saavat kilpailijoihinsa nähden 5–15 vuoden etumatkan. Menestys pohjautuu usein asiakkaiden ja työntekijöiden entistä tiiviimpään sitoutumiseen ja markkinoilla erottautumiseen. Keskuskauppakamarin Ilmoituskanavan avulla yritys pystyy keräämään toiminnastaan epäkohtia laajasti ja voi puuttua niihin jo varhaisessa vaiheessa.

Tänä päivänä yritykset ovat vastuullisuus- ja eettisyysasioissa päivä päivältä kovemman tarkkailun alla. Annetut lupaukset on lunastettava omassa toiminnassaan joka päivä.

Ilmoituskanavan avulla henkilö, joka huomaa yrityksessä väärinkäytöksiä tai epäeettistä toimintaa, voi kertoa yritykselle anonyymisti tapahtuneesta ja viestiä yrityksen valtuuttaman henkilön kanssa asiasta. Palvelu mahdollistaa täyden anonymiteetin ilmoittajalle ja vain valtuutetut henkilöt pääsevät jätettyihin ilmoituksiin.

<https://kauppakamari.fi/blogi/stina-wikberg-ilmoituskanava-on-osa-vastuullista-liiketoimintaa/>

Kiinnostus hiilineutraaliuteen selvässä kasvussa

Keskuskauppakamarin viime syksynä lanseeraama, yritysten ja yhteisöjen hiilineutraaliuteen tähtäävä Ilmastositoumus herättää kasvavaa kiinnostusta eri toimijoiden keskuudessa. Tiedossa ei ole, että käytössä olisi vastaavaa järjestelmää, joka hiilijalanjäljen laskennan ohella auttaisi organisaatioita hiilineutraaliuden tavoittelemisessa. Keskuskauppakamarin vastuullisuusasiantuntijana toimiva Eero Yrjö-Koskinen kertoo käyneensä useita keskusteluja kotimaisten ja kansainvälisten tahojen kanssa suomalaisen innovaation tiimoilta.

<https://kauppakamari.fi/blogi/eero-yrjo-koskinen-kiinnostus-hiilineutraaliuteen-selvassa-kasvussa/>

Pohjoismaihin yhteinen reaaliaikatalous: Taloushallinnon digitalisoinnilla helpotetaan pk-yritysten arkea

Pohjoismaihin on tavoitteena rakentaa sähköinen liiketoiminta-alue, jossa liiketoimintatiedot liikkuvat automaattisesti, turvallisesti ja reaaliaikaisesti sekä yrityksiltä yrityksille että yrityksiltä viranomaisille. Pohjoismaiset elinkeinoministerit hyväksyivät 1. syyskuuta Nordic Smart Government (NSG) -hankkeen tekemän toimintasuunnitelman reaaliaikatalouden toteuttamiseksi Pohjoismaissa.

Reaaliaikatalous helpottaa pienten ja keski suurten yritysten arkea ja säästää rahaa. NSG-hankkeen arvion mukaan kaksi miljoonaa pohjoismaista pk-yritystä säästävät 500 miljoonaa euroa vuoteen 2025 mennessä, jos ne hyödyntävät sähköisiä liiketoimintatietoja ja taloushallinnon palveluja. https://www.prh.fi/fi/uutislistaus/2020/P_21455.html

NIMITYKSIÄ

Raimo Luoma työ- ja elinkeinoministeriön kansliapäälliköksi

Valtioneuvosto nimitti 11.6.2020 oikeustieteen kandidaatti, LL.M. Raimo Luoman työ- ja elinkeinoministeriön kansliapäälliköksi 1.10.2020 lähtien viiden vuoden määräajaksi 30.9.2025 saakka.

Raimo Luoma on työskennellyt aiemmin muun muassa osastopäällikkönä kauppa- ja teollisuusministeriössä ja työ- ja elinkeinoministeriössä (2006–2012) sekä valtiovarainministeriön (2014) ja valtioneuvoston kanslian valtiosihteerinä (2019). Hän on toiminut myös Huoltovarmuuskeskuksen toimitusjohtajana vuosina 2014–2019. Luoma on työskennellyt pitkään myös asianajajana.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/raimo-luoma-tyo-ja-elinkeinoministerion-kansliapaallikok-1

Jussi Kaurola Ilmatieteen laitoksen pääjohtajaksi

Valtioneuvosto on nimittänyt Ilmatieteen laitoksen pääjohtajaksi filosofian tohtori Jussi Kaurolan (s. 1962). Virkasuhde on määräaikainen ja se kestää 1.9.2020-31.12.2023.

<https://www.lvm.fi/-/jussi-kauro-la-ilmatieteen-laitoksen-paaiohtajaksi-1222989>

Suurlähettiläs Pretoriaan ja sivuakkreditointi

Tasavallan presidentti on esittelyssään perjantaina 7. elokuuta määrännyt uuden suurlähettilään Pretoriaan ja sivuakkreditoinnin.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Anne Lammilan Pretoriassa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.11.2020 lukien. Lammila siirtyy Pretoriaan Pietarin edustuston päällikön tehtävästä, jossa hän on ollut vuodesta 2017 asti. Tätä ennen hän oli tasa-arvosuurlähettiläänä vuosina 2015–2017 ja suurlähettiläänä Meksikossa vuosina 2011–2015. Muuta edustustokokemusta hänellä on Washingtonista, Madridista ja Brasíliasta. Lammila toimi myös Pariisissa Unesco-edustustossa pysyvän edustajan sijaisena 1995–2000. Ulkoministeriön palvelukseen Lammila on tullut vuonna 1983. Koulutukseltaan hän on kauppatieteiden maisteri. Valtioneuvosto esitti, että tasavallan presidentti sivuakkreditoisi Canberran suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Satu Mattila-Budichin Uuteen-Seelantiin.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/suurl-c3-a4hettii-c3-a4s-pretoriaan-ja-sivuakkreditointi

Uudet suurlähettiläät Kuala Lumpuriin ja Bangkokiin

Tasavallan presidentti määräsi istunnossaan 26. kesäkuuta Sami Leinon Kuala Lumpurissa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään ja Jyri Järviahon Bangkokissa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9. 2020 alkaen.

Ulkoasiainneuvos (alkaen 1.9) Sami Leino siirtyy tehtävään ministeriön Itäisen Aasian ja Oseanian yksikön päällikön tehtävästä, jota hän on hoitanut vuodesta 2014. Tätä ennen hän toimi Kiinasta ja Itä-Aasiasta vastaavan tiimin vetäjänä 2012–2014. Ministeriössä Leino on lisäksi palvellut poliittisella ja oikeudellisella osastolla sekä valtiosihteerin virkamiessihteerinä.

Aiempaa edustustokokemusta Leinolla on Moskovan ja Haagin suurlähetystöistä sekä Nato-edustustosta Brysselistä ja Etjy-edustustosta Wienistä. Leino on lisäksi toiminut siviilikriisinhallintatehtävissä Bosnia ja Hertsegovinassa.

Leino on tullut ulkoministeriön palvelukseen vuonna 1999 ja on koulutukseltaan oikeustieteen kandidaatti.

Ulkoasiainneuvos (alkaen 1.9) Jyri Järviaho siirtyy Bangkokin-edustuston päälliköksi ulkoministeriön henkilöstöjohtajan tehtävästä. Aikaisemmin Järviaho on työskennellyt ministeriössä mm. henkilöstöyksikön päällikkönä, henkilöstösuunnittelupäällikkönä sekä eri tehtävissä mm. Amerikan ja Aasian osastolla.

Edustustokokemusta Järviaholla on mm. Belgradista ja Riikasta, joissa hän on toiminut edustuston päällikön sijaisena. Hän on toiminut myös Genevessä asevalvonnasta ja aseriisunnasta vastaavana virkamiehenä.

Ulkoministeriön palvelukseen Järviaho on tullut vuonna 1999. Koulutukseltaan hän on yhteiskuntatieteiden maisteri.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/uudet-suurl-c3-a4hettil-c3-a4-c3-a4t-kuala-lumpuriin-ja-bangkokiin

Suomen edustajan nimitys kansainväliseen järjestöön

Tasavallan presidentti valtuutti 10. heinäkuuta Addis Abeban suurlähetystön päälliköksi 1.9.2020 määrätyn, suurlähettiläs Outi Holopaisen toimimaan Suomen edustajana Afrikan Unionissa ja Intergovernmental Authority on Development –järjestössä.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/suomen-edustajan-nimitys-kansainv-c3-a4liseen-i-c3-a4riest-c3-b6-c3-b6n

Harri Mäki-Reinikka suurlähettilääksi Nikosiaan Tasavallan presidentti on esittelyssään torstaina 11. kesäkuuta määrännyt ulkoasiainneuvos Harri Mäki-Reinikan Nikosiassa Kyproksella olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Harri Mäki-Reinikka siirtyy Nikosiaan ulkoministeriön pohjoisen politiikan suurlähettilään tehtävästä. Mäki-Reinikka on työskennellyt myös VNK:n asettaman Suomen arktisen neuvottelukunnan pääsihteerinä 2017–2019 ja toiminut edustuston päällikkönä Vilnassa Liettuassa (2013-2016) sekä Damaskoksessa Syyriassa (2008-2012). Vilnasta käsin Mäki-Reinikka toimi myös suurlähettiläänä Valko-Venäjällä ja Damaskoksesta käsin myös Libanonissa, Jordaniassa ja Irakissa. Mäki-Reinikka on toiminut aiemmin mm. pohjoismaisen yhteistyöministerin sijaisvirkamiehenä ja Pohjoismaisen yhteistyön sihteeristön (PYS) päällikkönä ulkoministeriössä (2005–2008) sekä eri tehtävissä ulkoministeriön Eurooppa-, kauppapoliittisella ja poliittisilla osastoilla. Edustustokokemusta hänellä on lisäksi Genevestä, Lontoosta, Alger'sta ja Pariisista. Mäki-Reinikka on toiminut ulkoministeriössä 2.5.1986 alkaen.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/harri-m-c3-a4ki-reinikka-suurl-c3-a4hettil-c3-a4-c3-a4ksi-nikosiaan

Itäosaston sekä kehityspoliittisen osaston päälliköt jatkavat

Valtioneuvosto määräsi 11. kesäkuuta istunnossaan itäosaston osastopäällikön, ulkoasiainneuvos Maimo Henrikssonin sekä kehityspoliittisen osaston osastopäällikön, ulkoasiainneuvos Satu Santalan jatkamaan tehtävissään 31.8.2022 saakka.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/harri-m-c3-a4ki-reinikka-suurl-c3-a4hettil-c3-a4-c3-a4ksi-nikosiaan

Ilmastosuurlähettiläs ajaa vihreää kasvua pandemian jälkeen

Koronavirus viivästyttää ilmastoneuvotteluita, mutta globaali murroskohta sisältää myös mahdollisuuksia, pohtii haastattelussa ulkoministeriön uusi ilmastosuurlähettiläs Jan Wahlberg. Ilmastomuutos on lähes kadonnut uutisvirrasta koronan myötä. Myös marraskuulle suunniteltu Glasgow'n ilmastokokous, josta odotettiin merkittäviä kansallisia ilmastositoumuksia, on siirretty seuraavaan vuoteen.

Kansainväliset ilmastoneuvottelut ovat siis epämääräisessä välitilassa, vaikka itse ongelma ei suinkaan ole poistunut. Toisaalta yhteinen kriisi voi antaa tilaisuuden vauhdittaa joitain rakenteellisia muutoksia, joita ilmastomuutoksen torjunta edellyttää.

”On tärkeää katsoa taloutta pitkällä tähtäimellä ja etsiä innovatiivisia keinoja vihreään kasvuun”, pohtii toukokuussa ulkoministeriön ilmastosuurlähettiläänä aloittanut Jan Wahlberg.

Wahlbergin pesti on uusi ja sen taustalla ovat sekä Suomen että EU:n kunnianhimoiset ilmastotavoitteet. EU on sitoutunut hiilineutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä, ja se tarvitsee tavoitteidensa tueksi konkreettisia työkaluja. Niistä vahvin esimerkki on joulukuussa lanseerattu vihreän kehityksen ohjelma Green Deal, jota myös jäsenmaat tahoillaan aktiivisesti edistävät.

”Ilmastodiplomatia on entistä tärkeämpää tilanteessa, jossa maailman hallitukset ovat kiireisiä koronan kanssa ja kuulemme jopa puheenvuoroja, joiden mukaan nyt ei ole aikaa huolehtia ilmastosta. Meidän lähettiläiden on aktiivisesti osallistuttava siihen keskusteluun: on tärkeää saada myös muu maailma Green Dealin taakse.”

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/ilmastosuurl-c3-a4hettiil-c3-a4s-ajaa-vihre-c3-a4-c3-a4-kasvua-pandemian-j-c3-a4lkeen

Uudet suurlähettiläät Addis Abebaan, Canberraan ja Nur-Sultaniin

Tasavallan presidentti on esittelyssään perjantaina 29. toukokuuta määrännyt uudet suurlähettiläät Addis Abebaan, Canberraan ja Nur-Sultaniin.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Outi Holopaisen Addis Abebassa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien. Holopainen siirtyy Addis Abebaan ulkoasiainhallinnon tarkastajan tehtävästä.

Tätä ennen hän oli suurlähettiläänä Lissabonissa vuosina 2013–2016. Edustuston päällikön tehtävää ennen hän työskenteli yksikönpäällikkönä turvallisuuspolitiikan ja kriisinhallinnan yksikössä vuosina 2010–2013 ja asevalvonnan yksikössä vuosina 2007–2010. Muuta edustustokokemusta hänellä on Tukholmasta ja Bonnista.

Ulkoministeriön palvelukseen Holopainen on tullut vuonna 1988. Koulutukseltaan hän on oikeustieteen kandidaatti.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Satu Mattila-Budichin Canberrassa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.7.2020 lukien. Mattila-Budich siirtyy Canberraan hybridiuhkien torjumista koskevan suurlähettilään tehtävästä.

Tätä ennen hän oli suurlähettiläänä Suomen pysyvässä edustustossa Euroopan neuvostossa Strasbourgissa vuosina 2015–2019 ja Singaporessa vuosina 2007–2011. Muuta edustustokokemusta hänellä on Genevestä, Tokiosta, New Delhistä ja New Yorkista.

Ulkoministeriön palvelukseen Mattila-Budich on tullut vuonna 1983. Koulutukseltaan hän on filosofian kandidaatti.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Soili Mäkeläinen-Buhanistin Nur-Sultanissa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien. Mäkeläinen-Buhanist siirtyy Nur-Sultaniin taloudellisten ulkosuhteiden osastolta johtavan asiantuntijan tehtävästä.

Tätä ennen hän on ollut talous- ja kauppapoliittisen tiimin vetäjä vuosina 2013–2017 Washingtonin suurlähetystössä ja vuosina 2005–2008 Moskovon suurlähetystössä. Hänellä on kokemusta konsulina Pietarista ja neuvonantajana Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankista Lontoosta. Ministeriössä työskennellessään hän on muun muassa toiminut alueellisen yhteistyön yksikön päällikkönä itäosastolla.

Ulkoministeriön palvelukseen Mäkeläinen-Buhanist on tullut vuonna 1988. Koulutukseltaan hän on kauppatieteiden maisteri.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/uudet-suurl-c3-a4hettiil-c3-a4-c3-a4t-addis-abebaan-canberraan-ja-nur-sultaniin

Uudet suurlähettiläät Moskovaan, Washingtoniin, Geneveen, Lissaboniin ja Souliin sekä sivuakkreditointi Bangladeshiin

Tasavallan presidentti on esittelyssään perjantaina 8. toukokuuta määrännyt viisi uutta suurlähettilästä ja sivuakkreditoinnin Bangladeshiin.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Antti Helanterän Moskovassa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Helanterä siirtyy Moskovaan Eurooppa-osastolta Etelämanner-sopimuksen konsultatiivikokouksen isäntämaasihteeristön päällikön tehtävästä. Tätä ennen hän oli ministerinä Moskovon suurlähetystössä vuosina 2016–2019.

Muuta edustustokokemusta hänellä on Brysselistä Suomen pysyvästä edustustosta Euroopan unionissa.

Ulkoministeriön palvelukseen Helanterä on tullut vuonna 2004. Koulutukseltaan hän on filosofian lisensiaatti.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Mikko Hautalan Washingtonissa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Hautala siirtyy Washingtoniin Moskovon päällikön tehtävästä, jossa hän on työskennellyt vuodesta 2016 lähtien. Vuosina 2012–2016 hän oli neuvonantajana tasavallan presidentin kansliassa. Hän on ollut Moskovassa myös päällikön sijaisena vuosina 2011–2012. Ulkoministerin diplomaattiavustajana Hautala palveli vuosina 2007–2011. Muuta edustustokokemusta hänellä on Brysselistä ja Kiovasta.

Ulkoministeriön palvelukseen Hautala on tullut vuonna 1999. Koulutukseltaan hän on valtiotieteiden maisteri ja filosofian maisteri.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Kirsti Kaupin Geneven pysyvän edustuston päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Kauppi siirtyy Geneveen Washingtonin edustuston päällikön tehtävästä. Tätä ennen hän oli poliittisen osaston osastopäällikkönä vuosina 2012–2015 ja Afrikan ja Lähi-idän osaston osastopäällikkönä vuosina 2009–2012.

Kauppi on palvellut Wienin suurlähetystön päällikkönä vuosina 2005–2009. Muuta edustustokokemusta hänellä on Berliinistä, Brysselistä ja Bangkokista sekä Washingtonista, jossa hän on palvellut kahteen otteeseen.

Ulkoministeriön palvelukseen Kauppi on tullut vuonna 1983. Koulutukseltaan hän on kauppatieteiden kandidaatti.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Satu Suikkari-Klevenin Lissabonissa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Suikkari-Kleven siirtyy Lissaboniin Bangkokin suurlähettilään tehtävästä, jossa hän on toiminut vuodesta 2016. Tätä ennen hän oli yksikönpäällikkönä kansainvälisen oikeuden yksikössä vuosina 2012–2016.

Hän on työskennellyt aiemmin Oslon suurlähetystössä edustuston päällikön sijaisena ja Suomen pysyvässä YK-edustustossa New Yorkissa. Lisäksi hän on työskennellyt Genevessä YK:n palveluksessa ja Strasbourgissa Euroopan neuvostossa.

Ulkoministeriön palvelukseen Suikkari-Kleven on tullut vuonna 1998. Koulutukseltaan hän on oikeustieteen kandidaatti.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Pekka Metson Soulissa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Metso siirtyy tehtävään YK- ja yleisten globaaliasioiden yksiköstä, jossa hän on toiminut uskonnolliset toimijat mukaan ottavan rauhanvälityksen suurlähettiläänä. Vuosina 2002–2007 Metso toimi Aasian ja Oseanian yksikön päällikkönä. Hän on edelleen toiminut edustuston päällikkönä aiemmin Ljubljanan suurlähetystössä Sloveniassa vuosina 2011–2015.

Lisäksi hänellä on edustustokokemusta Genevestä, Varsovasta, Oslosta ja New Yorkista.

Ulkoministeriön palvelukseen Metso on tullut vuonna 1987. Koulutukseltaan hän on kauppatieteiden maisteri.

Lisäksi tasavallan presidentti sivuakkreditoi suurlähettiläs Ritva Koukku-Ronden Bangladeshiin.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/uudet-suurl-c3-a4hettil-c3-a4-c3-a4t-moskovaan-washingtoniin-geneveen-lissaboniin-ja-souliin-sek-c3-a4-sivuakkreditointi-bangladeshiin

Uudet suurlähettiläät Ateenaan ja Vilnaan

Tasavallan presidentti on esittelyssään perjantaina 17. huhtikuuta määrännyt uudet suurlähettiläät Ateenaan ja Vilnaan.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Jari Gustafssonin Ateenassa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Gustafsson siirtyy Ateenaan työ- ja elinkeinoministeriön kansliapäällikön tehtävästä. Tätä ennen hän oli suurlähettiläänä Pekingissä vuosina 2013–2015 ja Tokiossa vuosina 2009–2013. Ennen näitä edustuston päällikön tehtäviä hän työskenteli Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin EBRD:n johtokunnassa Lontoossa. Muuta edustustokokemusta hänellä on Pariisista Suomen OECD-edustustosta.

Gustafssonilla on myös yli 10 vuoden kokemus ulkomaankauppaan liittyvistä tehtävissä kauppa- ja teollisuusministeriössä.

Ulkoasiainhallinnon palvelukseen Gustafsson on tullut ensimmäisen kerran vuonna 1995.

Koulutukseltaan hän on valtiotieteen maisteri.

Lisäksi tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Arja Makkosen Vilnassa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Makkonen siirtyy tehtävään Etelä-Kaukasian kiertävän suurlähettilään tehtävästä, jossa hän on toiminut vuodesta 2016. Hän toiminut edustuston päällikkönä myös Kiovan suurlähetystössä sekä edustuston päällikön sijaisena Moskovassa ja Varsovassa. Lisäksi hänellä on edustustokokemusta Pariisista, Kuala Lumpurista ja Brysselistä.

Ulkoministeriön palvelukseen Makkonen on tullut vuonna 1989. Koulutukseltaan hän on filosofian maisteri.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/uudet-suurl-c3-a4hettil-c3-a4-c3-a4t-ateenaan-ja-vilnaan

Uusi suurlähettiläs Maputoon ja yhteystoimiston päällikkö Ramallahiin

Tasavallan presidentti on esittelyssään perjantaina 27. maaliskuuta määrännyt uuden suurlähettilään Maputoon ja yhteystoimiston päällikön Ramallahiin.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Anna-Kaisa Heikkisen Maputossa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Heikkinen siirtyy tehtävään Ramallahin yhteystoimiston päällikön tehtävästä, jossa hän on toiminut vuosina 2017–2020. Sitä ennen hän toimi pääministerin kansainvälisten asioiden erityisavustajana vuosina 2014–2017.

Ministeriössä työskennellessään Heikkinen on hoitanut muun muassa Suomen ja Venäjän kahdenvälisiä suhteita Venäjä-yksikössä vuosina 2013–2014 ja kauppapoliittisen tiedotuksen vastuuvirkamiehen tehtäviä vuosina 2012–2013. Muuta edustustokokemusta hänellä on Petroskoista, Moskovasta ja New Delhistä.

Ulkoministeriön palvelukseen Heikkinen on tullut vuonna 2003. Koulutukseltaan hän on yhteiskuntatieteiden maisteri.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Päivi Peltokosken Ramallahissa olevan yhteystoimiston päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Peltokoski siirtyy tehtävään Itä-Euroopan ja Keski-Aasian yksikön päällikön tehtävästä, jota hän on hoitanut vuodesta 2014. Tätä ennen hän työskenteli edustuston päällikön sijaisena Pietarin pääkonsulaatissa. Muuta edustustokokemusta hänellä on Tallinnasta ja Moskovasta.

Ministeriössä työskennellessään Peltokoski on muun muassa hoitanut monipuolisesti Itä-Euroopan ja Keski-Aasian maiden asioita.

Ulkoministeriön palvelukseen Peltokoski on tullut vuonna 1998. Koulutukseltaan hän on valtiotieteiden maisteri.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/uusi-suurl-c3-a4hettil-c3-a4s-maputoon-ja-yhteystoimiston-p-c3-a4-c3-a4llikk-c3-b6-ramallahiin

TULLI

Tavaravienti Ruotsiin kasvoi viime vuonna, mutta kasvu hidastui edellisvuodesta Alijäämä Ruotsin-kaupassa pieneni yhä

Suomen tavaravienti Ruotsiin kasvoi Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan 2,1 prosenttia viime vuonna vuoteen 2018 verrattuna ja oli arvoltaan 6,7 miljardia euroa. Vuonna 2018 viennin arvo kasvoi 7,3 prosenttia ja 10,5 prosenttia vuonna 2017. Tavaratuonti Ruotsista oli viime vuonna arvoltaan 7,3 miljardia euroa, mikä oli 1,4 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tuonti kasvoi vuonna 2018 hieman nopeammin, 5,0 prosenttia. Vuonna 2017 tuonnin arvo nousi 11,7 prosenttia. Kuluvan vuoden tammikuussa Ruotsiin viennin arvo laski -8,1 prosenttia ja tuonnin arvo -13,3 prosenttia.

https://tulli.fi/tilastot/tilastojulkaisu/-/asset_publisher/suomen-ja-ruotsin-valinen-kauppa-vuonna-2019

Tavaraviennin arvo kasvoi seitsemässä maakunnassa viime vuonna

Maakunnittain tarkasteltuna [1] viennin arvo nousi Tullin ennakkolisten tietojen mukaan viime vuonna seitsemässä maakunnassa ja laski 11 maakunnassa. Euromääräisesti viennin arvo kasvoi eniten Varsinais-Suomessa (1,2 mrd. e), Kymenlaaksossa (688 milj. e) ja Pirkanmaalla (517 milj. e). Prosenttimääräisesti viennin arvo kasvoi eniten myös Varsinais-Suomessa (+19 %) ja

Kymenlaaksossa (+17 %). Viennin arvo laski Etelä-Karjalassa 16 prosenttia, Lapissa 12 prosenttia sekä Etelä-Savossa että Keski-Suomessa yhdeksän prosenttia.

https://tulli.fi/tilastot/tilastojuulkaisu/-/asset_publisher/tavaroiden-ulkomaankauppa-maakunnittain-vuonna-2019

Pk-yritysten vienti nousi kaksi prosenttia vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä Suurten yritysten vienti laski 16 prosenttia

Tullin ulkomaankauppatilaston mukaan pienten ja keskisuurten yritysten viennin arvo oli 2,3 miljardia euroa ja tuonnin 4,5 miljardia euroa vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä. Pk-yritysten viennin arvo laski kaksi prosenttia tuonnin arvon noustessa prosentin edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pk-yritysten osuus oli 16 prosenttia tavaroiden viennin kokonaisarvosta ja 29 prosenttia tavaroiden tuonnin kokonaisarvosta vuonna 2020.

Suurten yritysten viennin arvo oli vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä 11,7 miljardia euroa ja tuonnin 10,8 miljardia euroa. Edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna suurten yritysten viennin arvo laski 16 prosenttia, kun taas tuonnin arvo laski kuusi prosenttia.

<https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritysten-kokoluokittain-tammi-maaliskuu-2020#>

Vienti Japaniin laski selvästi tammi-toukokuussa Ylijäämä Japanin-kaupassa pieneni viime vuodesta

Suomen tavaravienti Japaniin laski Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan 29,0 prosenttia tammi-toukokuussa viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Vienti oli arvoltaan 491 miljoonaa euroa. Tuonti Japanista oli samalla ajanjaksolla arvoltaan 308 miljoonaa euroa, eli 4,1 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän. Vuonna 2019 vienti Japaniin laski 2,7 prosenttia, mutta kasvoi 14,2 prosenttia vuonna 2018.

<https://tulli.fi/-/suomen-ja-japanin-valinen-kauppa-vuonna-2020-1-5->

Ulkomaankaupan maantieteellisessä keskittymisessä eroja

Muuhun Eurooppaan suuntautuvan viennin keskittyminen nousi vuonna 2019 merkittävästi. Viiden suurimman yrityksen osuus viennistä muuhun Eurooppaan (23 %) kasvoi kahdeksan prosenttiyksikköä edeltävästä vuodesta. Viennistä Pohjois-Amerikkaan viiden suurimman yrityksen osuus oli 41 prosenttia ja viennistä Euroopan Unioniin 25 prosenttia. EU:n alueelle suuntautuvan viennin viiden suurimman yrityksen osuus säilyi vuoden 2018 tasolla. Vastaava osuus viennissä Kaukoitään supistui kuudella prosenttiyksiköllä, ollen 26 prosenttia. Vienti Baltiaan ja Pohjois-Amerikkaan laski prosentin verran edellisvuodesta. Ulkokaupan viennin keskittymisessä ei tapahtunut muutosta.

Viiden suurimman yrityksen tuonnin osuus Pohjois-Amerikasta ja Kaukoidästä laski prosenttiyksikön verran. Euroopan unionista viiden suurimman yrityksen tuonnin osuus pysyi edellisvuoden tasolla samoin kuin ulkokaupan tuonnin osalta. Tuonnin vastaava keskittyminen muualta Euroopasta kasvoi kolme prosenttiyksikköä vertailuvuodesta. Tuonnin keskittymisessä Baltiasta ei tapahtunut muutosta vuoteen 2018 verrattuna.

Pk-yritysten ulkomaankaupassa nousua – suurten yritysten tuonti laskenut

Pk-yritysten vuoden 2019 viennin arvo oli 9,4 miljardia euroa, joka oli kolme prosenttia suurempi kuin vuonna 2018. Tärkeimmistä tuoteluokista pk-sektorilla kasvoi voimakkaimmin sähkö- ja elektroniikkatuotteiden vienti (+13 %). Pk-yritysten osuus koko viennin arvosta oli 15 prosenttia, kuten edellisvuonna.

Pk-yritysten vuoden 2019 tuonnin arvo, yhteensä 18,3 miljardia euroa, kasvoi neljä prosenttia vuodesta 2018. Pk-yritysten tuonnin arvo on lähes kaksi kertaa niiden viennin arvon suuruinen. Pk-yritysten tuonnin arvo nousi eniten kulkuneuvojen osalta (+13 %). Pk-yritysten osuus koko tuonnin arvosta kasvoi kaksi prosenttiyksikköä ja oli 28 prosenttia.

<https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritystyypeittäin-vuonna-2019#>

Ulkomaankauppa 2019 – Taskutilasto

<https://tulli.fi/-/ulkomaankauppa-2019-taskutilasto>

Miten hyödyntää kauppasopimuksia?

Ulkoministeriö on laatinut yhdessä valtiovarainministeriön ja Tullin kanssa ohjeen, miten yritykset voivat hyödyntää kauppasopimusten tarjoamia tullinalennuksia.

<http://formin.finland.fi/Public/default.aspx?nodeid=50085&contentlan=1&culture=fi-FI>

Seuraa meitä myös:

FINNCHAM

FinnChamin verkkosivut palvelevat osoitteessa www.finncham.fi – artikkeleita maailmalta ja kotimaasta

FinCham LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/finncham/>

Finncham Twitter: <http://twitter.com/FinnCham>

Finncham Facebook: <https://www.facebook.com/pages/Finncham/159130820836890>

Kauppayhdistykset: <https://kauppayhdistys.fi/>

ATA carnet – customs document is commonly used by Dutch companies

<https://www.finncham.fi/news/2018/4/26/ata-carnet-customs-document-is-commonly-used-bydutch-companies>

Ansiomerkit Kerro ansiotuneelle ja tärkeälle työntekijälle, miten paljon häntä arvostat. Palkitse ansiomerkillä! Menestyvän yrityksen taustalla on osaavia, sitoutuneita työntekijöitä. Kiire ja uudet haasteet vievät, mutta välillä on hyvä pysähtyä kiittämään. <https://ansiomerkit.fi/>

Välimiesmenettely Välimiesmenettely on luottamuksellinen vaihtoehto tuomioistuinmenettelylle, ja sitä käytetään vakiintuneesti liike-elämässä syntyvien riitojen ratkaisemiseksi. Sopimuksen tekoa helpottavat mallivälityslausekkeet. <https://arbitration.fi/>

Sovittelu Sovittelu on vapaaehtoinen ja luottamuksellinen menettely, jossa puolueeton kolmas osapuoli (sovittelija) avustaa asianosaisia (kahta tai useampaa) heidän riitansa sovinnollisessa ratkaisussa ja/tai riitojen välttämässä. Sovittelu auttaa myös liikesuhteiden ja henkilökohtaisten suhteiden ylläpitämisessä. <https://arbitration.fi/fi/sovittelu>